

شماره ۴۴ سال بست و هشتیم - سه شنبه اول آستانه ۱۳۴۶

جوانان

جهان درسه روز گذشته

ایران درسه روز گذشته

* در جلسه هیئت دولت چندتار از وزیران ماموریت یافتند که مواد قطعیاتی مربوط به کنگره انقلاب اداری و آموزشی را مورد بررسی قرار دهند و گزارش لازم را برای هیئت دولت تهیه نمایند.

* کنفرانس بین المللی علماء اسلامی با شرکت نماینده ایران و هفده کشور دیگر اسلامی در پاکستان تشکیل گردید. افتتاح کنفرانس با پیامهای از طرف شاهنشاه و روسای چند کشور دیگر اسلامی صورت گرفت.

* از طرف مرکز آمار ایران بررسی اجتماعی روی جمعیت تهران و مقایسه وضع زندگی ساکنان نواحی مختلف شهر انتشار یافت. این بررسی نشان میدهد که تهران شهر جوانهای است زیرا ۴۵٪ درصد جمعیت تهران را فراد کمتر از بیست سال تشکیل میدهند. در سینین کمتر از ده سال قرار دارند. این تورم در سینین پائین، ناشی از بهبود وضع بهداشت در دهه اخیر و کاهش مرک و میر اطفال است.

* در کنفرانس راه آهن‌های اروپا شرقی و خاورمیانه که در بغداد تشکیل شد، مقرر گردید که راه آهن ایران نیز جزو راه آهن‌های آسیای جنوب شرقی و خاورمیانه بشمار آید.

* پریروز نخست وزیر بودجه متعادل سال ۱۴۰۲ را تقدیم مجلس کرد. درآمد بودجه ۲۷۳ میلیارد و ۱۸۹ میلیون ریال و هزینه نیز بهمین مقدار است.

* در اعلامیه‌ای که بمناسبت حرکت حاجاج انتشار یافت خاطرنشان گردید «برای این که بدمشنا ایران و عربستان سعودی فرست بهره برداری از این اختلاف جزئی داده نشود موافقت شد اما نیز شرکت هواپیمایی ملی ایران حمل حاجاج را عهده‌دار باشد.»

* «باکونایف» عضو هیئت‌رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی که اخیرا در راس یک هیئت پارلمانی از ایران دیدن کرده است، ترقیات و فعالیت‌های سازندگی ایران را که خود شاهد آن بوده مورد ستایش قرارداد.

* از طرف وزارت کار، برای طی دوره‌های تخصصی، سالی پانصد کارگر مختلف ایرانی به اروپا اعزام می‌شوند.

* وزارت راه اعلام کرد که قرارداد ساختمان ایستگاه راه آهن اصفهان امضاء شد و ساختمان این ایستگاه بزودی در تزدیکی شهر اصفهان آغاز خواهد گردید. ایستگاه راه آهن اصفهان از بزرگترین ایستگاه‌های راه آهن ایران خواهد بود.

* با اعزام ده هزار و پانصد نفر سریاز تازه نفس ارتش آمریکا در ویتنام تقویت شد.

* برای جلوگیری از حمله مجدد ویت‌کنگها ارش آمریکاسایگون را محاصره کرد.

* نماینده جمهوری یمن در سازمان ملل طی یادداشتی به «اوتابت» عربستان سعودی را متهم کرد که مداخلات خود را در یمن به جانبداری از هواهاران امام، افزایش داده و سیلی از اسلحه پopol و تجهیزات برای هواهاران امام میفرستد.

* در جنگهای قبیله‌ای فوق العاده شدیدی که در جنوب سودان در منطقه «بحار الغزال» درگرفته پانصد نفر کشته شده‌اند.

* یک روزنامه چاپ هنک کنک نوشت که چین کمونیست بدولت ویتنام شمالی قول داده که با تمام قوا از این دولت در برابر آمریکا حمایت میکند و در صورت لزوم بمبهای هیدروژنی و بیتان خواهد فرستاد!

* دولت ویتنام جنوبی اعلام کرد به کلیه کسانی که سن آنها کمتر از ۱۳۳ است مستور میدهد که تا روز ۱۵ مارس (۲۵ اسفند) خود را برای خدمت وظیفه معرفی کنند باین ترتیب تعداد سربازان ویتنام جنوبی افزایش می‌یابد و به قصد هزار نفر میرسد.

* قریب ۱۵۰۰ نفر از مسلمانان فیلیپین که خود را برای زیارت خانه خدا آماده کردند، بسب پاره‌بی مکلاط نخواستند عربستان سعودی غریمت آکنند.

* تلاش اوتابت رای پایان دادن بجنگ ویتنام و سفر او بمسکو و پاریس و دهای ذوق باین‌منظور بنتیجه نرسید و درین باره هیچ اطلاعی در اختیار خبرنگاران قرار نداد.

خواندنیهای این شماره

از نوع دو ستاره

خواب برای خلیج

در بخش گفتگوها صفحه ۷

وقتیکه خمپاره چون باران بر مامیبارید از نوع سه ستاره

در بخش خواندنها صفحه ۲۰

از نوع سه ستاره

بیماری و حشتناک روز

در بخش دانستنیها صفحه ۵۵

شایعات روز

روابط خارجی

* رئیس بانک دولتی شوروی در راس هیئتی بهتران آمد . از طرف دیگر مستر ویلیام روز در راس یک هیئت سرمایه گذاری بریتانیا وارد تهران شد . اگر بخارط داشته باشیم یکماه قبل نیز مستر وارن معروف یکدسته ۲۱ نفری سرمایه‌دار آمریکانی را در ایران رهبری میکرد . بانک دولتی روس پیشنهاد وام بدون ریج بدولت ایران میکند بشرط این که ثلث وام دریافتی صرف خربد لوازم و ماشین الات کشاورزی از شوروی شود . این پیشنهاد مورد توجه دولت واقع شده است . از طرف دیگر سرمایه‌داران انگلیس موافقت دارند و هر رشته از صنعت که دولت ایران برویانی را در آن پیشرو میداند سرمایه‌گذاری کنند در این میان تنها سرمایه‌داران آمریکانی دست خالی برگشته‌اند چون مانند همیشه پیشنهادشان صد درصد روش نبود .

(عصر نوین)

ولی آنچه مسلم است اینسته که کابینه هویدا ، میماند و باز هم مانند گذشته خدمات خود ادامه میدهد . ذیرا او از عنایت کامل شاهنشاه برخوردار است ، و مورد اعتماد مجلسین شورای ملی و سنا نیز میباشد ، و ملت ایران نیز نسبت به دولت هویدا و آزادمنشی - و روح خدمتکاری او علاقمند است . بنابراین هیچ دلیلی وجود ندارد که کابینه هویدا برود و کابینه دیگری بیاید .
»(جوامerdan)

* مقبولیت نخست وزیر در دستگاهها از یک طرف و ژست های مردم‌پسند در میان «جماعت» از طرف دیگر باعث شده که هر نوع شایعه در باره تغییر دولت بی اهمیت و ارزش تلقی شود نخست وزیر این هفته‌یک مصاحبه جالب با یکی از خبرنگاران خارجی بعمل آورد و طی آن صراحتاً اظهار داشت . من تا وقتی که تمایل شاهنشاه و اراده معظم له بادامه خدماتمان باشد افتخار خدمتکاری را خواهم داشت .

»(عصر نوین)

قطع الرجال صدارت

در حالی که دولت آقای هویدا استقبال چهارمین عید حکومت خود میروند کسانی که از نا امیدی فقط بشایعه سازی اکتفا کرده‌اند میگویند بالاخره دولت فعلی‌هم نمیتواند ابدمدت باشد بهمین جهت برای آینده نام آقایان علیخانی - مهندس زاهدی رامیرند و عده‌ای برای آقای آموزگار خوابهای می‌بینند .

در حال حاضر یک فقرعلنی از رجالی که میتوانند مصدر خدمات در سطح وزارت و صدارت اعظمی باشند پیش‌آمده ذیرا صحنه بتعوی تغییر کرده که اصولاً حکومت حتی صالحین اشخاص از عناصر سابق هیئت‌حکمه را نمیتواند قبول کند مثلاً اگر سه‌سال پیش صحبت از نخست وزیری سید جلال تهرانی بود برای کسی بعید نمینمود امادر حال حاضر نخست وزیری از این قبیل بدرجه استبعادو محال رسیده است .

(عصر نوین)

مسافرت‌های شاهانه

* همچنان در محاذل سیاسی گفته میشود شاهنشاه آریامهر و علی‌حضرت شهبانو در اسفند ماه به دعوت رسمی مارشال عبدالرحمن عارف ریالت جمهوری عراق بکشور دوست و همسایه مسافرت خواهند فرمود . این مسافرت چنانچه قبل از نیز گفته میشد احتمالاً در نیمه دوم اسفند ماه صورت خواهد گرفت و با توجه باین که تقریباً قطعی بنظر میرسد که شاهنشاه آریامهر پانزدهم اسفند در اصفهان نخستین کلنک ساختمان ذوب‌آهن ایران را بر زمین خواهند زد چنانچه برنامه مسافرت اعلیحضرتین عراق در سال جاری بمرحله اجرا درآید در فاصله هفدهم تا بیست اسفند ماه سفر خود را شروع خواهند فرمود .

»(اراده آذربایجان)

دولت

* این روزها شایعه‌ای که بر سر زبانهاست اینسته کابینه هویدا پس از تقدیم لایحه بودجه سال آینده ، از کار کناره‌گیری میکند ، و دولت دیگری بجای این دولت می‌آید ! ...

این شایعه نیز از همان نوع شایعاتیست که هر چند گاه یکبار به قول معروف از خبرترزی کوچه و بازار منتشر میشود ، و پس از مدت کوتاهی بی پایه بودن آن بر همه آشکار میگردد .

در این شهر هستند کسانی که تنها سرگرمیشان ، پرآکنده گوئی ، و جعل اکاذیب ، و انتشار اخبار دروغست ! .... این کار برای آنها یک نوع حرفة شده و بهیچوجه حاضر بیستند از این خوی زشت دست بردارند .

در مرحله اول این که اعلام انتخاب مجدد دکتر اقبال برپاست هیئت مدیره و مدیریت عامل شرکت ملی نفت که در ۲۸ دیماه صورت گرفته بود و تقریباً بعد از ۱۵ تا ۲۰ روز صورت گرفت جلب توجه مینماید و گفته میشود قرار بوده است در سطح بالا چند سمت جابجا شود.

مسئله کنگره انقلاب اداری و قطعنامه صادره نیز مزید بر شیوع تغییرات در سطح بالا بود و عده‌ای نظر میدادند که انقلاب اداری احتمالاً بدست افراد تازه نفسی صورت خواهد گرفت.

در سطح استانداران گفته میشود که تغییرات تازه‌ای در اوایل اسفند ماه صورت میگیرد و چند استاندار جابجا و چند چهره تازه به سمت استانداری انتخاب و معرفی خواهند شد.

* از مدتی قبل شایع شده است که احتمال دارد بعضی استاندارهای فعلی تغییر سمت بدهند. اصل مطلب از اینجا ناشی شده است که گویا طی چند ماهه اخیر در پاره‌ای از

اداری

* نخست وزیر باتمام اشکالاتی که در اداره امور مملکتی تعهد دارد هر روز برای اجرای برنامه های عمرانی با استانداران تلفنی صحبت کرده و دستوراتی صادر مینماید. تاکید نخست وزیر بیشتر روای این مطلب است که استانداران باید در آستانه سال اجرای برنامه چهارم از خود کوشش و تلاش بیشتری نشان بدهند.

گفته میشود نخست وزیر بوزیر کشور تاکید کرده‌اند که به استانداران ابلاغ نمایند که اگر در امور اجرانی کوچکترین قصور بورزنده آنان را کنار گذارد و افراد تازه‌ئی بجای آنان بکمارد - باحتمال قوى در صورتی که استانداران جنبش و تلاش تازه‌ئی از خود نشان ندهند شامل تصفیه و تغییرات خواهند شد.

«مردمبارز»

* هفته گذشته تغییرات در سطح بالا و در سطح استانداران و روسای هیئت مدیره چند سازمان همچنان برسر زبان ها بود.

کاش همه رشتی‌ها اینطور بودند!

هفته گذشته در کادر عالی دانشگاهی یکسری تغییرات مهم انجام گرفت که عمدۀ آن انتخاب و معروفی پروفسور رضا در راس دانشگاه صنعتی آریامهر بود.

پروفسور رضا استاد عالیقدرا ایرانی که بقولی یکی از پنج نایب‌جمهان در عصر حاضر میباشد پس ازانجام مراسم معرفی در جلسه اساتید و مسئولان دانشگاه گفته است از این‌که در میان دانشمندان هموطن خود بکار مشغول میشوم رسیار خوشحال.

پروفسور رضا همچنین اظهارداشته است که قصد تغییر و تبدیل و تغییر سازمان دانشگاه صنعتی راندارد.

پروفسور رضا در معارفه بسادانشجویان شوخی خوشمزه‌ای نموده

و گفته است بایستی بشما بگویم که این رشتی راحت شدید، گرفتار

یک رشتی دیگر شدید (پروفسور رضا اهل گیلان میباشد).

«اراده آذربایجان»

* هفته گذشته جان دیوید راکفلر سرمایه‌دار معروف آمریکائی و برادر فرماندار نیویورک برای مذاکره با مقامات ایرانی وارد تهران شد. راکفلر در باره طرح کلی برنامه تنظیم خانوار اراده و کنترل جمعیت با مقامات مسئول دولت ایران مذاکره میکند. راکفلر در فروگاه مهرآباد به خبرنگاران اظهار داشت:

من مخصوصاً از این موضوع خوشوقتم که شاهنشاه آریامهر در امضای بیانیه ۲۹ تن دیگر از رهبران جهان در باره مسئله جمعیت شرکت فرموده‌اند. این بیانیه دو ماه پیش هنگام برگزاری سالروز حقوق بشر به دبیر کل سازمان ملل تسلیم شد. «حال نفت»

* در باره روابط ایران با بسیاری از کشورها از یکماه قبل به این طرف همه روزه شایعاتی انتشار داشته و از حکایات کلام مقامات مملکتی و از مندرجات مطبوعات چنین استنبط شده که دولت ایران برای حفظ مناسبات حسنی یا روابط عادی و معمولی خود با سایر ممالک همه نوع دور اندیشی و حزم و احتیاط را بکار برد و بار دیگر روح صلح‌جوئی و مسامالت خوئی را بعد اعلی ظاهر و هویدا ساخته است.

برخی از مطبوعات در این اواخر تلویحاً یادآور شده بودند که فقط در برابر دوستیها و صمیمیت‌ها میتوان موافقت و مراجعت ابرازداشت و بعضًا معتقد به اظهار صریح و حتى اعلام اعمال قدرت بودند. و یکی از جراید صبح ضمن اشاره به گزارش خبرگزاری‌های خارجی از برخورد - های اخیر در خلیج فارس یا در کرده و تذکر داده بود که ایران میتوانست بهترین پهنه برداری سیاسی را از آن جزیره بکند. ضمناً نقش شوروی در باره نفت را هم از نظر دورنداشته است.

«دیلمات»

عدم آمادگی سالونهای سینما برای برخورد با حوادث ناگهانی

عصر چهارشنبه ۱۳۹۷ هنگامی که ششصد تن از دانش آموزان یکی از دبیرستان های دخترانه آبادان سرگرم تماشای فیلم در سالن سینما سهیلای آبادان بوده‌اند بر اثر فریادیکی از دانش آموزان که خبر آتش گرفتن سینما را با اضطراب اعلام کرده بود ، دانش آموزان دستخوش ترس و ناراحتی شده و برای فراز از خطر در سالن درسته سینما بقصد فرار رو به مریخته و تا ماموران برای اطلاع از چگونگی خبر می‌شوند و در های بسته سالن را باز می‌کنند و نفر از آنها کشته و گروه کشی زخمی و بیهوش می‌شوند . بعد هم معلوم می‌شود که هیچ‌گونه آتش‌سوزی در بین نبوده و معلوم نشده صاحب صدا چه‌کسی بوده و محرك او در ایجاد این اضطراب و در نتیجه کشته و زخمی شدن عده‌ای نوجوان چه کسانی بوده‌اند!

«خاکنفت»

نقاط برنامه های انقلابی آنطور که مورد انتظار بوده پیشرفت و تحریکی نداشته است و باین منظور احساس شده است که باید مسئولیت امور آن مناطق به افراد و عناصر پسر تحریک تری سپرده شود . بنا به مقدمات فوق اکنون این فکر در پیش است که دست کم دو نفر از استانداران بکار های دیگری مامور شوند و بجای آنان چهره های فعالتری که در امور مربوط باستانداری ها دارای تجارب کافی هستند گمارده شوند .

«پارس»

* رئیس سابق تربیت بدنی در بدرو شروع کار خود به روسای فدراسیونها ابلاغ کرد که هر یک برنامه‌ای برای کار خود تدوین نمایند و جزو دکتر هنریخس رئیس فدراسیون شنا که طرح با ارزشی داشته تدوین کرده هیچیک از روسای فدراسیونها تتوانستند از عهده تدوین برنامه کار می‌شود که سرلشکر خسروانی رئیس تازه تربیت بدنی با هیچیک از روسای فدراسیونها نخواهد توانست کار کند و باحتمال قوی جز دکتر هنریخس همه روسای فدراسیونها کنار گذارد می‌شوند .

* اولین دستور سرلشکر خسروانی رئیس جدید تربیت بدنی ایران این بود که از پرداخت هر گونه بدهی و پولی "با خودداری شود و اداره حسابداری نیز موظف شده است که از صدور هر گونه چک در وجه افراد و سازمان های مختلف خودداری نمایند .

بدنبال این امر باحتمال قوی هیاتی مامور کنترل حساب های گذشته و پرداختهای سازمان تربیت بدنی گردیده تا معلوم شود ظرف یک سال گذشته امور مالی این سازمان بر چه منوالی قرار داشته است .

«مردمبارز»

پارلمانی

* ... بالاخره نمایندگان محترم و محترمه مجلس توأمسنند در تحصیل حقوق و تامین رفاه «آتروهی از مردم» پیروزی بزرگی بدست آورند ، ولی بد نیست بدانید این «آتروه» خود هستند که ۱۵۰۰ تومان به حقوق و مزایای ماهانه آنها اضافه شده است !

* ... تنها دسته‌ای که در مجلس با افزایش حقوق و مزایای نمایندگان مخالفت می‌ورزند گروه پنج نفری پان‌ایرانیست ها بود ، آنهم باین دلیل که اطمینان داشتند حرف آنها را کسی قبول نمی‌کند !

«فریاد خوزستان»

* می‌گویند : همانطوری که پیش‌بینی شده بود به حقوق نمایندگان مجلسین اضافه نشد و به شش‌هزار تومان در ماه افزایش پیدا نکرد . در اوان تشکیل این دوره مجلس جمعی از نمایندگان زمزمه کرده بودند که پنجاه هزار ریال حقوق ماهیانه کاف مخارج زندگی آنها را نمیدهد و باید یکی دو هزار تومان به حقوق آنها

«دنسی»

متفرقه

آمریکا و انگلیس در خلیج فارس

* خلیج فارس برای امریکامسئله روز شده است اخیراً امریکا پیشنهاد کرده که حاضر است نیروی دریائی ایران را از لحاظ زیردریائی و کشتی هواپیما بر تقویت کند. دو سال پیش آمریکا درخواست ایران را در مورد حتی خرید زیردریائی های بزرگ و کشتی هواپیما بر استقبال ننموده بود تا جاییکه این رفتار موجب گلایه های از رفتار متحده ایران در پیمان سنتو گردید. گفته میشود علت پیشقدم شدن آمریکا برای تقویت یک نیروی سالم در خلیج فارس احساس جدی خطر در این منطقه است.

* در نحوه دفاع و امنیت خلیج فارس آمریکائیها معتقدند که باید از تریک پیمان همکاری ناحیه‌ای پیروی کرد در حالیکه عربستان، کویت و ترکیه رسمی و ایران نیز بطور ضمنی عدم موافقت خود را با تشکیل پیمان های منطقه‌ای اعلام داشتند. گرچه در پیمان پیشنهادی آمریکا هیچگونه تمایلی برای شرکت آمریکا و عضویت او احساس نمیشود اما ناظرین سیاسی معتقدند که امریکا همواره در این قبیل موارد بصورت عضو وابسته نه پیوسته مداخله میکند و سپس این قبیل پیمانها خود بخود در جهت حفظ منافع استراتژی جهانی آمریکا کشانده میشود. ایران بعنوان قوی ترین قدرت فعلی در خلیج فارس در صورتیکه از طرف سیاست های ذینفع مورد تقویت و کمک های نظامی واقع شود از قبول این کمک ها بشرط هیچ نوع تعهد روی گردان نخواهد بود.

* یک بررسی از اوضاع خاورمیانه و چگونگی اصطلاح آمریکا و انگلستان نشان میدهد که مسئله دفاع خلیج فارس یک کشاکش عجیب ما بین امریکا و انگلستان هنجر شده است. امریکا در حالیکه بدولت انگلستان نگرانی خود را از خروج نیروهای انگلستان یادآور میشود اما بیصرانه نیز در انتظار خروج بریتانیا و جایگزین شدن یک سیاست متمایل بغرب و امریکا در این گوشه از جهان میباشد. بدون شک در رد قاطع پیشنهاد پیمان منطقه‌ای دفاع خلیج فارس، انگلستان نقش اساسی داشته است. زیرا کشور های عربستان و کویت که از دوستان قدیمی انگلستان هستند نه تنها این پیشنهاد را رد کردند بلکه از طریق رادیو و مطبوعات نیز بشدت این طرح را محکوم نموده و آنرا طرح سیاه خواندند.

* بدون شک رابطه انگلستان و اعراب یک رابطه عمیق و دیرینه است و جز اعرابیکه با انتقالات داخلی رابطه خود را با تاریخ گذشته قطع کرده‌اند بقیه اعراب نظری شیخ شین های خلیج و کویت و عربستان هنوز بستگی های زیادی با این کشور دارند.

* اسکله شصت میلیون ریالی بوشهر بر اثر غفلت یا تعمد مهندسین طراح حتی یندستگاه مستراح ندارد. از یکسال پیش اداره بندر برای ساختمان چندستگاه روشونی و مستراح و حمام اجازه میخواهد اما کسی اعتنا نمیکند چه باید کرد؟ باید آقایان را به بوشهر دعوت کرد و در ساختمان سازمان بنادر منزل داد تا بدانند بی «توالتی» چه «مزه‌ای» دارد و چه مدت میشود در اینکار «تاختیر» کرد. آیندگان

*... پمپ بنزین خیابان شمیران تهران که بوسیله عده‌ای از خانه‌ها اداره میشود متعلق به عباس رosta نماینده تهران از صنف خیاط است. امتیاز ایجاد پمپ بنزین قیمت زیادی پیدا کرده و مدتی است که این امتیاز نیز به قیمت مناسبی خرید و فروش میشود.

(فریاد خوزستان)

* مدت‌هاست که دلان زمین در «مجاور» کارخانجات عظیم ذوب‌آهن ایران در اصفهان دارند یک شهر زیبا احداث میکنند ساختمان این شهر که هر روز اعلان آن را در روزنامه ها میخوانیم حالا دیگر باید کامل شده باشد. اگر ساختمان تاسیسات خود ذوب آهن هم با این سرعت و سهولت پیش رود که جای امیدواری بسیار است اما اگر جز این باشد بحال آن فریب خورده ها که زمین متبری چند شاهی را چند تومان خریده‌اند زار باید گریست.

آیندگان

عمرانی

* بقرار خبری که هفته گذشته رادیو مسکو پخش کرد کارشناسان شوروی کار تهیه برنامه ساختمان نخستین لوله‌گاز سرتاسری ایران

را بیان رسانده‌اند رادیو مسکو ضمن ایران و سپس تا موارد افق‌گاز کشیده انتشار خبر بالا افزود که ساختمان خواهد شد. بموجب موافقنامه منعقده بین دو کشور ایران توسط این لوله این لوله در سال جاری آغاز خواهد شد. لوله گاز سرتاسری ایران از طبیعی با تعداد شوری تحویل خواهد شده تا مرز شوری و ایران در شمال بقیه در صفحه ۵۸

خواهد نهاد

نشریه مستقل ملی، سیاسی و انتقادی

ع. امیرانی

خواب برای خلیج

تشخیص دشمن مشترک

اساس دوستی مشترک ایران و عربستان

خوش آمد از روش عاقلانه و حسن تدبیر زمامداران ایران و عربستان سعودی که در آخرین لحظات لائق دریک مورد بوجود «(دشمن مشترک)» پی برده تشخیص داده‌اند که درست نیست برای امور جزئی در سر راه روابط دوستی که ببرادری داشت میکشید، بستک اندازی‌هایی که از فلاحن دیگران بر سر راهشان پرتاپ شده و میشود ترتیب اثر دهنده.

ایران و عربستان سعودی نفع مشترک طبیعی و خدادادی دارند ولی اختلاف مشترک حتی بصورت جزئی و مصنوعی ندارند و نمیتوانند هم‌داشته باشند. دو کشوری که هزار هابرابر کرایه هواپیما بخواست خدا فقط از «انفت و ثبات اوضاعشان» بهره‌برداری میکنند چرا باید بخارط شندرغازبروی یکدیگر شاخ و شانه بکشند؟

بدیهی است صحبت بر سر مادیات نیست، بحث بر سر پرستیز است و «(دشمن شادی)» که ایران نمی‌توانست تحمل کند در کار حمل و نقل اتباع کشورش دیگران بهره‌برداری کنند و او نظاره کند!

شک نیست که ایستادگی خاص وزیر خارجه قرص و یکدنه ما توان با خونسردی و نرم ویژه نخست - وزیرمان هویدا، با آمادگی کامل هواپیمایی ملی برای هر نوع فدایکاری، در اجرای منویات شاهنشاه با هم مسابقه گذاشته بودند و هر سه تقرباً بیک نسبت بافتخار. این پیروزی که امیدوارم مقدمه پیروزیهای دیگر باشد نائل آمدند.

اگر هر خواب و خیالی را از نظر روانی دارای منشا و ریشه‌ای از واقعیت در مفاز خیال‌باف صاحب خواب بدانیم و نمونه‌ای از آرزوهای در حال کمون ضمیر باطن او، هفته گذشته یکی از این رویاها که بدون شک چیزی از واقعیت ولو اندک، در مفاز خواب دیده‌نویسنده آن وجود داشته، در آمریکا بوقوع پیوست و آن‌اظهار نظر روزنامه «کریسچین ساینس مونیتور» چاپ بوستن در مورد پیش‌بینی آینده خلیج فارس میباشد.

اظهار نظر دولت‌ها و یا لااقل قسمتی از افکار عمومی مردم باشد، در آمریکا نیست، در آنجا بر اثر توسعه و تعمیم و گسترش زیاده از حددموکراسی آنقدر آزادی‌های عجیب و غریب هست که آزادی حقیقی در آن گم است.

«ساینس مونیتور» طبق خبر یونایتد پرس در سرمهاله خود نوشته است:

«پس از این که انگلستان در سال ۱۹۷۱ از خلیج فارس کنار رفت، برخورد فوری در این منطقه شاید میان ایرانیان و اعراب روی دهد». برای این که بدانیم هدف از این پیشگوئی چیست باید بدانیم بنفع کیست.

نخستین استنتاج این است که به محض کنار رفتن انگلستان چون چنین و چنان خواهد شد، پس انگلیسها که نقش ژاندارم را در این منطقه دارند نباید بروند، ولی از آنجا که این رفتن روی هوس نیست و بخاطر جبر زمان است و احتیاج، احتیاجی که شیران را کند روبه مزاج، پس باید نیروی دیگری جای آن را بگیرد و چنین نیرویی بنظر اینها غیر از آمریکا از آن کی میتواند باشد؟!

ما و اعراب چه اختلافی میتوانیم داشته باشیم که جز با برخورد، آنهم نوع فوری آن‌توانیم کنار بیائیم؟ ما که دریک قرن اخیر ادعای تازه‌ای نداشته‌ایم و نامی نوین برای اراضی دیگران و آبهای جهان وضع نکرده‌ایم؟

هیچ وقت هم در ایجاد اختلاف و دامن زدن به آن ابتکار عملیات را بدست نگرفته‌ایم و اگر هم کاری کرده‌ایم همیشه به صورت عکس العمل بوده است. و بالعکس تا توانسته‌ایم در حفظ صلح و آرامش منطقه و حتی بقیه در صفحه ۵۱

چند مقاله

صدایه

مجله اکونومیست لندن ، در شماره اخیر خود ، باز بیان خلیج فارس افتاده است ، در مقاله اکونومیست لندن آنچه جالب است ، اهمیت مطلبی نیست که عنوان میکند . نکته جالب مقاله مجله اکونومیست لندن ، در شاندادر آن روش خصمانه‌بی است که در قبال ایران ، و منافع ایران در خلیج نارس پیش گرفته است .

ما تصور میکریم ، روزی که توقعات استعماری انگلیس به خاکستری سرد در خاورمیانه و منطقه خلیج فارس تبدیل شود دیگر بهانه و محملی باقی نمیماند که در لندن ، کسانی اینگونه کینه و عداوت علیه ایران از خود ظاهر کنند . اما محافظه کاران انگلیس ، که گویا خود را برای یک پا در میانی تازه در منطقه خلیج فارس آماده کرده‌اند : هنوز در همان آتش عداوت ، می‌سوزند .

مجله اکونومیست لندن ، به تخطیه سیاست صریح و روشن ایران ، در منطقه خلیج فارس پرداخته است . چون بدیهی است که با طبع محافظه کاران لندن ، استقلال عمل و منطق و اصول سیاست ملی که ایران بکار می‌بنند ، سازگار نیست .

ایران‌کشوری است متکی بخویش و قدرت ملی خوبیش ، و همین از نظر مفرزهای متفرعن و به ازروا محکوم شده محافظه کاران ، گاهی نابخودونی است ! از این رو ، ضمن آنکه سیاست

مسئولیت انگلستان

پیچیدگی وضع در خلیج فارس چنان است که اگر در اینجا و آنجا ابهاماتی پیدید می‌آید یا سوء تفاهم هائی بروز میکند عجبی نیست . در عین حال برای کسانی که در گذشته با ایران سرو کار داشته‌اند و درجه بردبازی و چشم‌بوشی آن را سنجیده‌اند ، روش تازه ایران مایه شگفتی و احیاناً تعییرهای نادرست شده است .

در عمق مسئله هیچ تضادی وجود ندارد ، اما در ظاهر تضادهای فراوانی بروز گرده است . کسان زیادی چهاردهمینیای عرب و چه در غرب ، خاصه انگلستان ، نمیتوانند بین سختگیری ایران در حفظ حقوق خود از یک طرف و آمادگی آشکار آن برای همکاری و حسن روابط از طرف دیگر ، آن ارتباط منطقی راکه وجود دارد برقرار سازند .

در گذشته ایران کمتر شور لازم‌اباری تایید حقوق و منافع خود نشان داده بود . اگر امروز کسانی از این وجهه سیاست ایران به شگفتی می‌بینند همه گناه به گردن ایشان نیست . ایران نیز تصویر غیر مانوسی از خود به دست میدهد . ایران مانند دیگر کشورها عمل میکند و این برای آن کشورها غیرمنتظر مینماید .

اگر امروز ما میکوئیم بین دوضرورت سیاسی - یعنی حفظ حقوق ملی در خلیج فارس و برقراری بهترین روابط منطقه‌ای در آن - آشتی برقرار کنیم نه گناه ماست و نه هیچ‌امر غیر عادی اتفاق افتاده است . درست است که در گذشته چندان در مورد حقوق خود سختگیری نمی‌کردیم . و درست است که دوستی را بر هر امر دیگر برتری میدادیم . ولی آیا دیگران جز آن گرده‌اند که ما اکنون در کار آئیم ؟

برای انگلیسها که میخواهند به آسوده‌ترین وضع از خلیج فارس بیرون بروند و شرایطی در پشت سر خود نگذارند که منافع اقتصادیشان را به خطر اندازند ، هر تلاش ایران ممکن است مایه دردرسی جلوه کند . آنها بیش از یک قرن از آزادی عمل کامل برخوردار بوده‌اند و اکنون با ناراحتی به فعالیت‌های ایران مینگذرند . از نظر آنها ایران زمان مساعدی را انتخاب نکرده است . ولی آیا آنها در گذشته هیچ کمکی به احراق حق ایران ، به برقراری جای شایسته‌آن در خلیج فارس ، گرده‌اند ؟

اگر امروز کوشش‌های ایران به ناظران انگلیسی خوش نمی‌آید ، سبب را باید در سیاست گذشته خود آن دولت جستجو کرد ؟ آنها تا وقتی میتوانستند نگذاشتن به ایران سهم‌سزاوار آن در آبهای ساحلیش داده شود . امروز که دیگر اندک اندک نمیتوانند ، چرا از عادی شدن و برگشتن اوضاع به حال طبیعی شایسته خود ناراضی‌اند ؟

در انگلستان میتوانند به جای باریک شدن در دقایق دیلماسی ایران ، به مسئولیت‌های انگلیس در ایجادنا بسامانی های کنونی خلیج فارس و نیز به مسئولیت‌های آن کشور در تصحیح این وضع بیاندیشند . ما نبوده‌ایم که محیط عدم اطمینان و عدم ثبات کنونی را سبب شده‌ایم .

روابط با عراق

در میان کشورهای عربی همسایه ایران عراق میکوشد بهترین و صحیح ترین روابط را با ما داشته باشد.

با آنکه مسائل زیادی بین دو کشور هنوز منتظر حل نهائی است و با آنکه مانند بیشتر کشورهای همچوارنقطه برخورده بین دو کشور گاه و بیگانه پیش می‌آید عاقیها به ضرورت حفظ حسن روابط با ایران و به صمیمت ایران در نیات خود بی بردگاند.

در مقایسه با بعضی دیگر از همسایگان عرب ایران، سیاست عراق خصوصاً جلب توجه می‌کند. اگر قرار بود بهانه هائی که در بعضی کشورهای دیگر آورده شده است، در بغداد نیز مورد استناد قرار میگرفت، عاقیها موجبات زیاد تری برای تظاهرات غیردوستانه و یا نه چندان دوستانه می‌داشتند.

زیرا در مورد عراق بعضی مشکلات خاص نیز در گذشته دست در کار بوده است.

عاقیها هیچ ادعا نکرده‌اند که کمتر از دیگران عرب هستند یا کمتر از دیگران در این باره وظیفه دارند، آنها کمتر از بعضی دیگر از کشورها در منطقه جغرافیائی خود را کمتر نیستند و منافع ندارند. در عین حال سوابق طولانی تر آن‌ها به عنوان یک کشور مستقل و وارد در دیپلماسی بین المللی به آنها آگاهی و مسئولیت‌هایی بیش از بسیاری از همسایگانشان می‌دهد.

با این‌همه مامداران عراق ترجیح داده‌اند در سروصدای های چند هفته اخیر شرکت بخوبیند و بیهوده موجب رنجش همسایه شرقی خود را فراهم نسازند. آنها نیز می‌توانستند لافهایی بزنند و اعلامیه هائی صادر کنند. ولی به جای آن در پی ببود هرچه بیشتر روابط برآمده‌اند دیدار دانشجویان عراقی از ایران، که اهمیت آن کمتر از دیدارهای مقامات رسمی آن کشور از ایران نیست، و سفر نزدیک شاهنشاه به عراق و علاقه‌ای که جامعه بازرگانی عراق به بسط مناسبات تجاری دوکشور ابراز داشته محیطی بوجود آورده که با دیگر موارد مشابه تفاوت‌های آشکاری دارد.

روابط ایران و عراق از این‌جهت می‌توانند سرمتشی برای دیگران باشد.

آنها در برابر ایران وضعی دشوارتر از عراق ندارند بر عکس در مورد آنان چیزی آسانتر از تزدیک ساختن مناسبات مختلف بازرگانی و سیاسی و فرهنگی با کشوری مانند ایران نیست. در عین حال به روشنی می‌توانند بینند که اگر ایران در تلاش آن نبود که از همه امکانات برای برقراری روابط صحیح با همسایگان خود استفاده کند، چنین وضعی با عراق بیدانمی‌کرد.

در حالی که ایران می‌تواند حوادث مرزی سال گذشته خود را با عراق بین سادگی فراموش کند، چگونه ممکن است کمترین رفتار دوستانه بقیه در صفحه ۵۸

رچند سطر

کاران

منطقی و مشی روشن ایران را در خلیج فارس تنحیه میکنند، به ترسیم خطر لوله‌ای سیاسی مضحك، نظری ناصر، در خلیج فارس می‌پردازند و نیات خود را زیر ترسیم غیر مستقیم این لوله سرخرمن، پنهان می‌سازند.

در خلیج فارس، روزنامه‌نویس ایرانی، مثل هایرانی دیگر و مثل هر انسان واقع‌بین، تنها یک قدرت مستقل و متنکی بخوبیش می‌بیند و آن قدرت ایرانست و همه بازیهای صحنه‌ها و پشت‌بیش پرده را نیز با کارگردانی هایش می‌شandasد.

اگر محافظه کاران لندن امید بسته‌اند که از ایجاد نفاق و دوستگی در خلیج فارس سودی نصیب‌شان بشود، بسیار در اشتباه هستند. آنها نه خلیج فارس، و نه قدرت منطقه‌یی متمرکز در خلیج فارس را می‌شاستند، و اگر تکبر و تفرعنی، در مطبوعات ایران دیده‌اند، تصویر خیالات خام و اندیشه‌های فرسوده خود آنهاست.

ایران، کلید ثبات و امنیت منطقه خلیج فارس را بدست دارد، و برای عبور ازین معبّر، چه محافظه کاران لندن خوشان بیاید چه بدشان بیاید، ناگزیرند، از زیر پرچم ایران عبور کنند. و این پرچم را نیز در ایت و دوراندیشی و سیاست متنکی بدفاع از مصالح ملی، که شاهنشاه ایران اتخاذ کرده‌اند، در اهتزاز دارد. پیغام امروز

روزنامه آینده‌گان

برآوردهای نادرست آمریکائیان

در کار ویتنام و جنگ آن

متعددی بچشم میخورد . برای اولین بار جانسون میخواهد خود را از روسای نظامی کنار بکشد چنانکه گوئی دچار شک و تردید شده است . مثلاً وقتی از نبرد آتنی خدمتمندان محبت کرد کلمه «شاید» را بکار برد یا اعلام داشت که «دلایل خدش ناپذیری » برله آنجه کایله مشاوریش درباره رابطه حادثه کشته «پوئیلو» و حملات اخیر ویت کنگها میگویند در دست ندارد .

آیا این وضع آغاز نوعی بحران عدم اعتماد در روابط رئیس جمهور و برخی فرماندهان نظامی است ؟ آیا جانسون ناگهان متوجه شده است که درباره حقیقت وضع در ویتنام فریب خورده و چیزی را باو گفته‌اند که او مایل بشنیدن آن بوده است ؟

اگر این مطلب درست باشد این معما را چگونه حل خواهد کرد ؟ آیا در اشتباه خود پافشاری خواهد کرد تا درباره او قضاوت عکس نشود و او اولین رئیس جمهور امریکا نباشد که در جنگی بازنشده شده است « یا آنکه دست باقدامات اساسی و تغییرات کای خواهد زد همانطور که کنندی در فردای واقعه شرمآور خلیج خوکها در آوریل ۱۹۶۱ بچنین اقدامی دست زد . اقلاً کنندی میتواست عنز بی تجربگی بیاورد و سادگی خود را بهانه آورد هرچند که آنقدر ها که نشان میداد ساده نبود .

مسائلی از این نوع که امروز نمیتوان بهمه آنها جواب داد بسیار فراوان است . اما با مطالعه اظهارات اخیر ژنرال «ارلولر» که گفته بود «بزوی امریکا چنک را خواهد برد» یا اظهارات «کومر» بالاترین مقام

(پیس نیک بقیاس بیتنيک) چنین بیان میدارد : «من دیگر احتیاجی به تظاهر ندارم . حالا آنها که مخالف بودند اینکار را میکنند .»

آیا جانسون فریب خورده است ؟ جانسون از اینکه راجع به توسعه و شدت جنگ محبت کند ، ابا دارد . رئیس جمهور که در قضیه پوئیلو باخته است و باید با توسعه جنگ به تایلند ، با کامبوج و حتی لاوس طرف شود ، تمام چشم امیدش را به نبرد «خه - سان» دوخته است ، چنانکه گوئی مقاومت احتمالی پایگاه آمریکائی در این شهر میتواند تمام تحقیر و توهینی که در این چند روز گذشته با امریکا واردشده است پاک کند و حملات ویت کنک را به سفارت امریکا در سایگون و جنگهای سخت هونه و نبرد های شدیدی را که هم‌اکنون در مناطقی که «مطمئن» شمرده میشد انجام میگیرد ، از یادها ببرد .

رئیس جمهور امریکا روز جمعه گذشته تاکید کرد که « در هدف و استراتری امریکا در ویتنام تغییری داده نخواهد شد » و مثل اینکه بدین ترتیب بر تجزیه تحلیل عجولانه ژنرال وستمورلند که معتقد است « حملات دشمن اقدامی از روی کمالناامیدی است » صحیح گذارد . ولی از روزی که این مطالب بیان شد یک هفته میگذرد و چنک هنوز ادامه دارد . چنین مینماید که شکست ویت کنگها باین زودی ها و باین آسانیها صورت خواهد گرفت .

ولی علیرغم آن ظاهر متعدد و واحدی که زعمای امریکا میخواهد وانمود کنند وجود دارد ، شکافهای

کمتر وقتی رهبران آمریکا بد اندازه ده روز گذشته کم حرف بوده‌اند دین راسک و جانسون در هفته گذشته طبق قاعده جملات خوش بیانه‌ای بر زبان آورده‌اند و گفته‌اند که : « گمونیست ها نتوانستند بهدف هائی که در حمله عمومی در نظر گرفته بودند برسند » ولی معلوم بود که هیچگدام با آنچه‌می‌گفتند اعتقادی نداشتند . مگرنه اینکه رئیس کاخ سفید شخصاً « دو هفته مهلت » خواست تا نظر قطعی خود را درباره حوادث حملات اخیر ویت‌کنک ابراز دارد ؟

اینها که امروز در موقعیت دفاعی قرار گرفته‌اند همانهایی هستند که مدت کوتاهی پیش از این بردم امریکا میگفتند : « در زمینه نظامی و سیاسی پیشرفت های قابل ملاحظه‌ای در ویتنام نصیب ما شده است » (اظهارات جانسون در ۱۷ نوامبر) « دشمن پی در پی شکست میخورد » (اظهارات ۱۲ ژانویه جانسون) « من از پیشرفتها و ترقیاتی که در ویتنام جنوبی صورت گرفته است تشجیع و تشویق شدم » (دین راسک ۱۲ اکتبر) « من در تولد یک ملت حضور یافتم » (همفری پس از بازگشت از مراسم تحلیف ژنرال تیو) .

این چند جمله‌ای که ذکر کردیم کافی است تا نشان دهد دولت و مردم امریکا تا چه اندازه از اقدامات هانوی و جبهه نجات بخش ملی متعجب و بهت زده‌اند .

این جریان حتی به « کبوتران » هم سرایت نکرد زیرا دو هفته است که بکلی ساکت شده‌اند . یک کاریکاتوریست « واشنگتن پست » این پدیده ضد و نقیض را از زبان یک صلح طلب

خداؤند دو کعبه هم مرد!

خواندنیان ما در شماره های گذشته مختصری از شرح حال و عقاید و افکار سوروکین را که در آمریکا و سوری مورد احترام میباشد ضمن مقالات خداوند دو کعبه نوشته آقای دکتر صاحب الزمانی ملاحظه فرموده اند اینک طبق نوشته مجله تایم آمریکا، پیتریم . الف . سوروکین ، جامعه شناس مشهور و بزرگ روسی الاصل هفته گذشته در سن ۷۹ سالگی در آمریکا دارفانی را بدرود گفت.

سوروکین از سال ۱۹۲۱ تا سال ۱۹۴۶ در دانشگاه هاروارد - وینچستر با مقام استادی به تدریس اشتغال داشت.

سوروکین از دانشمندان بر جسته ای بود که در دوران زندگیش ۲۰ جلد کتاب ممتاز راشته تحریر درآورد.

مشهودترین اثر وی «بحران عمر رما» نام داشت ، در این اثر و در بسیاری از دیگر آثارش وی پیرامون غربیز تغیری روح آدمی بحث کرده کوشید راه جلوگیری و مقید ساختن این غربیزه زیان آور را که سرانجام بعقیده او منجر به زوال تمدن خواهد گردید نشان دهد .

سوروکین در باره روح آدمی و جامعه انسانی تمدنی خاصی وضع کرده بود ، بنا به این تمدنی مادیگری و گرایش به تمدن ماشینی باعث کاهش وزوال ظاهر عالیه روح انسانی خواهد شد ، و بهر نسبتی که تمدن ماشینی بجلو گام بردارد ، عشق و ایمان که عالیترین تجلیات روح انسانی هستند تضعیف خواهد گردید .

اثر برجسته دیگر سوروکین «تحرک اجتماعی و تاریخی» نام دارد که در خلال آن نویسنده تفاوت بین تجلیات مادی و معنوی را به تفصیل تشریح کرده و نتایج نفوذ هریک از این دو را در اجتماعات بشری نشان داده است.

بنابراین نظر سوروکین تمدن کنونی مغرب زمین بعلت جدایی و دوری از مظاهر عالی معنوی محکوم به زوال است.

مسئول امور «آرام سازی» مناطق ویت کنگها که اخیراً اعلام داشته بود ۶۷ درصد سرزمین ویت نام را بایسد «مطمئن» بحساب آورد و بالاخره مطالی که ژنرال وستمورلند در تاریخ ۲۱ نوامبر گذشته طی سخنرانی خود در باشگاه روزنامه نگاران واشنگتن بدانها اشاره نمود : «من اعتقاد عمیق و راسخ دارم که اگر ویت کنک در سال ۱۹۶۵ برنده بود امروز بازنده است ... اینکه دشمن در عرض یکسال توانسته است پیروزی و موقفيتی بدست آورد بسیار پر معناست ... واحد های ویت کنک دیگر قادر نیستند خلاصی را که در صفوستان ایجاد میشود پر کنند . افراد واحد های پارتبیانی بسرعت کاهش میباید ، وضع روحی و معنوی شان خوب نیست . ما تمام نقشه های آنها را کشف کرده ، قبیل از آنکه به عمل درآید خشی میسازیم .

این تذکر کافی است که چرا جانسون چندین بار شخصاً بوسیله تلفن از ژنرال وستمورلند خواست که این فرضیات خوش بینانه خود را درباره تاییج جنک احتمالی «خندان» تائید کند . اظهاراتی از این نوع بوسیله فرماندهان و روسای ستاد های آمریکا به لطیفه ای که در مجله «تایم» درج شده است اعتبار و ارزش خاصی می-

دهد : رئیس جمهور از چهار رئیس ستاد و ژنرال «ودلر» رئیس ستاد مشترک ورقه امضاء شده ای خواسته بود که در آن تمهد شده باشد از خندان بخوبی دفاع خواهد شد .

تعجبی ندارد که جانسون در مقابل رقبا واقعاً چنین اقدامی کرده باشد زیرا آن سیاستمدار کهنه کار و مجروب در زیر نقاب ریاست جمهوری ایستاده است . آیا همه این مطالب حاکمی از تغییر یا تحول سیاست کاخ سفید در مورد ویتنام است ؟

حزم و احتیاط جانسون در بعضی محافل رسمی با نوعی انتقاد سربسته

بزند و چنانکه همه امروز معتبرند مطلقاً از ویتنام شمالی کمک نگیرند .

* موقعیت جبهه آزادیبخش و پشتیبانی مردم از آن پس از حملات امریکائی و ویتنام جنوبی در مقابل اولین حملات دشمن آمادگی لازم را نداشتند . شاید در روز های آینده این مقامات کم و بیش درسها و تنبیه از حوادث استنتاج کنند که ما ذیلاً به بعضی از آنها اشاره میکنیم .

* بقدرت واقعی دشمن توجه شده و احياناً کوچک گرفته شده بود

باخصوص در مورد ویت کنگها که حوادث اخیر نشان داد که میتوانند در هر کجا و در هر موقع که بخواهند

بخصوص در دلتای مکونک دست بحمله ۵۳

از : پروین لادبی

(۲)

نقش مطبوعات در جهان امروز

روزنامه نگاری چیست؟ و روزنامه نگار کیست؟ باید در روزنامه نگاری نیز مثل سایر شئون اجتماعی تحول ایجاد شود

در انتقاد اینقدر بدین باشند که همهاش از قسمت های نامطلوب کشور خود انتقاد کنند تا گرک بدت دوست و دشمن بدنهند.

آخر این هم شد روزنامه نگاری و نویسنده کی که شما بیست و چهار ساعته عکس و تفصیلات زندگی هنرپیشه ها را که کارشان تقليید است نه هنرمندی یا هنرپیشه گی با آب و تاب چاپ میکنند که فی المثل آقا یا خانم چگونه عشق بازی میکنند! یا راه میروند! بر فرض هم که هنرپیشه ای خوب بازی کند و یا آوازه خوانی خوب آواز بخواند دلیل نشد که هر غلطی که بکنند قابل تقليید باشد و یا شما با انتشار شرح و تفصیل آن مردم را خسته کنید.

تازه در کشور های خارجی روزنامه ها و مجلات مخصوصی برای سرگرمی مردم بالغ این مزخرفات را چاپ میکنند و این مطالب را نیز مردم برای مسخره گی و خنده و تفریح مورد مطالعه قرار میدهند و اصولا در آنگونه اجتماعات زنان و مردان و جوانانی که مثل هنرپیشه ها و آرتیست ها لباس پوشند و خود را آرایش کنند جلف و سیك تلقی شده مورد تمسخر قرار میگیرند، بعضی از مدیران بیسواند و بی اطلاع این روزنامه ها و مجلات استدلال میکنند که مردم این گونه مطالب را دوست داشته و خریدار آن هستند. ولی این آقایان غافل از این هستند که خودشان با انتشار این گونه مطالب مستهجن و سطحی و پیش پا افتد و سلیقه و سطح فکر مردم را پائین می آورند. وظیفه شما است که با انتشار

که فی المثل مجلات جنائی یا سینمائی و سکسی را مورد مطالعه قرار دهند. ولی ما اجتماعی هستیم که هنوز در دوران طفولیت بسیاریم و خیلی مانده است تا به دوران بلوغ برسیم. بنابراین همانطور که باید در صرف نوع غذا دقت و مراقبت کنیم تا با خوردن هر آشغالی خود را در جا پس از این مطالعه یعنی نوع غذای روحی نکنیم در مطالعه یعنی نویسنده های رسانه ای خود را در غیر این هم باید دقت کنیم چون در غیر این صورت گمراه خواهیم شد.

مضحك اینجا است که روزنامه و مجلاتی در نشریات وابسته به خود این گونه مطالب را نشر میدهند که وضع مالی خوبی دارند و سالها است که با انتشار روزنامه صاحب میلیونها ثروت و مقام شده اند و اصولا احتیاجی ندارند که این گونه مطالب مستهجن و کثیف و مخرب به اخلاق اجتماعی را به خود مردم بدهند.

حال شبهه را قوی بگیریم و بگوییم که در مطبوعات خارجی نیز گاهی این گونه مطالب و داستانها چاپ و انتشار میباشد بما چه مربوط است مگر هر کتابتکاری که خارجی ها میکنند باید مورد تقليید قرار گیرد؟ آن ها اجتماعاتی هستند که لوازم اولیه زندگی را برای مردم خود فراهم کرده اند. در آن اجتماعات سپور و طرفشور و کناس سواد خواندن و نوشتن دارد. روزنامه ها و مجلات حق ندارند که مطالب جنائی و سکسی و سانسasiونال SENSATIONAL برای جلب توجه و کسب تیارا بزرگ کرده شاخ و برك بدهند و یا این که

یکی دیگر از ایراداتی که به روزنامه ها و مجلات در این کشور وارد است انتشار و ترجمه مطالب نا مربوط و نامناسب و زشت و شرم آور است که بعضی از روزنامه ها و مجلات باصطلاح برای بالا بردن تعداد تیارا و تک روشنی به این امر مبادرت میورزند و با چاپ مطالب و حوادث جنائی و سینمائی و جنسی بصورت علنی و واضح حد درصد به فساد اخلاق اجتماعی مخصوصا فساد اخلاق و رفتار جوانان کمک میکنند و آنها را بفساد میکشانند. همانطور که هر چیزی گفتنی نیست و هر چیزی نشان دادنی نیست و هر حقیقتی را نباید گفت همانطور هم هر حقیقتی را از این روزنامه نگاران برای چاپ و انتشار این گونه مطالب کثیف و شرم آور استدلال میکنند که در ممالک متعدد در خارج نیز از این گونه مطالب چاپ و انتشار میباشد. اولا باید این آقایان بدانند که تمازروزنامه ها و مجلات منتشره در کشور های متعدد هر گونه مطلب نا مربوط را چاپ و انتشار نمیدهند بلکه نشریات مخصوص و معینی این کار را میکنند ثانیا این اجتماعات جوامع پیشرفته هستند مردم در این گونه اجتماعات صدرصد باسواند و با معلومات و نسبت به همه چیز زندگی روشن میباشد یعنی اجتماعاتی هستند که دوران بلوغ و رشد را گذرانده اند و میدانند چه چیزی مطالعه بکنند و چرا مطالعه بکنند و از مطالعه چه چیزی خودداری کنند تازه در این گونه اجتماعات نیز مردم معقول و فهمیده هر گر اطفال خود را تشویق نمیکنند

انقلاب اداری را از انقلاب اداری شروع کنید

زیرا یک سلسه اشکالات ، یا مفاسد ، یا هرچه اسمش بگذارید ، امروز در دستگاههای اداری ما هست که نه کنگره میخواهد و نه لازم است چرا غ برداریم و گرد شهر بدنبال آن بگردیم بلکه مردم کوچه و بازار بلکه کودکان هم آنرا میدانند . نخست باید مبارزه شدید ویامان و بیرحمانهای علیه این قسمت شروع کنیم ، و سپس بفکر سایر شاخ و برگها بیافتیم .

باید این مبارزه بقدرتی صریح و شدید باشد که اثر آن کوتاهترین مدت در دستگاههای اداری آشکار گردد و مردم عادی و تمام ماموران باور کنند که چنین مبارزهای شروع شده است ، نه مثل حالا که در یک طرف کنگره اداری تشکیل بود و نمایندگان هر کدام نقشی را که بهده داشتند بخوبی ایفا میکردند ، و در طرف دیگر (مثل) مطابق آنچه «راویان اخبار» نقل میکردند دربارهای از نقاط تقاضای کذرنامه حج (فقط تقاضا) بازار سیاه پیدا کرده و به ۴۰۰ تومان رسیده بود !

خلاصه چند موضوع مهم است که باید آنرا در مرحله اول جای داد و با حذف تشریفات زائد و دست پاگیر و بدون فوت وقت بر مرحله اجرا درآید . اگر انشاع الله در این مرحله پیروز شدیم نوبت به مرحله دوم خواهد رسید (گرچه شاید با اصلاح این قسمت ، آنهم بطور خود کار اصلاح گردد) ذیرا همانطور که گفتیم اینها اموری است که مردم کوچه و بازار حتی کودکان هم آنرا میدانند .

با توجه باین حقایق است که ما معتقدیم باید «انقلاب اداری را از انقلاب اداری » آغاز کنیم .

ن. م

چیست ؟ گفت : والله نمیدانم اینطور بما دستور داده اند ! ...

***

منظور از ذکر این ماجرا در دل یا انتقاد از وضع تلفن نبود بلکه میخواستم یک مطلب اصولی را در این موقع که دولت سرگرم برگزاری مراسم باشکوه «کنگره انقلاب اداری» یا « مطالعه آثار و نتایج آن » است مطرح کنم .

و آن اینکه :

شکن نیست که انقلاب اداری یکی از مهمترین و مشیت ترین و ضروری ترین کارهای است که «باید» در این مملکت انجام شود و در اهمیت آن جای تردید نیست .

ولی اگر بنا شود برای این انقلاب کنگره ای بان سایر کنگره ها ، و کمیته هایی همچون سایر کمیته ها ، یا ادارهای همچون سایر ادارات ، با همان مقررات و با همان تشکیلات درست کنیم آیا مسئله صورت «دور و تسلسل » پیدا نخواهد کرد ؟!

پس چه خوب است انقلاب اداری را از همین انقلاب اداری شروع کنیم ، و اینهمه سخن پراکنی ها و تشریفات را درز میگرفتیم ، و از «تعارف» کم میگردیم و بر «مبلغ» می افزودیم . آیا بهتر نبود ؟!

اشتباه نشود . نمی گوئیم کار - آنهم کار مهمی مانند انقلاب اداری - را بدون مشاوره و تبادل نظر باید انجام داد بلکه منظور اینست مشورت و مطالعه را در موردش «خرج» کنیم . عربیان تر بگوییم : انقلاب اداری در دو مرحله باید انجام شود ، مرحله اول که مرحله اساسی آن است نیازی باین امور ندارد و اگر احتیاجی باشد برای مرحله دوم است .

میگویند یکنفر آذربایجانی با یکنفر غیر آذربایجانی صحبت میکرد ، نفر دوم مدعی بود که « ترکان پارسی گو » را به آسانی از لهجه آنها میتوان شناخت ، مرد آذربایجانی با همان لحن ملیح و مخصوص گفت : « از کجا ؟ ». رفیقش گفت : از همین کجای شما !

***

بحث و گفتگوئی که درباره انقلاب اداری آغاز شده مرا - مانند همه - پر توقع ساخته ، و انتظار داریم بهر اداره ای مراجعت میکنیم با وضع جدیدی روپر و شویم .

اتفاقاً دیشب هنگامیکه ساعت درست ۹ و بیست دقیقه را شان میداد میخواستم برای یک کار ضروری از یکی از شهرستانها با تهران تماس بگیرم به کاربر خبردادم که میخواهم یک شماره با تهران صحبت کنم . گفتند مانع ندارد اما از ساعت یازده بعد ، ولی آنهم بصورت «برق آسا» یا لااقل «فوری» اما «عادی» ابداً نداریم (لا بد توجه دارید قیمت «برق آسا» پنج برابر و «فوری» دو برابر است !)

گفتم : برق آسا آنست که در همان لحظه شماره مورد نظر را در اختیار من بگذارید ، دو ساعت بعد که طبق نوبت بنمیدعید برق آسا نیست . گفت چون برف آمد و راهها بند آمده و افرادی که میخواهند تلفن کنند زیادند بما دستور داده شده تلفن بصورت عادی نپذیریم !

گفتم : پس فرق میان پر تقال فروش و زغال فروش که با آمدن یک برف سفید بازار سیاه درست میکنند

سخنرانی تازه از وزیر علوم و آموزش عالی درباره دانش و پژوهش

مجله ماهانه و پر مفz و مطلب‌تلاش در شماره اخیر خود مصاحبه‌فصلی با آقای دکتر رهمنا وزیر علوم و آموزش عالی بعمل آورده که چون در مورد مفzهای منظر و توجه دولت به آموزش علمی و تحقیقات دارای مطالب تازه‌ای است عینا در چند شماره آنرا بنظر خواندن‌گان میرسانیم.

(قسمت دوم)

باشد. من شخصا برای بعضی از استادان باصلاح پیر خودمان احترام فوق العاده قائلم و کار و تجربه آنها را بسیار مفید میدانم. ولی این نکته را هم باید قبول کرد که با توجه بسرعت فوق العاده پیشرفت‌های علمی اگر استادی خود را مرتبیا در جریان آخرین کتب و اطلاعات نگذارد فوراً معنای واقعی کلمه پیر میشود. یکی از دوستان من که در دانشگاه آریا مهر تدریس میکند و یکی از بزرگترین متخصصین ایران در رشته‌های الکترونیک و ریاضیات بشار میرود، چند روز پیش من میگفت با همه اطلاعاتی که من دارم وقتی تازه‌ترین کتابهای فنی را مطالعه میکنم، کاهی اوقات خجالت میکشم از اینکه استاد چنین دانشگاهی هست! من باید حتی از نو بفرنگ بروم و بینم آخرین اطلاعات چیست و داشت خود را تکمیل کنم و گرنه به بچه‌ها نمیرسم. او راست میگوید، زیرا اگر نابغه هم باشد وقتی که پیشرفت در علوم الکترونیک و مسائل فضا و علوم جدید با این سرعت سریام آور انجام می‌باید اگر این آدم خودش را با آخرین پیشرفت‌های علمی آشنا نسازد خواه ناخواه پس از مدتی بدرد نخواهد خورد.

باید دانشگاه‌های ما طوری عمل کنند که بکمک بیشتر این جوانها، که الان می‌آیند و واقعاً بعضی از آنها فوق العاده هستند (با توجه باینکه احترام قدیمی‌ها را هم حتی باید نگهداریم چون من واقعاً معتقدم که باید بیهانه تجدد عوامل قدیمی مفید را بدون مطالعه بیک چوب راند) به با کمک همین استادان و عوامل روشن بین و فعال دانشگاهها نوعی تصفیه فکری و تحرک واقعی از لحاظ کادر آموزشی

بوجود نیاوریم. این جواب سوال اصلیتان بود.

اما جواب سوال دوم شما. برای من مشکل است که پس از دو ماه جوابی مستند در این زمینه بشما بدهم ولی شاید شما خودتان بهتر بدانید و من فکر میکنم در اینگونه موارد انسان باید بدون ملاحظه حرف بزند، در حال حاضر متناسبانه، در همه رشته‌های علم آن قادر آموزشی را که جوابگوی نیازمندیهای آینده مملکت باشد نداریم. استادان بسیار خوب داریم. استادانی که زحمت زیاد کشیده‌اند و در طرف این سی سال خیلی هم خوب کار کرده‌اند ولی استادانی هم داریم که متناسبانه اداری شده‌اند. و اشخاصی هم داریم که متناسبانه تنها بدنبال مقام و تحکیم موقعیت اجتماعی خود بوده‌اند و تحقیق را کنار گذاشته‌اند. ممکن است که این ها افراد با هوشی باشند، ولی افرادی هستند که دیگر نمیتوانند استاد باشند، یعنی استادی باشند که تحقیق کند و هردم بر میزان داشت و اطلاعات علمی‌اش بیفزاید و همانطور که عرض کردم بنظر من استادی که تحقیق نکند بیشتر بیک دیر درست‌ستان میانند و اسمش را نمیتوان استاد دانشگاه گذاشت. پس ما باید واقعاً بفهمیم و بیک ارزیابی علمی در این زمینه بپردازیم و با کمک بهترین عوامل و بدون توجه به پیری و جوانی آنها قادر آموزش آنها را با مقتضیات زمان خود و احتیاجات واقعی دانشگاه منطبق سازیم و باید بگوییم پیری و جوانی مربوط به سن نیست. یک جوان پاترده یا بیست ساله ممکن است متعلق بقرن نوزدهم باشد و متقابل با یک پیرمرد هفتاد ساله فکرش متعلق بقرن بیست و یکم

حالا بسؤال دیگرتان در مورد تحقیقات پردازم. ما در حال حاضر بیشتر از صد هر کر تحقیقاتی داریم و بنابر ارقامی که در دست هست (نمیتوانم با اطمینان بگویم این ارقام تا چه حد صحیح است) ما صفر ممیز هفت درصد عایدی ملی خود را در برنامه چهارم برای تحقیقات منظور داشتمیم و این میزان گویا در برنامه قبلی پنج در هزار بود. ۵۰ درصد رقم قابل توجهی است ولی چطور خرج شده و با چه برنامه‌ای، آنرا نمیدانم. بهر حال اولین کار مانجام برآورده دقیق از موسسات تحقیقاتی است تا بدانیم آنها چه میکنند، چه اعتباراتی در اختیار دارند و نحوه کارشان چگونه است. موسساتی هست که خوب کار میکنند - مثلاً موسسه رازی که شهرتی جهانی دارد. ما در ترکیب این موسسات دست نخواهیم برد و نه تنها بآن دست نمیزیم. بلکه آنها را با تمام قوا تقویت خواهیم کرد، اما مراکز دیگری هم هستند که بازدهشان فوق العاده ضعیف است، یعنی پولهایی صرفشان میشود که همیشه به نتیجه نمیرسد و بهر حال تیجه عملی آن معلوم نیست. بنابراین برنامه ما اینست که مراکزی را که در راستای طرح های کلی ما هستند تقویت کنیم و آنها را که بدرد نمیخورند احیاناً منحل سازیم و آنها را که باید بوجود آوریم، تاسیس کنیم و در اجرای این برنامه نقش سازمان ما این خواهد بود که جوانانی را تربیت کنیم و در این دستگاهها بکار گماریم که حقیقتاً طله علم باشند و بتوانند با خیال آسوده کار خود را دنبال کنند. اجرای صحیح این کار ایجاب میکند که ماهیج گونه بوروکراسی درستگاه‌مان

پرورش کادر های لازم را فراهم آوریم و از فرصتی که دانشگاههای خارجی در این زمینه بما میدهند چشم نپوشیم. و این موضوع ما را به مسئله اعزام دانشجویان میکشاند. در این زمینه طرح ریزی و پیروی از یک سیاست اصولی صحیح و مترقی و دراز مدت ضروریست. احتیاجات ما از لحاظ نیروی انسانی و کادر های فنی و علمی و آموزشی آنقدر زیاد است که باید وسایل تحقیقی دانشجویان مان را در خارج برای آنها که از امکانات مالی و شخصی برخوردارند، و بالاخص برای آنها که استعداد استثنائی دارند و ما وسایل تحقیقیان را آنطور که باید و شاید در ایران نداریم، فراهم آوریم. در این امر ملاحظات اصولی و اصل تامین کادر های لازم باید مافوق نظر های خصوصی یا تعصب های بی اساس قرار گیرد. اگر دانشجوئی باشد که در فیزیک و ریاضیات استعداد استثنائی دارد مسلماً باید کاری کرد که چنین استعدادی پرورش باید و حتی المقدور راه موسسات عالی از قبیل پلی تکنیک پاریس و زوریخ یا ام. آئی. تی. و غیره برای او باز گردد. و انگه باید فراموش کرد که اگر ما در ایران برای هر دانشجو در حال حاضر بین شهیزهار و سی تومن در سال خرج میکنیم، چه مانعی دارد که یک دانشگاه معتبر خارجی همان خرج را برای ما بکند و با گرفتن چنین دانشجوئی - که غالباً به خرج خود میروند جراحت در ایران برای یک دانشجوی دیگر باز کند. این امر تا اندازه ای حقیقت دارد ولی اینرا هم باید گفت که چون ما بهر حال نمیتوانیم وسایل تحقیقی کامل همه را در ایران فراهم سازیم هر آن مقدار که بر گردند نیز غنیمت است. ولی حتی در این زمینه موضوع باین سادگی نیست و بنظر من با تامین شرایط لازم قابل حل است.

بنچه در صفحه ۵۶

رهنما - اولاً از لحاظ کار، بنظر من پیکار و تلاش ما در دو جبهه موازی خواهد بود. در جبهه اساسی ما که مربوط به آینده مملکت است کار حیاتی ما آن خواهد بود که در ایران دانشگاههای خوب بوجود بیاوریم و روز بروز وسائلی را بکار اندازیم که ما را به این هدف نزدیکتر سازد تا بتوانیم در ظرف مثلاً یک نسل لاقل دانشگاههایی داشته باشیم که از لحاظ کادر و وسائلی با دانشگاههای خوب اروپا برابری داشته باشد. برای نمونه با کار کمی که در دانشگاه آریامهر شده است واقعاً کادر استادی خوبی بوجود آمده است که میتواند با دانشگاههای خوب بین المللی برابری کند. در دانشگاه پهلوی و دانشگاه آریامهر هم اکنون استادانی مشغول کارند. واقعاً ممتازند.

در این زمینه بین ما و کشور های دیگر آسیائی یا آفریقائی تفاوتی چشمگیر موجود است. باید گفت که ما در ایران بطور کلی و با مقایسه به اوضاع یک مملکت در حال توسعه، کادر نسبتاً خوبی داریم. این کادر آموزشی تیجه آن است که در سالهای گذشته بسیاری از مردم با فداکاری های زیاد فرزندانشان را به خارج میفرستادند و حالا که مراجعت کرده اند در بیشتر مراکز و موسسات ما بکار سودمند و خلاقه پرداخته و بهم خود کارهای خوب بوجود آورده اند. پس بهترین وظیفه ما آنست که در درجه اول دانشگاههای خوب مجهر در کشور خودمان بوجود آوریم و از هیچ وسیله ای برای بالابردن سطح آموزش و ایجاد یک محیط علمی و تحقیقاتی مساعد فروگذار نکنیم. ولی همان طور که گفتم چنین کاری وقت بسیار بخواهد و اعتبارات فراوان. از این تا موقعی که تعداد کافی از این قبیل دانشگاه ها در ایران نداشته باشیم لازم است که بطرق دیگر وسایل ایجاد و تحقیقات انجام دهیم. البته دعواهای بین دو نسل نه تنها از بین نرفته بلکه شکل و بعد جدیدی بخود گرفته جون پیشرفت علوم و ترقی فاصله بین نسل ها را باز هم بیشتر کرده است. بعارت دیگر اگر در گذشته یک قرن پیش فاصله فکری بین دو نسل در حدود چهل سال بود، امروز با هر پنج سال اختلاف همان فاصله بین افراد یک نسل بوجود می آید و شاید هم زودتر. با توجه باین عوامل و مسائل بسیار مهم دیگری که زاده زمان است ما باید بکار طرح ریزی تعليمات در سطح مملکتی بپردازیم. این را از تمام نیروی عامی کشور برآورده تهیید خواهیم کرد و این برآورده هم از لحاظ ابزار و اسباب خواهد بود هم از لحاظ نیروی انسانی. سپس برآورده مشابه خواهیم کرد از اعتبارات و پولهایی که خرج این نیرو میشود و بالاخره با کمک دستگاههای کمپیوتر و ماشین های حساب و اشخاصی که واقعاً وارد هستند برای این روش خواهد شد که دقیقاً وضع از چه قرار است، چه برنامه ها و راهنمایی ها میتوانند ما را سریع تر بمقدار رساند و با این اوضاع برای رسیدن بهدهی های ملی خود چکار ها باید کرد. تنها آنوقت است که ما خواهیم توانست کاری جدی انجام دهیم..

تلاش - با این تدبیر آیا شما از فرار مغز ها جلو گیری میتوانید بکنید، آیا شما میتوانید با دانشگاه هایی که بهترین استادان را در آینده خواهند داشت و سیلادی فراهم کنید که دانشجویان برای تعليمات به اروپا و آمریکا فروند و در اینجا تعليمات عالیه را یگذرانند یا این که سالهای سال طول خواهد کشید تا این امکان برای دانشجو پیش بیاید که استنباط کند، آنچه را که اینجا فرا میگیرد همان چیز هایی است که در اروپا یا آمریکا فرا خواهد گرفت؟ چقدر وقت برای چنین موقعيتی لازم است؟

از این تعطیلات کدامش قابل حذف است

**خدا پاینده بدارد ملت هنرمندست را – عنوان تازه‌ای برای هنرمندان دیار ما
پیشنهاد تشکیل شورای تعیین‌تکلیف روابط جنسی**

مردادماه هرسال که روز جشن مشروطیت است که بعد از آنهمه بگیر و به بند و جنک و جدال مشروطه طلبان و مستبدین فقط چهاردهم مردادش برای ما باقی‌مانده که ما در آن روز می‌فهمیم مشروطیتی هست . اگر بخواهید روز چهاردهم مرداد ماه را تعطیل نکنید مردم از کجا بفهمند که آن روز روز جشن مشروطیت است وانگهی نمایندگان ما در مجلسیں و پاسداران مشروطیت با این کار موافقت نمی‌کنند خدا خیرشان بدهد .

بعد روز خجسته ۲۸ مرداد است که نمیدانم می‌شود این روز را تعطیل کرد یا نکرد ؟ بسته بدست اجرا کنندگان قطعنامه است .

بعد دو تعطیل بزرگ در ماه محرم‌الحرام داریم که عبارت باشد از روزهای قدر یعنی روزهای تاسوعا و عاشورا که اگر شما هم تعطیل نکنید خودبخود کارها تعطیل می‌شود .

تعطیل دیگری داریم در ماه صفر که مربوط می‌شود بروز رحلت حضرت ختمی‌مرتب و شهادت حضرت امام حسن علیه السلام یعنی ۲۸ صفر یا چهل و هشت‌چنین روزی را می‌خواهید تعطیل نکنید؟

هدفهم ربيع‌الاول مصادف باروز تولد حضرت رسول اکرم است که نمیدانم در باره‌این روز بزرگ و فرخنده چگونه می‌خواهند تصمیم بگیرند .

تعطیل دیگری داریم در چهاردهم

در قطعنامه کنگره انقلاب‌اداری تصریح شده است که دولت باید تعطیلات را کم کند تا کارها بیشتر پیشرفت کند .

بنده آدم نشتم و تقویم را گذاشم جلوه‌یم و شمردم به‌بینم چندتا تعطیلی در طول سال داریم و کدام تعطیلی را می‌شود حذف کرد اولین تعطیلات هرسال با تعطیلات نوروز شروع می‌شود که جماعت پنج روز است شما حساب کنید با وسعت تهران و سایر شهرها و نبودن وسیله و راههای دور آیا ظرف پنج‌روز آدم می‌تواند بهمددید و بازدیدهایش بر سد و بیخانه عمده‌دانی و خاله و دوست و آشنا برود و عین‌بارکی کند ؟

والله بعقیده بنده پنج روز هم کم است و باید هفت روز باشد پس با این ترتیب به ترکیب تعطیلات نوروز که یک‌جشن‌باستانی است و از زمانهای دور و دوران پادشاهی جمشید جم برای ما باقی‌مانده نمی‌شود دست‌زد .

تعطیل دوم سیزده فروردین است که روز شادی و پاپلکوبی و بجا آوردن یک‌ست دیرین است بنظرشما می‌شود چنین روز تاریخی را از یک ملت سنت پرست گرفت ؟ پس اینهم نمی‌شود .

تعطیل بعد عید غدیر خم است که از بزرگترین روزهای تاریخ دینی ماست یعنی روزی که حضرت علی علیه السلام به جاشینی پیغمبر اکرم (ص) برگردید شدند و اصولاً در این روز کار کردن به صورت حرام است .

رجوع شود بکارگاه

ویولت متعدد در کنار یکی از تابلوهایش

از هر طرف نگاه کنید نتیجه یکیست ولی هر کس فهمید چیست بنده پانزده روز مواجبم را نقداً تقدیم می‌کنم **تابلو** : اثر خانم ویولت متعدد رجوع شود بکارگاه

خودشان عنوانهایی میدهند مثل خداوند سخن (سعدي) لسان الغیب (حافظ) یا شاعرتوده مردم . نویسنده خلاق شاعر دردها . هنرمندانسان نقاش رنچها و از این عنوانین والقب .

اخیراً یک عنوان دیگر هم بین هنرمندان دیار ما باب شده که نمیدانم خودشان بخودشان این عنوان را داده‌اند . یا مردم آنها داده‌اند .

بهتر تقدیر عنوان تازه هنرمندان و شعرای نوپرداز دیار ما عنوان (جستجوگر) است فی المثل بدل‌لروریائی شاعریست جستجوگر شاملو هنرمندیست جستجوگر نادر پور خالقی است جستجوگر .

فلانی نقادیست جستجوگر . گروه اعجوبهایها (که جناب آفای نخست وزیر خیلی خاطره‌شان را میخواهند . یعنی در مجله نسل دیگر خودشان فرموده بودند بنده بی‌تقصیرم) موزیک چی هائی هستند جستجو کر . خام

کنگره را برای همین کار تشکیل دادید ؟ دست شما درد نکند !

***

خدا پاینده بدارد ملت هنردوست را از حوادث جالب و اخبار هنری هفته پیش مسموم شدن مدعاوین جشن عروسی سرکار خانم گوگوش خانم در هتل‌میامی بود که حتماً استحضار دارید داماد گویا برادر مدیر محترم هتل میامی است و بطوریکه روزنامه‌ها نوشتند همه مسموم شدند جز عروس و داماد ... بعد که کاشف عمل آمد معلوم شد داماد چون بسوایق کار آشنازی‌بیشتری داشته دستور میدهد شام خودش و عروس خانم را از کافه چند قدم بالاتر بیاورند ... بدhem نیست ! خدا پاینده بدارد ما ملت هنردوست را.

***

«جستجوگر» عنوان تازه‌ای برای هنرمندان دیارما حتماً میدانید که مردم هر دیاری به شرعاً و نویسنده‌کان و هنرمندان دیار

ولی می‌برسم وجداناً می‌شود تعطیل نکرد ؟

بعد میرسیم بروز فرخنده و خجسته چهارم آبان نمیدانم کسانیکه این قطعنامه را امضا کردند توقيع نداشتند یا از (بر) گفتند تعطیلات باید کم شود .

در ماه رب جب یک تعطیل داریم که روز تولد حضرت امیر علیه‌السلام است یعنی روز سیزدهم رب جب میخواهید این روز را تعطیل نکنید؟.. دست خوش !

بیست و هفتم رب جب روز فرخنده مبعث است و روز سلام رسمی .

سوم شعبان مصادف است با میلاد مسعود سور شهیدان ... نه خودمانیم می‌شود این روز را تعطیل نکرد ؟ ایضاً در همین ماه شعبان روز پانزدهم شعبان مصادف با تولد باسعادت حضرت قائم است که در سراسر دنیای اسلام جشن میگیرند و چراگانی می‌کنند و بهم تبریک می‌گویند ... می‌شود تعطیل نکرد ؟ میخواهید وصله «باییگری» بما به‌چسبانند ؟

در ماه مبارک رمضان دو روز یعنی روزهای نوزدهم و بیست و یکم که دنیای اسلام در رغم و ماتم فرومیرود و شیهای قدر است و کسی دستش بکار نمیرود چطور شما میخواهید تعطیل نکنید و در آن دو روز کار کنید ؟ در آخر ماه مبارک رمضان عید فطر است کداریم و نداریم یک عید فطرداریم که در این روزه روزه گرفتن حرام است آنوقت کار کردن حلال است ؟ مگر اینکه بگوییم اعضاء کننده محترم قطعنامه (زبانم لال) اهل نماز و روزه نبوده‌اند .

از بقیه تعطیلاتی که در توقيع های رسمی ذکر شده یکی دیگر باقیست و آنهم ولادت با سعادت حضرت ثامن‌الائمه امام هشتم ماست ... هیچ‌کدام را حذف نکردید فقط میخواهید همین یک تعطیل را حذف کنید ... شما این

بکارگاه ما باز شد خدا کند برای هر دوی ما قدم داشته باشد) مصاحبه‌ای با جناب استاد (مشکو و پسر) عین (الکساندر دوما و پسر) داشت از قراری که نازنین روزنامه آیندگان نوشته بود خود جناب استاد محمد مشکو که از فضلا و استادان بحق داشگاه تهران هستند. در دانشکده ادبیات تدریس میکنند و پرسشان در دانشکده حقوق که خداوند به هر دو توفیق خدمت بدده.

باری .... خبرنگار آیندگان از استاد مشکو میپرسد که دختر و پسر در سر کلاس درس باید کنار هم بنشینند یا جدا باشند؟

استاد فرموده بودند باید جدا باشند چون وقتی دختر و پسری کنار هم نشستند در اثر تماس قسمتی ازین آنها با یکدیگر حواس شان پرست میشود و نمیتوانند درس را بهفهمند.

«پسر» یعنی جناب آقای استاد محمد مشکو (اسم پدر و پسر هر دو محمد است مبارک است). فرموده بودند نخیر باید دختر و پسر کنار هم بنشینند تا معما و وجود یکدیگر را آزاد و بدون دخالت دست (معدن) میخواهم) بدون دخالت افکار پوسیده بیشینیان حل کنند (عرض نکردم! چون این دختر و پسر هم جستجوگرند) به عقیده من این سیستم جدائی که بین دختر و پسر بوجود آورده‌اند غلط است.

.... برای این که بین استاد (مشکو و پسر) بر سر این کار اختلاف عقیده پیش نیاید و کار به (عاق) - (والدین) نکشد بnde پیشنهاد میکنم مستله را به یک شورای داوری که اعضاء از امور جنسی و معاشرت دختر و پسر تخصص داشته باشند محول بفرمایند و برای تشکیل شورا اعضاء زیر واجدالشارایط‌اند.

۱ - جناب آقای مجید دوامی سردبیر محترم نازنین مجله زن‌روز. بقیه در صفحه ۵۰ باشد برای اولین بار پای این نوزاد

میپرسی بند خدا این چیست که نوشتهدی؟

قصه است؟ داستان است؟ حکایت است؟ به چه زبانی است؟ سرش کجاست؟ تهاش کجاست؟ میگویند اگر تو نمی‌فهمی تعمیر ما چیست این در سبک کارهای .... (صبر کنین اسم های خوبی از بر دارند) یادم آمد.... در ردیف کار (کافکا) است .... نویسنده جستجوگر تحت تاثیر (برتوولد برشت!) قرار گرفته تلفیقی است از اندیشه نویسنده با افکار ذهنی ناخودآگاه (الیوت) و جنان این چهار پنج تا اسم را از ته دل و از مخرج ادا میکنند که انگار سی سال با هم هم‌خانه و هم اطاقی و هم کاسه بودند.

گوش به ساز و آواز شان میدهی برای خواندن تصنیف قدیمی که چهل سال پیش خدا بیامز پدر بنده برای خودش زیر لب زمزمه میکرد.

- دیشب که بارون اوامد.

- یارم لب بون اوامد

جان سر و دستی تکان میدهند و در «سرونا» شان باد میکنند (توپوز) به پوست طبل میزنند و فریاد های جگر خراشی میکنند که انگار خرچنک عضو حساس بدن شان را چسبیده و تا خر سیاه عرع نکند خرچنک ول نمی- کند .... میگوئی بنده خدا گفتند بخوان نگفتند جیغ بکش که (بند تناس) ات پاره بشود میگویند تو نمی‌فهمی این موزیک نسل «عصیانگر» است و پشت بندش هم اسم آن موزیک چی سیاه پوست معروف آمریکائی را میبرند که من آلان امش بخاطر نیست.

... جان کلام بنده باین نتیجه رسیدم که این هنرمندان «جستجوگر» دیار ما نان خودشان را میخورند و حلیم حاج عباس را هم میزند.

***

پیشنهاد تشکیل شورای تعیین تکلیف روابط جنسی نازنین روزنامه آیندگان (مبارک) باشد برای اولین بار پای این نوزاد

«دروزی» نقاشی است جستجوگر . پرویز تناولی هنرمندیست جستجوگر احمد رضا احمدی شاعریست جستجوگر و همینطور بگیرید و بروید بالا که من تا امروز هم نفهمیدم اینها چه (می‌جویند یا چه می‌جورند) و چه پیدا میکنند که بکسی نمی‌گویند به شعر این شعرای جستجوگر که نگاه میکنی عین زبان چینی و عبریست .

- ای آب ماهیانه .

که از ستون های

قرون

میگذری

از درخت نروبالا

به هنر این هنرمندان جستجوگر نگاه میکنی بیشترشان باین قبله از من بی‌هنرترند . به نقاشی این نقاشان جستجوگر نگاه میکنی رنگ و روغن خدا خوب کرده را با (کاردک) به پارچه‌بآن نازنینی میمالند که از هر سرش نگاه میکنی بهمه چیز میگویند است الا یکتابلو نقاشی تازه میگویند این گبد مسجد شیخ لطف‌الله اصفهان است یا اسب ناپلئون بنایپارت در حال شخوار !

به مجسمه‌سازی این مجسمه سازان جستجوگر نگاه میکنی قفلی را با چنگک به بنده لوله بخاری وصل می- کنند و در معرض تماشا میگذارند و وقتی میپرسی این چیست؟ میگویند مرحوم مجنوون است در حال جفت گیری !

نترشان را میخوانی از شعرشان چیزی تر است داستان این جستجوگران را میخوانی و میخواهی برای یک نفر تعریف کنی عین زنگش را در گل میمانی ... مرد دستش را به لیوان آبجو گرفت باریکش دراز شد سرش از سقف رفت بیرون (حالا سرش بکجا رفت کارنداشته باشید) بعد پهن شد کوتاه شد کوچک شد کوچک شد کوچک شد آنکه از سقف افتاد و پنج انگشتش را خورد.

تکلیف مرز لهستان و آلمان چه می‌شود؟

آتشی که در زیر خاکستر پنهان است

انگلیسیها و آمریکائی‌ها که خوب

نکرهای خود را بعمل آورده‌اند بروشها گفتند حاضر هستیم در شمال این منطقه یک قسمت از اراضی دهانه مصب اودر را به لهستان واگذار کنند بشرطی که در عوض از مناطق جنوبی صرفنظر شود و مرز فاصل بین لهستان و آلمان نایس شرقی باشد تا باین وسیله تمام سیلزی و شهر برسلو برای آلمان باقی بماند. ولی استالین زیر بار نرفت و گفت حتی باید این مرز همان نایس غربی باشد و نظر خود را بوسیله مولوتف طی یک یادداشت که در جلسه هفتم فوریه قرائت شد بیان کرد.

چرچیل با این پیشنهاد بشدت مقاومت کرد بعیده او باید لهستانیها در آلمان مالک زمینی شوند که بیش از حد تقاضای خود آنها باشد و باید این زمین بوسعتی باشد که آنها امکان اداره آنرا بوضع شایسته‌ای داشته باشند و اضافه کرد: «خیلی قابل تاسف است که بکاراریم غاز لهستانی از غذاهای آلمانی آنقدر جاق و پروار شود که از شدت سوء‌ها ضممه تلف. گردد» بعلاوه با این همه آلمانی که در این مناطق قرار خواهد گرفت چه کار باید کرد.

استالین جواب داد تمام آنها تا حالا از آنجا‌ها فرار کرده و رفته‌اند بعلاوه در حدود شش تا هفت میلیون آلمانی از ابتدای جنک تاکنون کشته شده‌اند یک یا دو میلیون دیگر از آنها باز هم کشته خواهند شد باین نحو مکان کافی برای این آلمان‌ها که از مناطق اشغال شده بیرون می‌روند پیدا شده است.

روسها واگذار کنند همان مناطقی بودند که بیست و سه سال قبل از آن تاریخ از روسها گرفته و اشغال کرده بودند و اگر حالا در حدود دو میلیون و نیم لهستانی در این مناطق سکونت دارند در آن مدت صد ها و صدها هزار از اهالی اوکراین و روس سفید و لیتوانی بودند که در مناطق اشغالی لهستانی‌ها بسر میبرندند.

منتها این وضع قابل قبول نبود که برای جبران خسارت لهستانی‌ها میلیون‌ها نفر آلمانی را تحت اشغال و حکومت آنها قرار دهند — در همان اواخر جنک بین‌المللی اول که داشتند دولت لهستان را تشکیل می‌دادند در بین جمعیت آنها و از مناطق شمالی و غربی لهستان در حدود دو میلیون آلمانی یافت میشد ولاید جرج از این موضوع اظهار نگرانی کرد و گفت چطور میشود دو میلیون آلمانی را تحت حکومت ملتی گذاشت که حتی نمیتوانند بخودشان حکومت کنند.

و حالا در این بار صحبت از دو میلیون آلمانی گذشته و کار به هشت تا نه میلیون آلمانی کشیده بود که با واگذاری این اراضی غربی تحت حکومت و تسلط لهستانی‌ها قرار میگرفتند.

این جبران اراضی که میخواستند در حق لهستان بعمل آورند حقیقتاً وسعت بزرگی از اراضی آلمان محسوب میشد زیرا نیمی از پروس شرقی و نیمی از مناطق واقع در سرحد غربی لهستان ۱۹۳۹ و رودخانه اودر را تشکیل میدارد.

با وجود تمام این پیشرویهای شوروی اولیای امور انگلستان فراموش نمیکردند که فقط بخاطر لهستانی‌ها بود که وارد این جنک شدند و همچنین در واشنگتن هم پیوسته در نظرداشتند که در حدود شش میلیون لهستانی‌ها در خاک آنها بسر میبرد و منتظر اخذ تصمیم نهایی آنها برای مراجعت به وطن میباشند. این لهستانی‌ها اولادان همان لهستانی‌ها جنک اول جهانی بودند که بر روی ویلسون‌فسار آورده‌اند تا بنفع آنها وارد جنک شود و او مجبور به قبول تقاضای آنها شد و حالا افکار عامه آمریکائی‌ها به شدت از این شش میلیون لهستانی‌ها پشتیبانی میکردند.

معروف است که آمریکائی‌ها در کفرانس یالتا گفته بودند که مدت پنج قرن است این لهستانی‌ها همیشه سبب اصلی جنک‌ها و افتشاشات بوده‌اند چرچیل در جواب آنها گفته بود وهمین خود یک دلیل بیشتری است که باید تمام امکانات خود را بکار ببریم تا برای همیشه باین وضع خاتمه دهیم.

به حال تمام این اوضاع سبب میشد که در اردوی متفقین غربی این فکر بیان آید که اگر روسها حاضر نباشند دست از خط کرزن بردارند و سرحد شرقی لهستان را حتماً همین خط میدانند ناچار موافقت هائی در قسمت غربی بعمل آورند و مناطقی از این قسمت را به ازای آنچه که لهستانی‌ها در شرق از دست میدهند باو واگذار نمایند.

بعلاوه این اراضی که لهستانی‌ها در شرق خط کرزن مجبور میشدند به

روز ۲۱ ژوئیه دوباره مسئله لهستان مطرح شد . برای استالیین این مسئله دیگر مطرح نبود بعقیده او حالا که تمام آلمانی ها فرار کرده بودند میباشد یک اداره لهستانی در منطقه اودر و البته تا کنار نایس غربی برقرار شود.

ترومن میگفت ممکن نیست که نه میلیون آلمانی از این مناطق بطرف غرب فرار کرده باشند .

چرچیل گفت بالفرض هم که اینطور باشد مسئله غذا رساندن به آنها مطرح میشود .

تقریباً دیوار محکم مقابل آنها بوجود آمده بود . استالیں مرتباً حرف‌خودش را تکرار میکرد که یکنفر آلمانی در منطقه اشغال شده بوسیله لهستانی ها باقی نخواهد ماند .

آمیرال لیهی میگفت اگر اینطور باشد حتیاً بشویک ها تمام آنها را قتل عام کرده‌اند ترومن هم عین همین عقیده را داشت اما همگی آنها در این باره افراط میکردند زیرا در آن روز در حدود شش میلیون آلمانی در منطقه اودر وجود داشتند و قسمت آنها را تا هیجده ماه بعد از آنجا بیرون کردند و فقط چهار صد هزار آلمانی باقی ماندند .

بهر حال در محیط نامساعد کنفرانس پوتدام این بحث طولانی ادامه پیدا کرد و تا یک هفته طول کشید و هیچکدام از طرفین حتی یکقدم هم نتوانستند در نظریات خود جلو بروند . ناچار نماینده‌ای از دولت وقت لوبلن احضار کردند این نماینده که بایروت نام داشت مدعی شد که بیش از یک میلیون و نیم آلمانی در قسمت شرقی رود نایس غربی باقی نمانده است و بعد ها معلوم شد که این آقا اصلاً حسابش درست نبود و اضافه کرد که لهستان باین منطقه احتیاج دارد تا آن چهارمیلیون لهستانی را که روسها از شرق بیرون میکنند در آنجا مکان دهد و جرمان

نفر لهستانی هم بار و بنه های خود را میبینند که از مناطق شرقی این خط بداخل مملکت خود بروند .

و حالا موضوع سر این بود که چگونه این شش هفت میلیون آلمانی منطقه تصرف شده را کوچ بدنه و بداخل آلمان غربی بفرستند . خود مردم مناطق آلمان غربی در آن موقع چیزی نداشتند بخورند و این چند میلیون هم میباشد به آنها اضافه شوند .

چرچیل مرتباً اعتراض میکرد و میگفت غذا دادن این عدد هم ناچار باری بر دوش انگلستان و آمریکا خواهد بود ولی اعتراضات او فایده‌ای نداشت زیرا چهار روز بیشتر باقی نمانده بود که انتخابات انگلستان تجدید شود و همه میدانستند که حکومت چرچیل از بنی خواهد رفت . ترومن هم تازه جانشین روزولت شده و حکومت خود را تازه شروع کرده بود استالیں و وزیر امور خارجه کهنه کارش مولوتف که دیگر بیش از همه به روایط بین‌المللی آشنا بودند در مقابل آنها خود را کاملاً مجهز و صاحب اختیار میدیدند .

به مجرد آن که جلسه دوم کنفرانس بوتدام تشکیل شد موضوع لهستان مطرح گردید . آن روز هیجدهم ژوئیه ۱۹۴۵ بود .

مطالubi که مطرح شد چنین بود : تمام هوایپما هائی که تا آن روز در اختیار دولت وقت لهستان مقیم لندن قرار داشت بدولت حقیقی لهستان واگذار شود همچنین تمام قوای هوایی و دریائی و زمینی در هر نقطه دنیا که قرار داشته باشند تعداد سربازان زمینی را فقط ۱۸۰ هزار نفر تخمین میزدند و اینها شامل تمام سربازان لهستانی بودند که در جبهه های مختلف جنگیده و همچنین سربازانی که ۲۲ سال تمام بود در اطراف اروپا سرگردان بوده و هنوز به میهن اصلی خود برگشته بودند .

غрабت مطلب بیشتر در آن نبود که آنها چگونه از این موضوع تا این اندازه بپروا صحبت میکنند بلکه غرابت در این بود که آنها تمام این سخنان را بدون مطالعه و نگاه کردن به نقشه بیان میکردند و اصلاً در اطراف این مردان بزرگ هیچکس بخوبی نیتوانست ببیند که بین دورودخانه نایس چه هست و چه خبر است .

بالاخره موافقت کامل روی سرحدات شرقی بنایخواسته استالیں بعمل آمد اما روی سرحدات غربی اختلاف نظر رخ داد و هرچه روزولت اصرار کرد که صحیح نیست سرحد غربی لهستان تا نایس غربی ادامه پیدا کند باز توافق کامل حاصل نشد . شاید اگر در موقعیت های دیگری بود روزولت خود را محاکم تر و مصمم تر نشان میداد ولی آنجا در یالتا او بی‌اندازه ضعیف و ناخوش بود و این بحثهای طولانی هم او را ضعیفتر و ناراحت تر میکرد مخصوصاً که موضوع سرحدات لهستان تهمه مطلب مورد اختلاف مباحثات آنها نبود از آن بدتر موضوع یکی کردن دو دولت وقت لهستان بود که هر کدام از طرفین در روی ابقاء آن پافشاری میکردند .

پنج ماه بعد وقتی که کنفرانس پوتدام تشکیل شد و روسای سه دولت بزرگ برای بار سوم دور یکدیگر جمع شدند تقریباً دو ماه بود که دیگر در اروپا صدای گلوله بلند نمیشد ولی دو ماه هم بود که آرتش های روسیه و لهستان قسمت شرقی آلمان را اشغال کرده و در تمام نقاط آن برقرار میشند حتی قوای متفرقین نیز از این قسمت ها بیرون میفرند و خود را به چندین صد کیلومتر از پیش روی های خود عقب میبرند و استالیین خیالش برای چسبیدن به خط رودخانه نایس از همه حیث کاملاً راحت بود . از آن طرف روسیه سرحد خود را در خط کرزن معین کرده بود و در حدود سه میلیون

آتلی رئیس جدید دولت انگلستان ابتدا زیر بار نرفت و سعی کرد باز دست بدامن همان نایس شرقی شود ولی او هم که تازه‌کار بود و حمایت آمریکائی‌ها را در این باره از دست داده بود نتوانست کاری از پیشبرد، و بدین نحو این سیلزی پیر و قدیمی با دو میلیون و نیم نفر آلمانی خود تحت تسلط لهستانی‌ها قرار گرفت.

کلوس‌مانهور مورخ آلمانی بعد از نوشت: «اگر آمریکائی‌ها فقط چند ساعت دیگر دوام آورده بودند!» ولی تاریخ را نمی‌شود دوباره ساخت. آنچه که نباید بشود شده بود منتها برای آن که خود را تسلی خاطر داده باشند در قطعنامه کنفرانس پوتSDAM که روز دوم اوت ۱۹۴۵ منتشر شد سرانه دولت‌نوشتند که تعیین سرحدات لهستان با آلمان فعلاً موقت است و در دستور کارها قرار می‌گیرد و تصمیمات نهایی در این باره پس از استقرار صلح گرفته خواهد شد.

این قطعنامه ۲۲ سال پیش صادر شد و معلوم شد که در خیلی جاهای از جمله در میان سران دولت‌های بزرگ هم یک موضوع موقتی ساله‌اطول می‌کشد.

بعد از معلوم شد که تعداد آلمانی‌های منطقه سیلزی حتی از چهار میلیون هم بیشتر است و اینطور بنتر رسید که استالین در پافشاری برای دادن این منطقه به لهستانی‌ها می‌خواسته است خشم و کینه آلمانی‌ها را نسبت به لهستانی‌ها زیادتر کند زیرا معلوم بود که اخراج آلمانی‌ها از این منطقه بیش از پیش آنانرا عصبانی و متغیر می‌ساخت و روش هم باین عقیده بود که برای نگهداری مناطق الحاق شده احتیاج به یک تضمین محکم و کافی دارد و این تضمین هم فقط در وجود اتحاد جماهیر شوروی شناخته می‌شود.

بقیه در صفحه ۵۰

مولوتف نشان داد. در این طرح منطقه‌وگذاری به لهستانی‌ها که دیگر تحت تسلط روسها قرار نمی‌گرفت از طرف بالا به سرحد چکسلواکی میرسید و از رود اودر پائین می‌آمد به ملتقاتی رود اودر و رود نایس میرسید و سپس به نایس شرقی ختم می‌شد. در این طرح آن قسمت از پروس شرقی که تحت اشغال روسها واقع نمی‌شد به لهستانی‌ها تعلق می‌گرفت و بندر دانزیک هم به لهستان الحاق می‌شد.

مولوتف اعتراض کرد و گفت استالین این طرح را قبول نخواهد کرد زیرا منطقه بین دو رود نایس در این طرح به لهستان تعلق نگرفته است. ولی ترومن در تصویب آن پافشاری کرد و گفت ما با این وصف هم خیلی به لهستانی‌ها مساعدت کردیم و بهتر است سعی کنید که استالین با آن موافقت کند.

مولوتف تحت تأثیر سخنان محکم ترومن فرار گرفت و این مطلب را به سمع استالین رساند. استالین بایروت را احضار کرد و با او گفت مثل این که رئیس جمهوری آمریکا با ارائه این طرح حداقلی گذاشت را بخرج داده و دیگر یک قدم جلوتر نخواهد رفت پس بهتر است که لهستانی‌ها بهمین طرح و همین سرحد راضی شوند.

از غرائب روزگار آن که از آن طرف هم آمریکائی‌ها تحت تأثیر سخنان مولوتف قرار گرفتند و وقتی که عصر آن روز آمیرال لیبی طرح خود را به جلسه آورد آنرا تغییر داده و به فکر آن که روسها هرگز از حرف خود بر نمی‌گردند و ممکن است خدای نکرده با آنها وارد بحث و جدال شوند خط سرحدی اولیه را که روی آن قبل از اینجا می‌گذشتند را که روی بجای نایس شرقی نایس غربی گذاشته بود و روزی که این طرح بنظر سه رئیس دولت رسید دوشنبه سی ام ژوئیه بود.

منطقه زرخیز از دست رفته و یلنوف عمل آید و بالاخره این سرحد کوتاه‌ترین سرحدی است که در حال حاضر ممکن است بین لهستان و آلمان بوجود آید.

ولی با تمام اظهارات بایروت باز هم نمی‌شد به وگذاری این زمین‌ها یک جنبه حقوقی داد زیرا آنچه که از این راه می‌خواستند به لهستانی‌ها ببخشنده سه برابر آنچه بود که از آنها می‌گرفتند.

جلسه روز بیست و پنجم ژوئیه آخرین جلسه‌ای از کنفرانس پوتSDAM بود که چرچیل در آن شرکت می‌کرد زیرا عصر همان روز قرار بود به ایالات متحده برگردد و روز بعد نتیجه انتخابات معلوم می‌شد همان طور که دیدیم روز بعد حزب کارگر در انگلستان پیروز شد ساعت هفت همان روز یعنی ۲۶ ژوئیه ۱۹۴۵ چرچیل استعفای خود را تقدیم ژوئیه ششم کرد حالا ترومن در مقابل استالین تنها قرار گرفته و از حمایت یک مرد جنگی کهنه کار محروم شده بود ولی آثار سخنان و دلایل چرچیل روی روسها اثر گذاشته بود و تا چند روز بعد نزدیک بود که آنها برای عقب نشینی از نایس غربی موافقت کنند و اگر اینکار را می‌کردند و حتی باندازه سی کیلومتر بطرف شرق آن رودخانه عقب می‌نشستند باز هم مقدار زیادی زمین برای آلمان‌ها باقی می‌ماند.

در حقیقت روز یکشنبه ۲۹ ژوئیه وقتی که ترومن از انجام مراسم مذهبی به مقبره موقتی خودش که آن را کاخ ابیض کوچک نام گذاشته بود ندرجا جمع کرد مولوتف را با کالونسکی مترجمش منتظر خود یافت مولوتف با او گفت که استالین حالش خوب نیست و نمی‌تواند در جلسه بعد از ظهر آن روز شرکت کند در همین ملاقات وزیر کشور آمریکا آقای بیرنس طرح موافقتنامه‌ای را که تهیه کرده و می‌خواست آن روز به سران سه دولت ارائه دهد به

-۸-

غزالی و زهره

موسی نیشابوری ناپدید شد

داشت که حتی حاکم بغداد هم ، طبق نظریه وی انتخاب میگردید و بیست و هفتمین خلیفه عباسی آن قدر توانایی نداشت که حاکم پایتخت خوش را طبق اراده خود معین نماید.

المقتدى با مرالله فقط برای انتخاب سوگلی های خود آزاد بود و از آنها گذشت ، نمیتوانست در امور کشور ، رای و اراده خود را بدون نظریه موافق خواجه نظام الملک بر کرسی بنشاند.

***

گفتیم وقتی موسی خراسانی از غزالی جداشد حجت‌الاسلام باو گفت که عصر یکدیگر را خواهیم دید.

اما هنگام عصر ، غزالی آن‌چنان را ندیدو بعد از این که شب فرورد آمد و خواست به منزل برود سپرد بعد از این که جوان خراسانی بمدرسه مراجعت کرد باو غذا بخوراند.

اما صبح روز بعد وقتی غزالی بمدرسه آمد شنید که شب گذشته موسی خراسانی بمدرسه مراجعت نکرده است.

غزالی حس زد که برای آن جوان واقعه‌ای اتفاق افتاده که نتوانسته خود را بمدرسه برساند و آنگاه فرستاده زهره با نامه موسی وارد مدرسه نظامیه گردید و نامه را بدست غزالی داد و مراجعت کرد.

غزالی نامه را گشود و با شگفت دریافت که آن نامه از جوان خراسانی است و بزبان عربی نوشته شده است.

غزالی نمیتوانست بفهمد که موسی چرا نامه خود را بزبان عربی نوشته و آن را بزبان فارسی تحریر ننموده در صورتی که هر دو فارسی زبان هستند

خلاصه قسمت های قبل

در زمان خلافت (المقتدى با مرالله) خلیفه بیست و هفتم عباسی (محمد غزالی) داشتند بزرگ ایرانی رئیس مدرسه نظامیه بغداد شد و موسی نیشابوری پسر (امام‌الحرمین) که اشعری بود از خراسان بسوی بغداد رفت تا بخدمت غزالی برسد و در آنجا مجنوب زیبائی یک زن گردید و آن زن وی را در کاخ خلد جا داد و گفت نامه‌ای به غزالی بنویس و بگو که برای سوداگری به صرمه رفته‌ای و موسی نیشابوری آن نامه را نوشت و اینک دنباله سرگذشت و مذاکره خلیفه با مادرش ارغوان.

از طرف آنها منتشر میگردید و بین عوام شهرت میدادند که رئیس بزرگترین مدرسه دنیا اسلام مسلمان نیست و کافر است ، و گرنه عوام‌الناس ، نمی‌توانستند بهمند که آیا غزالی دین دار یا بی‌دین است چون نه باوی تماس داشتند و نه اطلاعات و معلوماتشان آنقدر بود که بتوانند بهمند غزالی چه میگویید. اگر مقرر بود که خلیفه از یک عدم موقیت یا تحقیر ، متأثر شود بطور حتم از این که غزالی بدون جلب موافقت وی رئیس مدرسه نظامیه گردیده متاثر میگردید.

اما المقتدى با مرالله طوری با عدم موقیت و تحقیر و تخفیف خو گرفته بود که سسئله غزالی ، خاطر آسوده‌اش را پریشان نمینمود و گفتیم که در مکه و مدینه یعنی دو کانون پیدایش اسلام باش خلیفه فاطمی خطبه میخوانند و خلیفه متاثر نمی‌گردید و بهمین دلخوش بود که یک مرد منجم یا جادوگر در دوره هارون‌الرشید گفته بود خطری دودمان بنی عباس را تهدید نمیکند مگر در هر قرن ، در سال پنجه و ششم آن سده . خواجه نظام‌الملک طوری در حوزه خلافت المقتدى با مرالله قادر

مدرسه نظامیه بغداد مثل نظامیه های دیگر بخرج خواجه نظام‌الملک ساخته شد و او چون بانی مدرسه بود ، اختیار داشت که رئیس مدرسه را انتخاب نماید.

ولی چون آن مدرسه در بغداد بود و در آن عصر ، بزرگترین مدرسه دنیا اسلام بسیار می‌آمد ، ادب و تراکت اقتضا مینمود که خواجه نظام‌الملک قبل از این که غزالی را برای ریاست مدرسه نظامیه در نظر بگیرد از خلیفه کسب نظریه نماید و بپرسد که آیا با آن انتخاب موافق هست یا نه ؟

اما خواجه نظام‌الملک از خلیفه کسب نظریه نکرد زیرا المقتدى با مرالله در نظر خواجه نظام‌الملک آن قدر کوچک مینمود که وی را لایق نمیدانست تا از او کسب نظریه نماید.

در بغداد چند نفر امیدوار بودند که رئیس مدرسه نظامیه شوند اما بعد از این که غزالی رئیس آن مدرسه شد ، نا امید گردیدند و طبیعی است که آنها نمیتوانستند نسبت به غزالی نظریه‌ای خوب داشته باشند. شایعه بی‌دین بودن غزالی هم

حاکم بغداد گفت ای حجت‌الاسلام تو میدانی که این شهر ، سواد اعظم است و نمیتوان در اینجا ، خانه به خانه را مورد تحقیق قرار داد تا این که یک شخص مورد نظر را پیدا کرد. کاری که من و همکارانم برای یافتن اشخاص میتوانند بکنندان است که بعضی از نقاط را از نظر بگذرانند که شاید این جوان خراسانی در آنجا باشد.

غزالی پرسید آن نقاط کدام است؟

حاکم بغداد گفت که یکی از آن نقاط قلعه خضر میباشد ؟ غزالی پرسید آیا زندان ر امیگوئی. حاکم گفت بای ای حجت‌الاسلام و شاید این مرد خراسانی بزندان افتاده باشد.

غزالی گفت اگر او بزندان می‌افتد بدون شک تو مطلع میشidi و آیا ممکن است که شخصی را بزندان بیندازند و تو از آن اطلاع حاصل نکنی ؟

حاکم بغداد گفت داروغه‌ها بعد از این که مجرم را دستگیر کرددند بزندان میفرستند تا این که نوبت حضور آنها نزد مفتی برسد.

غزالی گفت اگر این طور باشد تا کنون بحضور مفتی رسیده و محکوم شده است .

حاکم گفت وقتی شماره مجرمین زیاد باشد ، رسیدن بحضور مفتی دستخوش تاخیر میشود و من امروز جویا خواهم شد که آیا وی در قلمه خضر هست یا نه ؟

در دوره عباسیان مجازات حبس برای مجرمین وجود نداشت مگر مجرمین دولتی یعنی آنهایی که بدستور خلافاً مجبوس میشدند.

مجرمین عادی را در بغداد به قلمه خضر میفرستادند و بعد ، آنها را نزد مفتی میبردند و مفتی طبق قانون شرع آنها را محکوم میکرد و پس از

ندارد خاصه آن که جوان خراسانی با دستار مخصوص ، زود جلب توجه میکند.

حاکم بغداد که میدانست غزالی دارای مقام و مرتبه‌ای بزرگ میباشد قول داد که بدون درنک برای یافتن موسی خراسانی در بصره اقدام نماید و نتیجه‌اش را باطلاع او برساند.

همین که گزارش حاکم بصره را رسید ، حاکم بغداد آن را برای غزالی فرستاد و در گزارش مزبور ، حاکم بصره گفت که مردی خراسانی با آن اسم و نشان که گفته شد به تنهائی یا به اتفاق دیگری وارد بصره نشده است.

غزالی که قبل از وصول گزارش مزبور ظنین شده بود و حسد میزد که برای پسر جوان امام‌الحرمین واقعه‌ای اتفاق افتاده بعد از رسیدن آن گزارش ، مضطرب گردید و مرتبه‌ای دیگر نزد حاکم بغداد رفت و گفت جوانی که من از تو درخواست کردم راجع باو تحقیق کنی پسر یکی از دوستان صمیمی من است که از خراسان بامید تحصیل در مدرسه نظامیه به بغداد آمد و من گرچه با خود او ، زیاد آشنائی نداشتم ولی پدرش را که فوت کرده میشناختم.

من بعد از برخورد با آن جوان او را مردی متین و موقر دیدم و کسی نبود که خود را بدست هوس بسپارد و من مطمئن هستم که برای آن جوان واقعه‌ای اتفاق افتاده که نتوانسته خود را بنم برساند و نامه‌ای بزبان عربی بن نوش در صورتی که میباشد بزبان فارسی بنویسد.

حاکم بغداد پرسید ای حجت‌الاسلام ، هرچه میکوئی بگو تا باجgam برسانم.

غزالی گفت من بعيد میدانستم که این مرد به بصره رفته باشد و درخواست میکنم که در همین شهر یا اطراف بغداد تحقیق بشود که آیا این جوان خراسانی در این شهر یا اطراف هست یا نه ؟

و نوشتن نامه بزبان فارسی برای آنها آسان‌تر از نوشتن بزبان عربی است .

عذری که موسی در نامه خود برای غیبت خوبش نوشته بود ، مثل هر عندر مجعلو در نظر غزالی غیر عادی جلوه کرد.

چون متوجه شد که اگر موسی قصد داشت به بصره برود سری بمدرسه میزد تا چیز‌های را که در مدرسه دارد با خود ببرد و مسافری که قصد دارد از بغداد به بصره برود احتیاج به وسائل سفر دارد و موسی نمیتوانسته است بدون آن وسائل بسوی بصره براه بیفتد .

حجت‌الاسلام برای جوان خراسانی مضطرب شد و متوجه گردید که برای هموطن او واقعه‌ای پیش آمده و نمیتوانست بفهمد چه واقعه است.

آن روز غزالی در مدرسه خیلی کار داشت و توانست برای یافتن موسی اقدامی بنماید ولی روز بعد که گزارش کمتر بود با نامه موسی ، نزد حاکم بغداد رفت و آن نامه را بسوی نشان داد و گفت این نوشته را یک جوان خراسانی که تازه برای تحصیل به بغداد آمده است نوشته و من تصور نمیکنم که او به بصره رفته باشد و این نامه را غیر عادی میبینم.

معهذا ، فکر میکنم که شاید موسی خراسانی به بصره رفته باشد و بهمین جهت تقاضا میکنم که تحقیقی از حاکم بصره بشود و بدانیم که آیا این جوان که من اسم و نشانی دقیق او را میدهم وارد بصره شده است یا نه ؟

حجت‌الاسلام و حکمران بغداد می‌دانستند مسافری که از بغداد بسوی بصره میرود از راه آب ، یعنی راه رود دجله عازم آن شهر میگردد و در بصره میتوان از ورود او مطلع شد و اگر هم از ورودش مطلع نشوند ، یافتن وی از طرف حاکم بصره اشکال

آنها مردان و زنانی بودند بلند
 قامت و زیبا و سفید پوست و گرچه
 آفتاب پوست آنها را قدری تیره کرده
 بود اما اگر فرصتی بدست میآمد و
 مدتی در سایه میزیستند درخشندگی
 پوست صورت و سایر اعضای بدن
 بر میگشت.

چون سکنه غسان از حیث نژادی
 با سکنه بین النهرین و ساکنین عربستان
 فرق داشتند نه مردم بین النهرین با آنها
 میجوشیدند نه سکنه جزیره العرب.
 از مختصات سکنه غسان این بود
 که دختران خود را نمیفرخندند در
 صورتی که فروختن دختر، در آن عهد،
 در قسمتی از قبایل صحراهای بین النهرین
 و عربستان معامله‌ای عادی بود.
 شهرت زیبائی زن های غسان ،
 در دنیای قدیم ، در مشرق بقدرتی بود
 که امروز ، نمیتوان برای آن مثالی
 پیدا کرد.

چون امروز کانون های زیبائی
 در دنیا یکی و دوتا نیست ولی در قدیم
 در شرق بیش از یک کانون زیبائی
 در مورد زنها وجود نداشت و آنهم
 کشور غسان بشمار میآمد .
 رودی که تمدن غسان را بوجود
 آورده امروز وجود ندارد و خشک
 شده ، و شاید بستر خشک آن رودخانه
 هم بر اثر تحولات زمین از بین رفته
 باشد.

تحولات زمین وضع اراضی را
 طوری تغییر میدهد که سبب حیرت
 میشود.

چند سال قبل از این من (یعنی
 نویسنده این سرگذشت - مترجم) به
 یونان رفت و بودم و خواستم از آن
 فرصت استفاده نمایم و تنگه یا گردنه
(ترموپیل) را که در آنجا پادشاه
(اسپارت) با سیصد سرباز جلوی
 خشایارشاه پادشاه ایران را گرفت بیشم.
 وقتی آنجا رسیدم چشم من به
 یک جله وسیع افتاد که عرض آن
 بیش از سه کیلومتر بود.

ناتمام

بغداد برپیس مدرسه نظامیه اطلاع
 داد که جوان خراسانی در هیجج جا پیدا
 نشد.

غزالی نمیتوانست بیش از آنچه
 اقدام کرده برای یاقتن هموطن خود
 اقدام نماید و کارهایش در مدرسه
 نظامیه مجال نمیداد که بیش از آن به
 مستله ناپدید شدن موسی خراسانی
 بپردازد.

او می فهمید که برای جوان
 خراسانی واقعه‌ای بیش آمده که چند
 و چون آن بر او مجھول است و چون
 نمیتوانست بدان بپردازد از موضوع
 آن جوان صرفنظر کرده و فقط نامه‌ای
 برای کسان موسی پسر امام الحرمین
 در نیشابور نوشته و آنها را از چگونگی
 ناپدید شدن آن مرد مطلع کرده و هنگام
 نوشتن نامه ، بخود میگفت شاید موسی
 به نیشابور مراجعت کرده ولی خجالت
 کشید که بازگشت بوطن را پمن
 بگوید و نوشت که به بصره رفته است.

***

چند سال قبل از آن تاریخ ،
 که خلیفه المقتدی با مرالله هنوز قدرتی
 داشت شنید که پادشاه کشور غسان دارای
 دختری است بسیار زیبا و نامه‌ای برای
 او نوشته و از پادشاه کشور غسان خواست
 که دخترش را بدربار خلیفه بفرستد.
 غسان کشوری بود واقع در مغرب
 بین النهرین و سلاطین آن کشور
 استقلال داشتند و تا مدتی بعد از این
 که بین النهرین بتصرف مسلمین درآمد ،
 استقلال خود را حفظ کردند.

همان طور که تمدن کشور مصر
 مولود شط نیل بود تمدن کشور غسان
 را هم رودخانه‌ای بهمین اسم بوجود
 آورد و اسم آن رود را روی کشور
 نهادند و آن مملکت را به اسم غسان
 خواندند.

علوم نیست که سکنه کشور
 غسان چه موقع اطراف رودخانه مزبور
 سکونت کرده‌اند ولی محقق است که
 تزاد آنها غیر از تزاد سکنه بین النهرین
 و شبه جزیره عربستان بود.

این که مجرم به مجازات میرسید رها
 میشند.

غزالی پرسید جای دیگر که میتوان
 از این جوان خراسانی سراغ گرفت
 کجاست ؟
 حاکم بغداد گفت شاید این جوان
 در یکی از مضیف‌ها باشد و آیا
 پولدار بود.

غزالی گفت او توانگر نبود ولی
 بعن گفت که احتیاج بپول ندارد.

حاکم بغداد اظهار کرد شاید این
 جوان در یکی از مضیف‌ها بسر میرد
 و در آنجا ، بdest زنی او را پابند
 کرده‌اند و من دستور میدهم تحقیق
 نمایند که آیا در یکی از مضیف‌ها
 هست یا نه ؟

غزالی گفت از این دو محل گنشته ،
 آیا مکانی هست که بتوان این جوان
 را در آنجا یافت ؟

حاکم بغداد گفت در این شهر
 منازل نیز هست که کار مضیف‌ها
 را میکنند و ممکن است که دوست تو
 در یکی از آن منازل باشد و نامه‌ای
 بتو نوشته تا این که حجت‌الاسلام از
 غیبت وی مشوش نشود.

غزالی گفت آیا آن منازل معروف
 هست ؟

حاکم جواب داد بعضی از آن خانه‌ها
 را می‌شناسم و خانه‌های دیگر از همان
 نوع هست که امروز معروفیت ندارد
 ولی پس از مدتی ، آنها را نیز خواهیم
 شناخت و معرف آن خانه‌ها ، همسایگان
 هستند و محال است که از این نوع
 خانه‌ها در محلی برای بیفت و همسایگان
 بعد از مدتی بهویت صاحب خانه
 پی‌برند.

غزالی یقین داشت که پسر جوان
 امام الحرمین نه در مضیف است نه در
 خانه هائی شبیه به مضیف.

ولی چون حاکم بغداد میگفت
 که باید با آن امکنه سرکشی کرده
 ناگریر ، موافقت نمود که موسی خراسانی
 را در آن نقاط جستجو نمایند.

سه روز دیگر گذشت و حکمران

خلاصه از: مجله «ارمنغان»

سرنوشت رضا جوزانی و سردار جنگ

دورنمایی از اوضاع آشفته گذشته

و خامت اوضاع پی برده و متوجه شد که ستاره بخت او افول کرده و نفرین استمیدیدگان به هدف اجابت رسیده است.

جنگهای رضا و جعفر قلی و اتباع آنان در اسپیدجان و قوهبریجان با سردار جنگ و سوارهای بختیاری از جنک های معروف است و در این زد و خورد ها عده زیادی از طرفین کشته شدند. رضا و جعفر قلی ضمن جنک و گریز با چند نفر از سوارهای زبده به دهات اطراف پناهنه میشدند و وای به حال مالکین و کدخدایانی بود که موجبات پذیرائی و آسایش آنان را فراهم نمیکردند.

آقای امیر قلی امینی مدیر روزنامه «اصفهان» در ذیل صفحه ۵۶۲ «فرهنگ عوام» که از تالیفات ایشان است مینویسد: «موقعی که مرحوم نصیر خان بختیاری (سردار جنک) در زمان نخست وزیری وثوق الدوله به تعقیب جعفر قلی چرمنی یاغی معروف پرداخت و وی از لنجهان بطرف یزد میگریخت، نخستین شب فرار خود به حسن آباد از قراء سیمیر سفلی حمله کرد. نگارنده آن موقع موقتاً در قریه مزبور مقیم بود. از نظر اینکه بتوانم مردم آبادی را از شر مظالم سواران جعفر قلی تاحدی محفوظ بدارم اورا بمتزل خود دعوت و همراهاش را بوسیله کدخدا در خانه سکنه ده سرشکن کردم. این عمل موجب شد که از غارت خانه روتستانیان جلوگیری شود و از تجاوزات اشرار و آتش زدن قریه که قبل از طرف «خان» دستورداده شده بود ممانعت بعمل بیاید. آن شب از ناگوارترین ساعت زندگانی من بود

ناجوانمردی متمولین و ثروتمندان را دستگیر و پس از اخذ مبلغ هنگفتی مرخص میکردد. چنانکه جعفر قلی چرمنی حاج عبدالحسین قزوینی را به زندان انداخت و با شکنجه فراوان مبلغ پنج هزار تuman (توجه کنید پنج هزار تuman به پول آن تاریخ) از او وصول کرد. رضا جوزانی چون در بحبوحه جنک چهانگیر اول با جمعی از مهاجران و مدعیان آزادیخواهی آشنا به اوضاع ناگوار حکومت مرکزی در زمان احمد شاه پی برده بود، سودای خام در سر می پخت و فکر نمیکرد به دست سردار جنک گرفتار شود.

در گیر و دار جنک بین المللی اول محمود میرزا یمین‌السلطنه حاکم اصفهان رستم خان نامی را با دویست سوار مسلح به حوالی سامان فرستاد تا رضا را دستگیر و روانه اصفهان سازند. اما رستم کاری از پیش نبرد و چون رستم صولت و افندی پیزی بود، زه زده و پیزی از آب درآمد. بعد عده‌ای سوار نظام روس مامور دستگیری رضا و جعفر قلی شدند ولی گردشکان طاغی به جنک و گریز ادامه دادند و جمع کثیری از سالدات‌های روس را به قتل رسانیدند.

رضا با یادآوری این خاطرات و با داشتن سرکردگانی نظیر شجاع همایون دهکردی که سابقاً پیشکار صمصام‌السلطنه بود و شهبازخان‌شقائی و اسمعیل خان باصری هرگز فکر نمیکرد که به جنک سردار جنک بیفتد و پس از زد و خورد با بختیاریها به

در سال ۱۳۳۷ هجری قمری که میرزا حسن خان وثوق الدوله رئیس وزرا بود تصمیم به برانداختن نفوذ و قدرت یاغیان محلی اتخاذ شد و عده‌ای برای دستگیری نایب حسین و ماشاعله خان به کاشان اعزام گردیدند. سردار جنک بختیاری نیز مامور سرکوبی رضا جوزانی و جعفر چرمنی شد که از ۱۳۳۵ در حوزه چهار محال و اطراف اصفهان براهزمنی و دزدی اشتغال جسته بودند.

مرحوم حاج میرزا حسن خان جابری انصاری مینویسد: رفتار جوزانی با حاج میرزا محمد علی کلباسی پیش نماز و امام جماعت مسجد حکیم اصفهان ارتباط داشت و بقراری که میرزا فضل الله خان صدری می‌گفت بوسیله حاج مشیرالملک فاطمی (سید باقر خان نائینی نیای آقایان مشیر فاطمی) به سردار جنک پیغام داد که حاضر است چهل هزار تuman پیپاره و تعهد کند که در دوره حکمرانی او رضا جوزانی بنشیند و دست از غارت و چپاول بردارد ولی سردار زیر بار نرفت و به این پیام ترتیب اثر نداد. البته سردار جنک نمیتوانست با این پیشنهاد موافقت کند زیرا رضا جوزانی در این اوآخر جسارت و گستاخی را از حد گذرانده و به پولهای بانک شاهی دستبرده زده بود. رضا و جعفر قلی در اواخر کارشان تا به آنجا بالا گرفت که پیش‌پیش آنان در موقع حرکت به تقلید خوانین بختیاری چماق نقره می‌کشیدند. این گردن کشان نابکار نه فقط از قوافل بازرگانی و مسافرین کاروانها باج راه میگرفتند بلکه به حیله و نیرنگ و

مجازات لطیف سامانی که از اشاره بنام بود عجله و شتاب کرد تا مبادا سردار اسعد به تقاضای معتمد همایون از او وساطت و شفاقت کند. دستگیر شدگان که در راس آنها شهباز قشقائی و اسمعیل خان باصری بودند وارد شهر شدند. اسماعیل اسرا را با خط جلی روی یک برک گاغذ نوشته و آن بر گه را جلوی کلاه هر یک نصب و هر چند نفر را نیز هم طناب پیچ کرده بودند. پیشپیش اسرای یاغی دو سه نفر سوار بختیاری با کلاه سفید و شلوار مشکی گشاد و چماق نقره جمعیت را از هم می‌شکافتند «و زنده باد ایل جلیل بختیاری» می‌گفتند و از حکومت مرکزی و دولت و غیره اسمی در میان نبود.

از این تاریخ به بعد اصفهان بصورت کشتارگاهی درآمد و هر روز چند نفر را بطور دسته جمعی بدار می‌آویختند. چند روز قبل از فتح قلعه قهریجان جنازه شجاع همایون دهکردی را که در اثنای زد و خورد کشته شده بود به شهر آوردند و برای تماسی مردم و عبرت دیگران در میدان شاه بدار آویختند. شجاع همایون یکی از خدایان دهکرد (شهر کرد فعلی) و قبل اپیشاکار صاحبان اسلامه بختیاری بود که بعد ها به صفت گردن کشان یاغی پیوست.

در ضمن زد و خورد سردار جنک با رضا و جعفر قلی چند نیزه سر از کشته شدگان یاغی را به اصفهان آوردند و بر سر در قیصریه واقع در میدان شاه نصب نمودند تا همدستان شهری اشاره متوجه و خامت اوضاع گردیده از کار شکنی و عملیات مذبوحانه خودداری نمایند. پس از انجام این عمل هواخواهان رضا و جعفر قلی شایع کردند که این متعلق به کسانی نیست که سردار جنک مدعی دستگیری و کشتن آنانست. سردار جنک هم ناچار شد که بعد ها لاشه مرده معاریف کسانی بقیه در صفحه ۴۸

دستگیری رضا جوزانی و جعفر قلی و اتباع آنان که جنک و گریز میکردند خالی از اشکال نبود. روزی شنیده شد که چون زد و خورد سردار جنک و یاغیان محلی بیش از اندازه انتظار بطول انجامید و این غائله در راس موعد مقرر که خوانین به وثوق الدوله رئیس وزرای وقت قول داده اند خاتمه نیافته است بختیاریها تصمیم گرفته اند که ایل کنان از چهار محال به اصفهان بیایند و سواره و پیاده عازم جنک شوند و کلک رضا جوزانی را بکنند.

اگر این تصمیم به مرحله عمل درآمده بود خدا داناست که چه بروز گار اصفهان و اصفهانی می‌آمد. براثر شیوع این خبر یا به علل دیگر یک گردان از افراد پلیس جنوب با چند اراده توب صحرائی در جنک شرکت کردند و کانون فساد یعنی قلعه قهریجان را که پناهگاه اشاره بود از هم متلاشی نمودند. پلیس جنوب یا اسپیار یک قوه نظامی بود که انگلیسیها در گرم‌گرم جنک جهانگیر اول در کرمان و اصفهان و فارس دایرنمودند.

یک روز صبح شایع شد که عصر جمعی از سران اشاره را که زنده دستگیر گردیده اند بشهر خواهند آورد. جمعیت کثیری از اهالی اصفهان اعماز زن و مرد و پیر و جوان از حوالی نظرت در طرفین خط سیر اسرای راهزن صفت آرائی نمودند. در حدود دو بعد از ظهر بود که خبر رسید چند نفر از اشاره را بدستور سردار جنک در ابتدای خیابان دستگرد خیارگچ گرفته اند. از جمله کسانی که باین طریق اعدام گردید و به کیفر اعمال سینه خود رسید لطیف خان پسر میرزا حسین کددخای سامان بود.

یکی از برادر های لطیف سامانی که لقب معتمد همایون داشت در دستگاه جعفر قلی خان سردار اسعد مشغول خدمت بود و سردار جنک تعمند از حاضر را بدانند.

زیرا تا صبح بیداری کشیدم و به آن مرد دزد و یاغی مینگرسیم که تریاک میکشید و چای میخورد و یا چرت میزد و به اشعار شاهنامه که شجاع همایون شهر کردی برای او میخواند گوش میگرفت. ناگهان گفت یک فال از حافظ بگیر ببین سرنوشت ما با سردار جنک چه خواهد بود و نیت کرد و دیوان حافظ را گشود و غزل «سحرم دولت بیدار به بالین آمد» را خواندن گرفت و همین که به این بیت رسید: «در هوا چند معلق زنی و جلوه کنی - ای کبوتر نگران باش که شاهین آمد» قیافه جعفر قلی بی اختیار درهم شد و گفت فال خوبی نیست. یکی از حضار برای خوش آمد او اظهار داشت: «برخلاف، فال بسیار خوبی است زیرا روح سخن شاعر به سردار جنک است نه بحضرت اشرف». اتفاقاً این فال هم مانند هزار ها فال دیگر حافظ به حقیقت پیوست. در اثنای زد و خورد سردار جنک و یاغیان محلی مردم بیچاره اطراف اصفهان حکم مرغ زبان بسته ایرا داشتند که هم در عروسی و هم در عزا مورد تعریض قرار میگیرد و سفره مجلسیان را رنگین میکند، در همین اوان سردار جنک و دار و دسته او باهر کس که ساقه و خرد حساب داشتند اورا به اتهام همدستی با اشاره و گردن کشان بزندان میانداختند و زندانی بدیخت را به انواع و اقسام شکنجه و آزار میگردند. چه بسا مردم آبرومند که در این گیر و دار از هستی ساقط شدند و چه بسیار بی گناهانی که در تیجه حصوصی و غرض شخصی جان و مالشان به هدر رفت. من این طالب را مخصوصاً ذکر میکنم تا جوان هائی که قازه دست از قنداق درآورده و دهانشان هنوز بوی شیر میدهد و از اوضاع حسین قلی خانی سابق خبردار نیستند، کفران نعمت نکنند و قدر نظم و آرامش و امنیت و ثبات اوضاع حاضر را بدانند.

ترجمه از: نشان جنوگرافیک مالگازین
مترجم: فرید جواهر کلام

پاپای اسکندر کبیر

از سرزمینهای مفتوحه اش دیدن کنیم

-۴-

از عبور از نواحی نفت خیز ایران، مستقیماً بجانب پرسپولیس شتافت.

بنا بر روايات تاریخی، اسکندر در راه خود از بابل تا تخت جمشید بهرجا رسید دست به تاراج و ضبط اموال مردم زد، و از این راه معادل یکصد و هشتاد هزار (۱۸۰۰۰) قنطره زرناک بصورت سکه و ظروف زرین و جواهر نشان، ثروت بدست آورد.

اسکندر در حالی که این ثروت فوق العاده را با خود حمل میکرد خبر نداشت که ثروتی بمراتب عظیم تر در زیر پای اوست، او در نواحی نفت خیز با شگفتی به ماده سیاهرنگی که از زمین میجوشید و دود و بخار خاصی از خود متصاعد میکرد نظر انداخت و با این ترتیب شاید اونختینی غرب زمینی سرشناس تاریخ بود که منابع بیکران نفت مشرق زمین را نظاره کرد.

اسکندر بدون واقعه قابل ذکری به پرسپولیس نزدیک شد ناگهان در ناحیه‌ای از کوههای زاگرس بین شیاز فعلی و تخت جمشید، سپاهیان ایران راه بروی سد کردند.

ما نیز بدبانی اسکندر از ناحیه‌ای که شهر با عظمت بابل (در خاک کنونی عراق) زمانی پا بر جا بود، راه بیابانی را پیش گرفته روبوسی خاک ایران آوردیم سرزمینهایی که در طی این راه ما از آن عبور کردیم، ظرف این مدت دو هزار سال تغییر زیادی کرده است.

در قسمت جنوب غربی کشور ایران همانجایی که اسکندر با شگفتی به ماده

بوته‌های نیمه خشک خار یافتنیم و در عوض دیوارهای رفیع، کلبه‌های محقر خشنی بچشم ما خورد. با این‌همه بنای یاد بود کوچکی بنام دروازه ایشتار که در خلال سالهای اخیر تعییه گردیده، برای بخار آوردن آن جلال و عظمت، میتوانست نیروی مخیله مسافر را باری کند.

بعد از آنکه سپاهیان رنجور اسکندر از رنج نبرد آسودند و از شکوه بابل بهره بردن، اسکندر برای اجرای طرح نوین خویش که در دنیای آنروز بسیار تازگی داشت، یکنفر ایرانی را بعنوان حکمران بابل تعیین نمود. او میخواست اندرز ارسطو را بکار بند و در امپراطوری جهانی خویش که مشغول بینان گزاری بود فاتح و مغلوب را در کنار هم بشاند و در اداره امور از فکر و نظر هر دوی آنها استفاده کند.

پس از تعیین حکمران ایرانی، به عشق و امید تصرف گنجینه‌های گرانبهای تخت جمشید، راه مرکز امپراطوری ایران را پیش گرفت. از این مرحله به بعد اسکندر قدم بسرزمینی نهاد که امروز خاک کشور مدرن ایران است.

اسکندر از صحرا خشک و سوزانی عبور کرد و خود را به سوسا (شهر شوش فلی ایران) رسانید، پس از آن راه جنوب پیش گرفته به نزدیکی منطقه‌ای رسید که امروز شهر اهواز در آن واقع شده است و سپس راه جنوب شرقی را ادامه داده پس

در دوران اسکندر شط العرب بصورت کنونی وجود نداشت، دجله و فرات هر کدام جداگانه بدریا می‌ریختند، اما با گذشت زمان، ظرف دو هزار سال واندی، نواحی با تلاقی اطراف این دو رود یا عوامل دیگر باعث بهم پیوستن آنها گردید و شط العرب را بوجود آورد.

بدین ترتیب هنگامی که اسکندر به موصل رسید و آنرا پشت سر گذاشت فقط از رود دجله عبور کرد.

هنگامی که اسکندر به بابل رسید بدون جنک و خونریزی آنرا منصرف شد، مردم بابل مقدمش را گرامی داشته با اشتیاق تسلیم وی گشتند. اسکندر به سپاه خسته و فرسوده خود اجازه داد که مدت یک ماه در آنجا استراحت کنند، بر جراحات خویش مرهم نهند و از شکوه و جلال بابل استفاده برند.

هنگامی که ما با راهنمائی آن افسر عراقی از موصل و ناحیه کرد نشین عبور کردیم، همان راه اسکندر را پیش گرفته خود را به ناحیه‌ای که زمانی با غاهی معلق بابل سبرآسمان میسود رساندیم — در خاک فعلی عراق — با تشریع هرودوت، دیوارهای بلند بابل به مقیاس امروزی بیش از صد متر ارتفاع داشته‌اند. و در عین حال چنان عریض بودند که بر فراز آن دو ارابه جنگی میتوانستند به راحتی از کنار یکدیگر عبور کنند!

گذشت زمان، از شکوه و جلال آنروزی چیزی باقی نگذاشته در عوض کاشیهای رنگین و درخشناد دیوارها را در موزه‌های سراسر جهان متفرق ساخته بود. بجای با غاهی معلق،

آری این بود داستان غربال سکندری که شما از آن بصورت نظم نوین یاد کردید، اگر براستی نظم اسکندر «نظم» بود امپراطوری وی دست کم تا دهسال (نه دو هزار سال) بعد از مرگش دوام میابد یا چیزی از شکل اولیه خود را حفظ میکرد. اکنون که آریان و دیگر گرافه‌گویان مرده‌اند اما شما یقین بدانید حقیقت نه چنانست که نقاشی کرده‌اید. —
متوجه

ما نیز از ناحیه گچساران از همان راه اسکندر خود را به تخت جمشید رساندیم. کاخ خشاپارشا، با وجود تحمل آن عمل وحشیانه، پس از دو هزار سال واندی باز هم ما را سخت تحت تاثیر قرار داد.

ویرانه‌های پرسپولیس بیشتر از آن نظر حائز اهمیت است که بیش از هر شهر دیگری که مورد هجوم و تاخت و تاز اسکندر قرار گرفته، شکوه و جلال دیرین را حفظ کرده است. نقش بر جسته بز دیوارهای سنگی چنان زنده و شفافند که گوئی همین دیروز دست های هنرمند استادان آن را حک کرده و صیقل زده‌اند.

سربازان و دلاوران باستانی، با ساز و برک و جامه‌های کهن، خدنه و سربلند، برای خدمت، بسوی شاهنشاه پیش میروند. گاوان نر پنجه در پنجه شیران درنده افکنده نبردی سهمگین آغاز کرده‌اند. در طالار آپادانا نایاندگان ایالات امپراطوری ایران باستان، هدایای خود را در سکوتی جاودانی باشکوه و وقاری معنی دار بخدمت شاهنشاه عرضه میدارند.

در آن گوش دیوار فرمانده درشت هیکلی با ریش و گیسوانی مرتب و آراسته، چشم‌انی درشت و گیرا، نیزه بکف خبردار ایستاده مشغول نگهبانی است، این افسر فرمانده یک گروه ده هزار نفری است و اکنون بعد از دو هزار و پانصد سال هنوز هم با

(توضیح — مترجم این سطور با حد اعلای توافقی خود امامت و اصالت متن را در ترجمه این اثر رعایت کرده است لازم میداند در برابر این گرافه گوئی و گرافه گوئی‌های دیگر، سطحی چند بعنوان توضیح بنظر خوانندگان دانشمند مجله برساند زیرا در مورد شکست ایران از اسکندر، در اکثر تواریخ قلم در کف دشمن بوده است. رپرتارنویس آمریکائی که در اثر خود اسکندر را به مقام قهرمانان سینمائي و سترن رسانده فراموش کرده که محققین و تاریخ نویسانی هستند که اصولاً در مسئله ویران شدن تخت جمشید بدست مردی بنام اسکندر مقدونی با آن مشخصاتی که ذکر شده تردید کرده‌اند !! حال اگر بدین شوری شور نباشد به این بی نمکی هم که ایشان و هارولد لمب تسریع کرده‌اند نیست.

اسکندری که بنا به نوشته شما و سایرین حتی در میدان نبرد هم با خیلی از روسیان — بدکاران — حریفان پیاله — جادوگران و ستاره شناسان حرکت میکرد و بمجرد کوچک ترین ناراحتی به صومعه‌ها و معابد پناه میبرد و سریازانش بزور سرنسیزه راهبه‌ها را وادار به پیشگوئی مطلوب میکردند تا سردار شرایخوار قوت قلب گیرد.

شما که پیوسته از نظام نوین اسکندر دم میزنید مگر داستان غربال اسکندر را نشنیده‌اید؟

چون اسکندر ایران را گشود عزم کرد تا غالب و مغلوب را در اداره امور کشور سهیم کند، ایرانیان میبینن پرست از وی کناره گرفتند، آنگاه سردار مغورو بخشم آمد و گفت من افراد این اجتماع را غربال می— کنم، رذلترين و بی‌مایه ترین آن ها را که در غربال باقی ماندند برمی— گرینم و در راس امور مینشانم تا بدان وسیله مردم را بدین بن سازم و شیرازه اجتماع این قوم را درهم پاشم

سیاهرنگ معدنی خیره شد، اکنون دکلهای نفتی فراوانی پابرجا بوده و تلمبه‌های نیرومند شب و روز از قعر زمین نفت استخراج میکنند. میزان استخراج نفت خام این نواحی روزانه بیش از دو میلیون بشکه است و با این ترتیب کشور کنونی ایران از نظر تولید نفت خام در تمام خاورمیانه مقام سوم را (بعد از عربستان سعودی و کویت) بدست آورده است.

در گچساران ما برجهای بلندی دیدیم که بر فراز آن گازهای طبیعی را می‌سوزانندند.

دروازه ایران

راهی که اسکندر برای رسیدن به تخت جمشید در بیش گرفته بود در شمال شرقی شهر شیراز کنونی، به یک معبت تنک کوهستانی میرسید که دروازه ایران نام داشت. این معبت تنک در کوههای زاگرس تنها راه رسیدن اسکندر به تخت جمشید بود، سپاهیان ایرانی که از تزدیک شدن اسکندر با خبر بودند در این معبت موضع گرفته امید داشتند که راه را بر روی بینندن و بهیچوجه اجازه ندهند حتی یک سرباز مقدونی از آن عبور نماید.

در اینجا نیز نبرد سختی بین سپاهیان اسکندر و ایرانیان درگرفت و تلفات سنگینی بر هر دو طرف وارد شد، اما سرانجام اسکندر با مانوری ابتکاری و شجاعانه مواضع ایرانیان را چنان درهم کوبید که نظام ارتش ایران از هم گست و معبت کوهستانی بست یونانیان افتاد، آریان مورخ‌لیدی درباره این جنک مینویسد:

«هنگامی که شجاعت اسکندر با آن مانورهای ماهرانه‌اش درهم آمیخت، لشکریان داریوش سوم چنان تار و مار و متلاشی شدند که بسیاری از آنان از شدت وحشت و هراس خود را از فراز صخره‌های کوهستانی به قعر دره پرتاب کردند».

دختران دبیرستانی در جشن تولد شاهنشاه شرکت کردند.

گرگان در منتهی الیه قسمت شرقی دریای خزر قرار گرفته و در شمال و مشرق آن استپهای وسیعی وجود دارد که مرکز زندگی قبایل ترکمن است.

این ترکمن های چادر نشین به طرز جالبی شیوه زندگی با دیه نشینی را حفظ کرده اند و باحتمال قوى با همین ترتیبی که اکنون زیست میکنند در برابر اسکندر مقاومت کرده و با وی جنگیدند. اینان مردمانی هستند دامدار و سوار کار چادرها یاشان یورت نام دارد و هر یورتی عیناً بسان توب تنیس بزرگی است که از بیان به دو نیم شده باشد، هر نیم توب یک یورت را تشکیل میدهد. افراد خانواده در این یورت زندگی میکنند و گوسفند هایشان در اطراف یورت در چمنزار های سرسبز به چرا مشغولند و جوان نیرومندی سوار بر اسکندر زادرا کارتا نام داشت.

ناتمام

از تهران به ناحیه قدیمی ری که در قسمت جنوبی و تزدیک پایتخت قرار دارد عازم شدیم. تهران کنونی در دامنه کوههای البرز گسترش یافته در حالیکه ناحیه ری در دشتی گود واقع شده است.

در ری چشمۀ آب گرمی وجود دارد که در آن فرش و قالی میشویند (آب این چشمۀ آقدار ها هم گرم نیست! — مترجم) کارگران پس از شستشوی قالیهای رنگین آنها را بر تخته سنگهای می گسترانند تا در آفتاب بخشک و این خود منظره زیبائی بوجود می آورد.

پس از تماشای قالی شوئی، از ری بار دیگر به تهران آمدیم و در مسیر اسکندر خود را به شاهزاد و سپس به شهر گرگان رساندیم. گرگانی که در زمان اسکندر زادرا کارتا نام داشت.

همان وقار و انضباط معنی دار مشغول پاسداری از باقیمانده پرسپولیس است. شک نیست که اسکندر هم با دیدگانی متوجه با همان علاقه و دقیقی که ما این نقوش سنگی را بررسی کردیم در آنها خیره گردیده و باحتمال قوى صحنهای که بیش از صحنه های دیگر توجهش را جلب کرد همان طالار آپادانا و تقدیم هدایا از طرف نمایندگان کشور هائی بود که در آن زمان جزء امپراطوری ایران بودند.

اسکندر مشاهده میکرد که نیمی از این کشور ها را تحت تصرف درآورده و شاید با حسرت و امید به نیم دیگر دیده دوخت تا آنها را نیز تصرف کند اما با همه تلاش باز هم توانست بر دو کشور جبهه و سومالی را که در آن زمان فرمانبردار امپراطوری ایران بودند دست یابد، آری چنین بود عظمت و جلال امپراطوری کهن ایران. جشن تولد شاهنشاه

ما پس از بررسی کامل آثار تخت جمشید به اصفهان و سپس همدان و بعد به تهران پایتخت ایران کنونی آمدیم. اتفاق افتاد که تاریخ ورود ما مصادف با جشن تولد اعلیحضرت محمد رضا شاه پهلوی شاهنشاه ایران گردید. مردم از طبقات مختلف اجتماع در این جشن فرخنده شرکت کرده به شادی و سورور دست میزدند. برای ما از همه جالبتر مراسمی بود که دختران دبیرستانی با پوشیدن اوپنیفورمهای رنگی و زیبا در میدانهای ورزشی انجام میدادند.

اعلیحضرت محمد رضا شاه پهلوی وارث همان تاج و تخت و عنوان باستانی شاهنشاهی، اکنون بر کشوری سلطنت دارند که سرشار از منابع نفت است و در حدود ۲۶ میلیون نفوس دارد. شاهنشاه این کشور ۲۶ میلیونی را با گامهای بلند و سریعی رو به پیشرفت و ترقی رهبری میفرمایند.

پس از تماشای مراسم جالب جشن و برداشتن عکسهای چندی به یادگار،

نویسنده : داویشنونبرون خبرنگار آمریکائی

نخستین خبرنگار آمریکائی در ویتنام شمالی ۱۲۰

وقتی که خمپاره چون باران برمایید

ولی ما که نمیدانستیم که آیا
ویت کنک ها در پشت علف ها حضور
دارند یا نه؟

سرجوخه ما گلین گود دو نفر
از ما را مامور حفظ محروم کرد
و به بقیه گفت که در چهار جهت
اصلی، شروع به اکتشاف کنند و بهمند
که آیا ویت کنک ها پشت علف ها
سنگر گرفته اند یا نه؟

هیچ از ما دارای یک شامه
مصنوعی باندازه یک قطب نما بودیم
و آن دستگاه میتوانست که بوی ویت
کنک ها را استشمام کند.

هر دستگاه شامه مصنوعی دارای دو
عقریه است یکی عقریه سبز و دیگری
عقریه قرمز.

حرکت عقریه سبز نشان میدهد
که دستگاه شامه مصنوعی بوی ما را
استشمام مینماید و در تمام مدتی که

خلاصه قسمت های قبل

نویسنده این تحقیق یک خبرنگار آمریکائی است که بیست و یک سال قبل از این در پاریس پایتخت فرانسه با (هوشی مینه) رئیس جمهوری کنونی ویتنام شمالی آشنا شد و لذا توانست موافقت حکومت ویتنام شمالی را برای مسافرت به آن کشور جلب نماید و بعد از این که اوضاع ویتنام شمالی را با تفاق همسرش دید او را با مریکا برگردانید و خود به ویتنام جنوبی رفت تا این که در جنگ شرکت کندو در یک جوخد از سربازان تفنگدار آمریکائی مشغول نبرد شد (زیراطوری که میخوانیم خبرنگاری او با پیکار فرق نداشت) و رشته سخن را بجای رسانیده که میگوید یکی از سربازان جوخد باش (الیسون) که پیش ایشان دیگران حرکت میکرد تیر خورد و بزمین افتاد و اینک دنباله را پورتاژ او.

جراحت الیسون سخت بود و بخواهیم که بیایند و الیسون را برای گلین گود سرجوخه ما امر کرد که درمان ببرند. شرط درخواست کمک از هلى کوپترها آن جوان را از زمین بلند کنیم و از آنجا دور شویم و بعد، بوسیله این است که سربازان آمریکائی بدانند که اگر هلى کوپتر باید هدف توب و مسلسل ضد هواییما قرار نخواهد دستگاه (واکی - تاکی) یعنی دستگاه فرستنده و گیرنده رادیو که در هر جوخد آمریکائی هست از هلیکوپترها گرفت.

این مرد یکی از سربازان جوخد
ما بود و به طوری که میبینیم روی
کاسک او بزبان انگلیسی نوشته
شده ما بخدا اعتماد داریم
(ما بخدا پناه میبریم)

سر بازی که جلوی ستون حرکت میکردم اثر انفجار مین بر زمین افتاد و
بطوری که در این عکس دیده میشود سرباز دیگر در صدد برآمدند که
او را بحال بیاورند.

به هلی کوپتر منتقل نمایند باید مثل چون ده ثانیه تاخیر ممکن است
قهرمانان دوندگی اولمپیا ، درمیدان که سبب نابودی هلی کوپتر شود.
مسابقه ، شتاب کنند.

این ها دسته‌ای از کودکان مهاجرین ویتنامی هستند که در یک اردوگاه
کودکان نگاهداری میشوند.

آن دستگاه فقط بوی ما را استشمام میکند ، عقربه سرخ تکان نمیخورد.
ولی همین که یک سرباز ویتکنک
با آن دستگاه تزدیک میشود یا دستگاه شامه مصنوعی به سرباز ویتکنک تزدیک
میگردد عقربه سرخ بحرکت در میآید زیرا بوئی که از بدن هر تژاد استشمام
میشود با بوی بدن تژاد دیگر فرق دارد و معلوم است که منظور از رایحه بدن ، عبارت از گاز هائی است که از خال و فرج پوست بدن خارج میشود.

در آغاز که دستگاه شامه مصنوعی اختراع شد ما سربازان ویتکنک
بسهولت پشت تنه درخت ها یا علف ها پیدا کردیم.

ولی بعد از این که آنها دانستند که ما شامه مصنوعی داریم و شامه ساختگی ما بوی بدن آنها را استشمام می نماید بسهولت شامه مصنوعی ما را فریب دادند و یک شیشه کوچک اودکلن با خود بر میداشتند و هر چند ساعت یک بار قدری اودکلن بر سر و صورت و بدن میپاشیدند یا میمالیدند شامه مصنوعی ما نمیتوانست بوی بدن آنها را استشمام کند.

سر بازان جوخد ما بعد از اکتشاف به سر جوخد گزارش دادند که در اطراف ، اثر سربازان ویتکنک دیده و بوئیده نشده است.

این را هم گفتند که شاید آنها اودکلن بکار برده باشند و شامه مصنوعی ما نمیتواند آنها را کشف کند.

چون حال الیسون وخیم بود و اگر فوری تحت مداوا قرار نمیگرفت بر اثر خونریزی بهلاکت میرسید سر جوخد ما بوسیله فرستنده و گیرنده رادیو ، درخواست کمک کرد و طولی نکشید که صدای هلی کوپتر بگوش رسید.

در جنگل های ویتنام وقتی هلی کوپتر میآید تا مجروح را ببرد کسانی که میخواهند سرباز مجروح را

شروع شد، ما برو در افتادیم تا این که هدف قطعات خمپاره نشویم و گاز انفجار خمپاره ما را طوری بر زمین نزند که بقتل برساند.

وقتی برو در افتاده بودم تعليمات گروهبانی را که در خدمت سربازی آموزگار من و دیگران بود بخاطر آوردم.

او بنم و همقطارانم میگفت بعد از این که برو در افتادید باید خود را طوری نازک کنید که گوئی بدن شما عرض و حجم ندارد.

ولی من هر قدر خود را نازک میکردم باز احساس مینمودم که بدن من عرض و حجم دارد.

در کنار من سربازی باش باچل برو در افتاده بود که یگانه سرباز شوخ گروهان ما (گروهبانی که جو خمه ما جزو آن بود) بشمار میآمد.

باچل از جمله کسانی محاسب میشد که پنداری طبیعت آنها را برای شوخی و لغز خوانی و لطفه سرائی بوجود آورده است.

یک روز باو گفتم اگر شما سرباز نبودید من شما را با خود به آمریکا بر میگردانیدم و باداره روزنامه‌نگاری (نیویورک) واقع در نیویورک میبردم تا این که مشاور فکاهی آن روزنامه بشوید و یک روزنامه فکاهی که پیوسته در جستجوی مضمونی و داستان‌های لطیف یا خنده‌آور است خیلی بوجود شما احتیاج دارد. مدت پنج دقیقه، هیچ یک از ما تکان نخورد زیرا خمپاره‌ها بسی اقطع روحی ما عیبارید.

بعد از آن، شلیک خمپاره قطع شد و ما برخاستیم و دویمیم تا خود را به دامنه یک برآمدگی که مقابله ما بود برسانیم و همین که برخاستیم شلیک خمپاره‌ها تجدید گردید و باچل بشدت زمین خورد و کنار من که برو در افتاده بودم بیحرکت ماند.

بقیه در صفحه ۵۰

ویت‌کنک و سربازان ویتنام شمالی، جنک میکروبی است که طبق قرارداد های بین‌المللی ممنوع است زیرا آنچه سبب هلاکت مجرح میشود میکروب های مذکور است که وارد خون می‌گردد و تولید مرض مخوف (سپتی - سه‌می) - عفونت خون - متوجه مینماید.

بعد از رفتن هلی کوپتر ما به دستور فرمانده گروهان که در عقب بود و بوسیله رادیو با ما ارتباطداشت یک ساعت دیگر را پیمودیم و یک مرتبه، مثل این شد که جهنم دهان گشوده و طوری خمپاره در اطراف ما منفجر میگردید که پنداری از آسمان بجای باران، خمپاره میبارد.

نیز روی خصم با خمپاره ما را هدف قرار داد بود نه با توپ و تفاوت این دو، در این است که خمپاره‌انداز میتواند هدف را که در پشت یک کوه کم ارتفاع است یا یک تپه است مورد اصابت قرار بدهد ولی توپ نمیتواند این منظور را براوردد.

زیرا گلوله و خمپاره توپ، به طور مستقیم بسوی هدف میرود ولی خمپاره‌ای که از دهانه خمپاره‌انداز خارج میشود یک قوس تنک را می‌بینیم و اول بسوی بالا میرود و بعد برمه‌ی گردد و پشت کوه کم ارتفاع یا تپه وسط افراد خصم منفجر میشود.

من نمیخواهم در اینجا وارد مبحث تیراندازی شوم و بگویم که گلوله و خمپاره توپ هم بخط مستقیم، بسوی هدف نمیرود بلکه در فضای قوس (اما یک قوس وسیع) را طی میکند تا بهدف برسد چون این موضوع را تمام کسانی که خدمت سربازی کرده‌اند یا از تیراندازی مطلع هستند میدانند.

ولی قوسی که خمپاره یک خمپاره انداز در فضای بی‌میاند، خیلی تنک‌تر از قوس خمپاره توپ است.

همین که شلیک خمپاره‌انداز ها

سر بازان ویت کنک یا سربازان ویتنام شمالی برستند و هلی کوپتر را بینند و بطرف آن تیراندازی نمایند و لذا باید با حد اعلای سرعت مجرح را به هلی کوپتر منتقل کرد تا این که به پرواز درآید و برود و از منطقه خطر دور شود.

من طوری از گرما و سنگینی خفتان و کوله پشتی و تفنگ و مهمات خود ناراحت بودم که نمیتوانستم برای انتقال مجرح به هلی کوپتر بدیگران کمک کنم و سایرین با سرعت زیاد الیسون را منتقل به هلی کوپتر کردند و ماشین به پرواز درآمد و دور شد.

بعد از رفتن هلی کوپتر برآهی‌پیمائی ادامه دادیم و یک سرباز دیگر به اسم (باچل) پیشاپنک شد.

در راه پیمائی، پیشاپنک که بیش از دیگران در معرض خطر انفجار (مین) است هر ساعتی یک بار عوض میشود و دیگری جایش را میگیرد.

در نقاط خطرناک که مین زیادتر است سرباز پیشاپنک هر نیم ساعت یک مرتبه عوض میشود.

بعد از انفجار یک مین که تقریباً بطور حتم سرباز پیشاپنک را به قتل میرساند یا به سختی مجرح میکند نباید تصور کرد که سربازان دیگر تا مسافتی طولانی مصونیت دارند.

چون اتفاق افتاده که ویت کنک‌ها و سربازان ویتنام شمالی چند مین را در فواصل نزدیک، یکی بعد از دیگری کار گذاشته‌اند و در مسافتی بطول دویست متر، سه سرباز آمریکائی کشته شده‌اند.

سر بازان ویتنام شمالی و ویت کنک بعضی از مین‌ها را آلوه بمدفعه می‌نمایند تا این که پس از انفجار که قطعات، مین در بدن فرو میرود تولید عفونت خون کند و اگر مجرح از انفجار به قتل نرسد از عفونت خون معدوم شود و این عمل سربازان

نویسنده: بانو آ. موریسون آمریکائی

مترجم: بانو شیرین افراشی

قمار و ذن شوهردار

شدم . وقتی خاموشی او ادامه یافت ، با هر دودست باز واش را گرفتم و گفتم :

— فیل ...

او که غرق افکار خود بود ، سر برداشت و گفت :

— به عزیزم .

— تو «مرا» دوست داری ، یادیگری را در نظر گرفته ای ؟

— دیوانه کوچولوی من چطور به یک چنین فکر احمقانه ای افتاده ای ؟

و بلا فاصله مرا بالاشیاق و حرارت تمام در آغوش کشید و با بوسه ای گرم و آتشین ، خون را در عروقم بجوش آورد . لحظه ای درین حال بودیم ، بعد من خود را کنار کشیدم و گفتم :

— ولی فیل ، یک چیزی هست . من احساس می کنم موضوع بخصوصی فکر تورا بخود مشغول کرده .

— گوش کن آلتیا ، تودباره زندگی آینده ما مطالب زیادی گفتی . راجع به برنامه ای که در پیش داریم ، بتفصیل بحث کردی . اگر آنچه گفتی تنها آرزو و خیال باشد ، عیینی ندارد . ولی ، من درین فکرم که ما ، بعد از ازدواج با چه مشکلاتی روپرتو خواهیم شد . اینست علت اصلی فکر من ، و تو ....

— نمی فهمم چه می گوئی فیل . کدام مشکلات ؟

— اوه ... دلتنک شو آلتیا . ما میتوانیم زندگی راحتی داشته باشیم ، حتی با همین دستمزد رانندگی کامیون که دارم . بعد او با پنجه های نیرومندش هر دوستم را گرفت و ادامه داد .

— ولی عزیزم ، توباید بدانی ، من یک راننده معمولی بیش نیستم و درآمد دیگری جز حقوق ندارم . سپس لبانش را بهم فشرد و بالحن جدی تری افزود :

— خدا میداند آلتیا ، من مایلم تمام آرزوها را تورا برآورم و همه آنچه را که میل داری فرام کنم . اما عزیزم . ما با حقایق زندگی روپرتو هستیم . من برای مدتی طولانی قادر بتامین احتیاجات تو ، چنانکه آرزو کرده ای ، نخواهم بود و شاید هم هرگز چنین امکانی پیش نیاید .

دانمای غرق آرزوها دور و دراز و طلائی بودم . در دوران کودکی ، بیشتر اوقات از محیط خانه فرار میکردم و بهمین علت همیشه موردرسزش قرار میگرفتم . وضع روحی و استنباط من از زندگی چنین بود که می پنداشتم همیشه وقایع جالب و هیجان انگیز در خارج از محیط خانوادگی ما اتفاق می افتد . هرچه بزرگر میشدم ، رویاهای من پیشاپیش میدویند و درک حقایق زندگی برای من دشوارتر میشد . در واقع زندگی از نظر من مفهوم دیگری غیر از واقعیات و مشاهدات روزانه داشت :

***

دختری زیبا و جذاب بودم . فیلیای واقعی . با ظرافت و حرارت جوانی . اندام مناسب ، قیافه شاد و خندان من ، با موهای لطیف بلوند ، مرا در محیط دیبرستان محبوب هم ساخته بود ، ولی این امتیازات روحی و جسمی ، طبیعت سرکش و نی آرام مرا قانع نمیساخت . درست نمی دانستم در زندگی چه هدفی دارم . احساس میکردم نشاط و سرمستی من نقصی دارد . وقتی به هفده سالگی رسیدم ، روزی تصادفا با فیل موریسون آشنا شدم .

فیل جوان ایدآل من بود . قامت کشیده و شانه های پهن و بازوان قوی او ، در نخستین برخوره توجه مرا جلب کرد . نست های ورزیده ، موهای پر پشت او بسیاری قیر ، چهره مردانه و تبسم دائمی او که از اندوه نامحسوسی حکایت میکرد ، مرا ب اختیار بسوی خود میکشید . وقتی می خندید ، چهره قهرمانان را بخود میگرفت و در آنحال زیباتر از همیشه بود .

درست هنگامیکه پا به هیجدهمین بهار زندگی گذاشت ، فیل بمن پیشنهاد ازدواج کرد . بیدرنک ، بدون یک لحظه تردید با وجواب مثبت دادم و غرق رویاهای شیرین آینده شدم . درباره زندگی آینده و آرزوها نی که داشتم ، با فیل بحث میکردم . یکشب ضمن گفتگو درین زمینه ، دستخوش اضطراب ، اضطرابی غیر منتظره شدم ، زیرا میدیدم فیل با سکوتی طولانی که روحمن را آزار میداد بسخانم گوش میدهد . سکوت او ، در چنین عوالمی پر شور ، برای من در دنناک بود و بهمین علت خیلی ناراحت

وبدهی های دیگر را مرتبا پیردادیم . با این کیفیت حتی بنیه باخت یک دلار راهنم نداریم . من بارنجش باونگاه کردم . خانم رویی برگشت و

گفت :
— اوه ... اینروزها کی بول دارد ؟ بازی ما خیلی کوچکست .

فیل درحالیکه میخندید گفت :

— دراینصورت عیبی ندارد . فکر نمیکنم بازی جزئی ضرری داشته باشد .

بعد رویه من کرد گفت :

— ها ... چطورست گریه کوچولوی من ؟

با لحن افسرده جواب دادم :

— ولی فیل ، منکه بازی پوکر بلد نیستم .

خانم رویی گفت :

— این موضوع اهمیتی ندارد . من تو را در مقابل این شیطانها حفظ خواهم کرد . توبامن باش . خودم بازی پوکر را بتو یادخواهم داد .

***

بعای احساس سرت ، ازحضور در میهمانی ناراحت شدم زیرا خیال میکردم چون اهل قمار نیستم لابد مورد نمسخریدگران واقع خواهم شد . اما برخلاف تصور من ، درباز گشت از میهمانی خیلی هم راضی و خوشحال بودم ، زیرا یک دلار و پاتزده سنت برده بودم . آه ... یاک دلار و پاتزده سنت راستی که خیلی خوشوقت بودم .

فیل درحالیکه میخندید گفت :

— ولی آیتا ... دیگر باین موضوع فکر نکن . این اولین شانس قمار است . اصولا قمار کار بیمعنی و همسخراهی بیش نیست . روز بعد برای اظهارتشکر به رویی تلفن کردم . بن گفت :

— خیلی بد شد که شما زود رفتید . ما تادیر وقت بازی میکردیم . امیدوارم کسل نشده باشید .

— کسل ؟ اوه . واقعاً بمالخوش گذشت . راستی که عالی بود .

— خوب . اگر تاین اندازه خوشتآمدیه ، ممکنست دوره کوچکی تشکیل بدهیم ولاقل در هفته یکروز دورهم باشیم .

لحظه‌ای تردید کرد زیرا مسلمان فیل خوش نمی‌آمد . او تحمل دیدن زنانی راندشت که تمام بعد از ظهرها پشت میز قمار میخکوب میشوند . و انگهی پای بچه ها در میان بود و باید یکی را مامور مراقبت آنها میکردیم و یا اینکه از مادرم میخواستم اذ آنها مراقبت کند . لازم نبود فیل این موضوع را بداند و مادرم هم چندان اهمیتی باین امر نمیداد زیرا میتوانست در هفته یک روز مراقبت بچه ها

— دیگر لوس نشویل . من به فقر اهمیت نمیدهم . تو باهوش ولیاقتی که داری طولی نمیکشد که رئیس شرکت کامیونداران خواهی شد .

فیل تبسی کرد ، ولی این تسم باتردید و نگرانی توأم بود . قیاده اش نشان میداد که به گفتگوهای من بنظر تردید و خیال بچگانه مینگرد .

***

چهار سال گذشت و فیل هنوز راننده کامیون بود . ما در متری محققر بسر میبردیم که فیل آنرا برای التماس مکرر من و برخلاف تمایل خودش خریده بود . این خانه ساده با در و پیکر چوبی ، رویه مرتفه ما را راضی میکرد ولی با آنچه ما آرزو کرد بودیم خیلی تفاوت داشت . من نمیتوانستم او را ملامت کنم و تا حدودی احساس پیشمانی میکردم . کارمن دائنا یا شتن ظرف بود و یا لباس و با تمام رنج و زحمتی که متحمل میشدیم معلوم نبود تاکی باید بچنین وضعی ادامه دهیم و با برستگین قروض راروی شانه های خود حس کنیم . ازین جهت مستخوش رنج و عذاب دائنا بودیم . در چنین وضعی ، حتی لبخندهای هستی بخش دختر سه ساله ام لیندا و پسر کوچکم میکی که مثل دوسته گل زیبا محیط خانه مارآراسته بودند ، به آرزو های طلائی ما واقعیت نمیبخشد و ما را راضی نمیساخت زیرا میدیدیم خوابهای شیرین دوران قبل از ازدواج ما ، چنانکه انتظار داشتم تغییر نشده و امیدهای مابهای نینه سراسر نشاط ، از حدود خیال تجاوز ننموده است .

در این احوال نوعی تشویش و وسوسه با فکار من هجوم آورده بود و احساس میکردم که این نگرانی تدریجاً نمیمه نتمد . و عصیان روحی را در من فراهم میسازد و آش این عصیان هنگامی میشتعل گشت که مات تیوزویل تحقیلدار اتحادیه کامیونداران و همسرش رویی بدین دامند .

من رویی را درست نمیشناختم ولی همیشه رفتار او مزود تحسین من بود : زنی باریک اندام ، با حرارت و دانهای در جنب و جوش بود و من از چالاکی اولذت میبردم . هنگام مراجعت ازما ، برای حضور در مجلس میهمانی و چشمی دعوت کردند که خیلی باعث مسرتم شد . خانم رویی گفت :

— در واقع این میهمانی خیلی جالب نیست ولی ما بساط مشروب و پوکری خواهیم داشت و خیلی خوشنود خواهی شد که شما هم بجمع ما ملحق شوید .

فیل درحالی کسرش را بطرفین حرکت میداد گفت :

— نمیدانم چه بگویم . وضع ما طوریست که حق و اجازه کمترین ولخرجی را نداریم و باید اقساط خانه

— بسیار خوب . اینهم معماله است .

ولی این احساس شهامت کاذب را ، چند روز بعد هنگام ورود به باشگاه های فلایر High Plier Club از دست دادم . وقتی وارد شدم ، باطرافم نگاه کردم و از ترس بر خود لرزیدم . تمام سالن باشگاه غرق ترینیات و تجملات بود . درست همانطوریکه در فیلمها دیده بودم . در سالن زیرزمین وسیع ، میزهای متعددی پوشیده از ماهوتهای رنگارانک وجود داشت و عده زیادی دور آنها نشسته مشغول بازی بودند . دو دیگار و پیس مانند امواج مه متصاعد بود . وهمه بازیکنان با صدای برهخوردن زتونها درهم آمیخته بود . با وجودیکه چیزی از ظهر نمیگذشت سالن نیمه پر بود . با خجالت از رویی علت این ازدحام را پرسیدم . او بار دیگر شانهها را بالا برده و گفت :

— بعضی از اینها شبهای کار دارند و روز بازی میکنند . عدهای هم کارشان همینست . اینجا شبانه روز دائز است .

بعد روبی از صندوق باشگاه مقداری ژتون گرفت . همه میز ها پر بودند . او تخته سیاهی را بمن نشان داد تا نام و نام خانوادگیم را روی آن بنویسم و برای بازی نوبت بگیرم . قرارداد صاحب باشگاه بمحض خالی شدن جا مرا پشت میزی بنشاند .

شروع به نام نویسی کرد . روبی دستم را گرفت و گفت :

— چکار میکنی احمق جان ؟ اسم واقعی خودت را ننویس .

با تعجب پرسیدم :

— چرا ننویس ؟

— لازم نیست . هیچکس در اینجا اینکار را نمیکند . اگر در حین بازی هم کسی استم را پرسید نام اصلی خودت را نگو .

باین ترتیب پس از اینکه دو حرف مستعار ج . ج را در تابلو نوشت ، روی یکی از صندلیهای که ردیف چیزهای بودند با تظاهر نشتم و پس از چند لحظه صاحب باشگاه نام ج . ج را بلند بربازان راند . با هیجان به روبی نگاهی کردم . او با اطمینان دستم را نوازش کرد گفت :

— زودبرو بشین پشت میز و باحیب پر هم برگرد . مدیر باشگاه مقابل در ورودی ایستاده بود . با پاهایی لزان بدنبال او سرمیز بازی رفت . روبروی من زن سالخورده ای با موهای ژولیده و دستهای چنگک مانند نشسته بود و مجاوار او مردی به باقیمانده زتونهای خود خیره شده بود . نفرسوم مرد لاغراندامی بود که لباس مندرس ورزشی در برداشت و نفر آخری هم دخترکی با چهره نحیف و غمناک بود .

ناتمام

را برعهده بگیرد . تازه از فکر آن یک دلار و پانزده سنت خارج نمیشد . از همه مهمتر موقتیت در اولین جلسه بازی مرا مجذوب کرده بود . بدینگونه با همه اضطراب و بی تجربگی ، نوعی کش و اشتیاق آمیخته با هیجان برای تجدید . بازی در خود احساس میکردم . ما این افکار که بسرعت برق در مخیله ام زیرپرو شده بود به رویی گفتم :

— با کمال میل خواهم آمد .

من هرگز به فیل در هیچ موردی دروغ نگفته بودم . در دو جلسه دیگر که بازی تکرار شد و جاذبه بود . با اینهمه بازی پوکر برنامه منظم هفتگی من شد . درین جلسات پی در پی برنده بودم ولی همین موقتیت های متواتی مرحله خطرناکی از زندگی مرا پی ریزی میکرد .

***

یک روز عصر که در حدود شش ماه از دوره هفتگی ما میگذشت ، وقتی خانهای دیگر رفته اند روبی مرا نگاهداشت و گفت :

— آلیتا . تو در دوره ما مرتبا برنده ای . با خنده و خوشحالی گفته اش را تایید کرد . روبی ادامه داد :

— با اینهمه هنوز یک بازی یوکر رسمی و واقعی را ندیده ای . عقیده ات درباره اینکه گاهی هم به اینگونه مجالس سری بزنیم چیست ؟

— منظور قمارخانه است ؟ روبی با خنده گفت :

— اینقدر قیافه و حشت زده بخودت نگیر دختر . در حومه شهر یک باشگاه رسمی و مجاز برای بازی وجود دارد . دوآبادی دیگر آنطرف جنگل هست که از اینراه درآمد سرشاری دارند .

من با تردید گفتم :

— ولی آیا بازی کردن در چنین باشگاهی پول کافی لازم ندارد ؟

روبی شانه ها را بالا نداشت و گفت : فکرش را هم نکن . برویم . من بتو کمک خواهیم کرد .

چشم انم از تعجب بانماد و گفتم :

— من هرگز نخواهم گذاشت توجین کاری بکنی . بازوانم را گرفت و بالحنی تشویق آمیز گفت :

— بیین آلیتا . تو همیشه برنده بوده ای . شاید هر دوی ما از اینراه بپول خوبی برسیم . من بیست دلار برای این منظور کنار میگذارم . اگر برای قسمت میکنیم ، اگر هم باختی دیگر قیافه توبعد از باخت برای من تماشائی خواهد بود . پس از گفتن این جمله بقهه خندید .

لحظه ای مرد بودم . بعد تبسی کرد و گفتم :

خواجہ تاجدار (۱۴۷)

نویسنده ژان گوره فرانسوی

اقتباس ذبیح‌الله منصوری

(لطف‌علی‌خان زند) عقب‌نشینی کرد

مردان ورزیده در ضربت دوم یا سوم جرقه تولید میکردند اما مردان نا آزموده حتی بعد از ده ضربت، نمیتوانستند جرقه بوجود بیاورند. بهمین علت در قدیم، یک قسمت از اقوام دنیا از جمله قوم آرایائی دارای آتشکده بودند تا این که پیوسته آتش داشته باشند و هنگام افروختن چراغ یا اجاق یا کوره دوچار زحمت نشوند و قوم آرایائی بهر جا که رفت آتشکده ساخت تا این که دائم در آنجا آتش داشته باشد و امروز از روی آثار آتشکده میتوان فهمید که قوم آرایائی بجهه کشورها رفته بود.

امروز میتوان در هوای بارانی یک کبریت را مشتعل کرد اماده‌قدیم، نمیتوانستند در هوای بارانی آتش بیفروزنده زیرا باران سنک چخماق و پولاد و بخصوص قو را مرتوب می‌کرد و مانع از ایجاد جرقه میشد و اگر جرقه‌ای تولید میگردید نمیتوانست قوی مرتوب را بسوزاند.

این را گفتیم تا نشان بدیم که فرمان لطف‌علی‌خان زند برای افروختن مشعل‌ها فوری اجرا نشد.

در جاهانی که فانوس بود، سربازان توانستند بسرعت مشعل بیفروزنده.

ولی در جاهانی که فانوس نبود، میباید بوسیله پولاد و سنک چخماق آتش بیفروزنده یا این که مشعل‌ها را بیک مشعل فروزان تزدیک نمایند و از

(سنک خارا) می‌نهادند و از این جهت آن را قو میخوانند که پر قو، برای آتش گرفتن بهترین آتش‌زن بود و در جاهانی که پر قو بدت می‌آمد از آن پر استفاده مینمودند.

قو باشد طوری روی سنک چخماق قرار بگیرد گه لب قو، و لب سنک، در یک سطح باشد.

قو و سنک چخماق را بدت چپ میگرفتند و بعد یک قطعه پولاد را که برای همین منظور می‌ساختند و می‌فروختند با دست راست، بر لب سنک چخماق میزدند.

ضربت اول، ضربت آزمایشی بود و آتش افروز، با آن ضربت میخواست فهمد که آیا ضربت او بقدر کافی قوت دارد یا نه؟

ضربت دوم ممکن بود که جرقه تولید نکند یا نکند و اگر جرقه تولید نمی‌شد ضربت سوم را وارد می‌آورند و جرقه‌ای تولید می‌شد و قو را می‌سوزانید و آنگاه بوسیله چوب‌های باریک و خشک، آتش قو را توسعه میدادند تا این که شعله بوجود بیاید و با آن شعله، چراغ یامشعل را می‌افروختند.

آتش افروختن کار مردان بود و گرچه زنهای کار کرده هم میتوانستند آتش بیفروزنده اما زن‌های دیگر از عهده افروختن آتش بر نمی‌آمدند.

چون زدن پولاد بر سنک چخماق بطوری که جرقه از آن برخیزد و قو را بسوزاند محتاج قوت بود.

اغتشاشی که برادر رم کردن اسب های اصطبیل جنوبی در اردوگاه خان جوان زند بوجود آمد بیش از میزان پیش‌بینی خانباها جهانبانی و عبدالرحیم خان شیرازی بود.

هیچکس در داخل اردوگاه تصور نمیکرد که اسب‌ها رم کرده‌اند و همه تصور مینمودند که قشون خانباها جهانبانی شبیخون زده است.

اردوگاه تاریخی بود و افسران سربازان که از خواب بیدار می‌شدند نمیتوانستند که اسب‌ها بدون سوار را بینند.

حتی خود لطف‌علی‌خان زند هم بعد از بیدار شدن از خواب تصور کرد که خصم شبیخون زده و بانک زد مشعل‌ها را بیفرزید و همه جا را روشن کنید.

از دور شتران مشعلدار دیده می‌شدند و لطف‌علی‌خان زند بخود گفت که آنها مشعلداران خصم هستند.

در بعضی از خیمه‌ها فانوس، آویخته بود و سربازان با شعله فانوس، مشعل را روشن کردند.

در جاهانی که فانوس روشن وجود نداشت سربازان مجبور شدند با سنک چخماق و پولاد و قو، آتش بیفروزنده، امروز که با کبریت آتش‌افروخته می‌شود مردم نمیدانند که تا دویست سال قبل افروختن آتش آسان نبود.

پدران و حادران ما این طور آتش می‌افروختند:

یک قطعه قو را که در واقع پنهانی‌ای لطیف بود روی سنک چخماق

امتداد مغرب یا مشرق عقب نشینی نماید و او راه مشرق را انتخاب کرد چون از آن راه میتواست به قسمت های مختلف فارس بود.

هر کس بجای لطف علی خان زند بود بعد از آن شکست خوردن و بدیختی، اندوهگین و غمبنگ میشد و شاید هانند بعضی از بزرگان بهانه جوئی میکرد که اطرافیان را بیازار و بیدان وسیله خشم خود را تسانی بدهد.

واقعه شب بیست و پنجم جمادی الاولی، برای خان جوان زند بر است یک واقعه هائل بود و او که خود را مردی قوی میدید یک مرتبه شکست خورد و قشونش متلاشی گردید و خود مجبور شد بگریزد.

اما روز بعد، کسانی که پیرامون خان جوان زند بودند مشاهده کردند که خلق و خوی لطف علی خان فرقی با روز قبل نکرده است و تو گوئی که وی مثل روز گذشته، همچنان در راس یک سپاه سوار قرار دارد.

آقا محمد خان قاجار هم چنین بود، ولی او یک مرد خواجه بشمار میآمد و احساسات یک مرد متعارف را نداشت.

در صورتی که لطف علی خان زندمردی بود عادی و دارای احساسات جوانی، معهدا نه بدیختی او را اندوهگین میکرد و نه نیک بختی سبب میشد که تظاهر به شادمانی بکند.

مورخین دوره قاجاریه برای این که مبادا سبب خشم زمامداران وقت شوند خصائیل پسندیده لطف علی خان زند را مسکوت گذاشته‌اند ولی نویسنده‌گان اروپائی که با بیطوفی قضایت میکردند آن خصائیل را نوشته‌اند. یکی از اسناد تاریخی قابل اعتماد

لیکن واحد ها بر اثر اغتشاش اردوگاه متفرق شدند و خان زند توانست قشون خود را جمع آوری کند و چون تصور کرد که خانبا با جهانبانی با تمام نیروی خود حمله کرده، در حالی که مستحفظین او را در بر گرفته بودند بسوی مشرق اردوگاه عقب نشینی کرد چون دانست که کشته یا دستگیر خواهد شد.

خانبا با جهانبانی وقتی دریافت که اردوگاه خان زند پریشان گردیده از طرف شمال مباردت به حمله کرده و آن حمله را لطف علی خان پیش‌بینی نمود.

خان زند میدانست که اردوگاه خانبا با جهانبانی در شمال اوسن و سربازان اکتشاف تا آخرین ساعت باو اطلاع دادند که اردوگاه جهانبانی، همانجا هست که بود.

بعد از این که لطف علی خان زند از طرف جنوب مورد حمله قرار گرفت فهمید که از طرف شمال نیز مورد حمله قرار خواهد گرفت.

زیرا فرمانده یک سپاه که در شمال اردوگاه خصم مستقر گردیده وقتی قسمتی از نیروی خود را به جنوب آن اردوگاه، برساند و از امتداد جنوب حمله‌ور شود بطور حتم از شمال نیز حمله خواهد کرد تا اردوگاه دشمن بین دو تهاجم قرار بگیرد و از بین برود.

اگر لطف علی خان زند در آن شب، مقاومت میکرد بر اثر این که واحد های سپاهش متفرق شده بودند و نمیتوانست قشون خود را جمع آوری نماید و غیر از گارد مخصوص خویش، واحد مشکل نداشت به قتل میرسید یا دستگیر میشد.

لذا از عقل پیروی کرد و عقب نشینی نمود.

چون راه شمال و جنوب برویش بسته بود چاره‌نداشت جز این کدر

شعله مشعل افروخته، برای روشن کردن مشعل های دیگر استفاده کنند.

تا وقتی که مشعل ها افروخته شد و اردوگاه روشن گردید اسب ها تمام اردوگاه را طی کرده با صبط های شمالی و شرقی و غربی پیوسته بودند و هیجان و وحشت آنها اسب های دیگر را نیز بهیجان آورد و دوچار وحشت کرد.

ولی آنها نمیتوانستند بگریزند چون افسارشان متصل به میخ طویله بود.

معهدا در اصطبل های شمالی و شرقی و غربی بعضی از اسب ها، افسار را پاره کردند و گریختند و عدهای از سرباز ها که در تاریکی بر اثر غوغای اردوگاه سرگشته شده بودند بطرف شمال یا شرق یا غرب رفتند.

تنها یک دسته از سربازان، دوچار سرگشکی نشدند و آنها مستحفظین لطف علی خان زند بودند که وی را ترک نکردند و او را در وسط گرفتند و خود، سپر شدند.

تمام مستحفظین لطف علی خان زند در آن شب، آماده بودند که خود را فدای خان زند کنند و کشته شوند تا این که خان زند زنده بماند.

سربازان جانبا با جهانبانی که در قفای شترهای مشعلدار میآمدند تیر - اندازی میکردند و تیراندازی آنها تردیدی در شیخون خصم باقی نمیگذاشت.

بعد از این که لطف علی خان زند، یقین حاصل کرد که مسورد شیخون قرار گرفته خواست که واحد های قشون خود را جمع آوری نماید و آنها را که سوار بودند، پیاده بجنک و ادارد.

را بییند، نه برای این که از میهمان-نوازی و کرم لطف علی خان زند استفاده کند.

زیرا (سر - هرفورد - جوتز - بریج) مردمی توانگر و دارای تشخص بود و احتیاج به لطف علی خان زند نداشت و فقط شوق دیدار آن پادشاه جوان وی را وادار کرد که جستجو کند و آن قدر تحقیق کرد و تجسس نمود تا عاقبت، لطف علی خان زند را در بیابان یافت.

روزی که مسافر انگلیسی خان جوان زند را در بیابان دید، مشاهده نمود که وی که در گذشته از میهمانان خود در صحراء، درون پوش های سلطنتی پذیرائی میکرد در یک سیاه چادر نشسته است یعنی چادری که مسکن قبایل صحراشین ایران در بیلاق و قشلاق است و آن خیمه را خود میباشد و در جنوب ایران بیشتر با موی بز بافته میشود.

وقتی لطف علی خان زند مسافر انگلیسی را دید طوری با گرمی و محبت با وی برخورد کرد که گوئی در شیراز، و در یکی از عمارت سلطنتی یا یکی از باغهای بزرگ و با صفات آن شهر از او پذیرائی مینماید.

هنگام صرف ناهار سفرهای مقابل میهمان انگلیسی گسترده‌ند و در آن دو گرده نان و یک ظرف دوغ و قدری کرمه نهادند و شهربار جوان زند، بدون این که از محقر بودن غذا ناراحت شود از میهمان خود دعوت نمود که غذا بخورد و هنگام صرف آن غذا که غذای عادی، صحراشینان بود، لطف علی خان تبسیم نمود و میهمان خود را بحروف میآورد و حرفهای خنده‌آور میزد تا این که مسافرانگلیسی کسل نشود.

ناتمام

و تپانچه و هم در تیراندازی با کمان مهارت دارد.

بعد از این که سواری و تیراندازی خاتمه مییافت خان جوان زند از میهمانان خود دعوت کرد که وارد خیمه هائی که در همان صحراء افراشته بودند بشوند و عصرانه صرف نمایند و هر دو هنگام عصرانه صرف میشد با غذائی که

در موقع ناهار صرف میگردید این بود که در اغذیه عصرانه برنج وجود نداشت و در عوض انواع کباب و میوه و بخصوص پرتقال و لیمو که از نقاط گرمی در آن فصل بهار آورده بودند صرف میگردید و تمام کباب - هائی که به میهمانان در خیمه می - خورانیدند لذیذ بود و نویسنده انگلیسی لذت آن کباب ها را که بعضی از گوشت پرنده تهیه میشد فراموش نمیکرد.

بعد از این که نویسنده انگلیسی مدت یک ماه میهمان لطف علی خان زند بود خواست برود و لطف علی خان زند یکی از اسب های ممتاز خود را باس (اسب خاصه) با یکدست زین و برک موسوم به (زین خروسی) به میهمان انگلیسی بخشید و آن زین را از این جهت خروسی مینامیدند که قرپوس زین چون سر خروس بود و تاج داشت.

(سر - هرفورد - جوتز - بریج) از ایران رفت و بعد از سه سال مراجعت کرد.

ولی در آن موقع، اقبال از لطف علی خان زند برگشته بود و مسافر انگلیسی توانست که وی را در شیراز بییند و با او گفتند که خان زند در بیابان ها آواره است.

مسافر انگلیسی خیلی میل داشت مرتبه‌ای دیگر آن جوان دلاور و زیبا و خون گرم و با محبت و میهمان نواز

راجع به استتباط روحیه لطف علی خان زند شرحی است که (سر -

هرفورد - جوتز - بریج) در کتاب خود باسم تاریخ ایران نوشته است.

نوشته آن مرد که انگلیسی بود از این جهت در خور اعتماد است که دویار با ایران سفر کرد و هر دو مرتبه، میهمان لطف علی خان زند بود.

مرتبه اول، هنگامی آن مرد به ایران و فارس رفت که لطف علی خان زند پادشاه بود و در شیراز (سر - هرفورد - جوتز - بریج) را میهمان کرد و برای تفریج میهمان خود، هر روز در یکی از باغهای بزرگ شیراز خیافت میداد.

نویسنده انگلیسی در کتاب خود شرح باغهای را که در آنها ضیافت داده میشد ذکر کرده و انواع اغذیه و اشبه را که در میهمانیها بر سفره آورده میشد نام برده است.

مرد انگلیسی یک ماه در فصل بهار شیراز که بهترین فصل آن شهر است میهمان لطف علی خان زند بود و در آن مدت ده بار از طرف لطف علی خان زند، در باغها ضیافت داده شد و هر بار در باغی دیگر از میهمان انگلیسی خود پذیرائی میکرد.

در تمام مدتی که خان جوان زند از میهمان انگلیسی و سایر میهمانان پذیرائی میکرد تبسیم بر لب داشت و وقتی مینمود که تمام میهمانان صحبت کنند و بخندند و وقت خود را به خوش بگذرانند و بعد از این که میهمانان غذا میخورندند و پس از صرف غذا، ساعتی استراحت میکرند میهمان انگلیسی و سایر میهمانان خود را به صحرا میبرد تا این که اسب دوانی کنند و تیراندازی نمایند و (سر - هرفورد - جوتز - بریج) میدید که خان جوان زند، در تیراندازی با تفنک

ترجمه از: ریدرزدایجست

نوشته: رایان

جزئیات آخرین نبرد برای سقوط برلین

-۴۰-

پیشروی قوای سوری

بدنشان مانده بود تحت سلاح قرارداده بودند. در این لحظه حتی آنها هم بجلو میتابختند و تلاش میکردند که بخارتر رنجهای گذشته و قربانی افراد خانواده خود انتقام بگیرند. افراد واحد های رویی تحت احساسات شدید قرار گرفته بکلی از جا در رفته و صبر نمیکردند که قایق‌ها آماده شوند یا پلی روی رودخانه زده شود. گلبوف تماسا میکرد که چگونه سربازان با هلهله خوشحالی و فریاد کنان با تجهیزات کامل بداخل رود شیرجه رفته و شنا کنان بطرف آنسوی رود حرکت میکردند. عدمای دیگر در حالیکه خود را به بشکهای خالی آویزان کرده بودند یا از الوار و یا تکهای چوب و تنه درختان یا هر چیز شناور دیگری استفاده کرده شناکنان از رود عبور میکردند بعداز گذشت ۳۵ دقیقه که بمیاران مواضع آلمانی و خطوط جلو جبهه بطور کامل انجام گرفت آرامشی گیج کننده برس نقاط بمیاران شده حکم‌فرما شد. در پناهگاه ستاد فرماندهی ژوک ناگهان افسران متوجه شدند که تلفن ها لاینقطع زنگ میزنند. هیچکس نمی‌دانست که چه مدتی آنها همچنان زنگ میزدند. همه آنها از یک حالت کری موقتی گوش رنج میبردند. افسران یکیک گوشی تلفن های فرماندهان واحد های جبهه را ابرداشتند و چایکوف خبر بسیار خوبی دریافت کرده مغورانه چنین اعلام کرد: «هدفهای اول اشغال شده است».

ژوک با شنیدن صدای ژنرال

درختان کوچک را خم کرده و گرد و خاک شدیدی بهوا پراکنده کرده بود. صدای ایجاد شده خیلی وحشتناک بود. در آتشبار گروهبان سوایچکوف تپچی ها با آخرین شدت ممکن فریاد میزدند و صدای انفجار توپها بحدی بهم آمیخته شده و قوی بود که خون از گوش افراد جاری شده بود. موشک ها بسرعت رها شده‌اند کنان هوای تاریک آسمانرا شکافته بسوی هدف روانه شده بودند و دنباله های سفیدی عقب آنها کشیده شده بود. در میان این آشوب و همه‌مه واحدهای مهیج ژوک حرف خود را بجلو در صوف مختلفه این ارتش افرادی دیده میشدند که در لینینگراد اسولنسک، استالینیگراد و اطراف مسکو بشدت در برابر هجوم آلمانیها ایستادگی کرده بودند. این افراد مردانی بودند که برای رسیدن به جبهه ادر نصف قاره اروپا را با جنک اشغال و زیر پا گذارده بودند آنها سربازانی بودند که قصبات و شهرهایشان توسط توپخانه آلمانیها ویران شده، محصولشان سوخته، و خانواده‌هایشان بدست سربازان آلمانی قتل عام شده بودند. همچنین در میان سربازان هزاران اسیران آزاد شده وجود داشتند ارتش شوروی برای تقویت نیروی انسانی خود احتیاج فراوانی بمردان داشت بحدیکه افراد اسیر آزاد شده را که از فرط گرسنگی فقط رمقی در

سد موشک قرمز رنگ بهوا پرتاب شد. در یک لحظه آسمان بالای رود ادر با نور قرمز رنگ روش گردید. سپس نورافکنهای آماده شده ناگهان روشن شدند. با کمک ۱۴۰ پروژکتور های عظیم ضد هوائی و نور چراغهای کلید خودروها، تانکها و سایر وسائل مستقیما روی مواضع آلمانیها تاییده شد.

سرهنگ دوم تری یانوسکی خبرنگار جنگی در بازه این انوار خیره کننده چنین گفت: «بنظر می‌آید که خورشید های کهکشان بهم پیوسته باشند».

بد مجرد آن که ۲۰۰۰۰ توپ روسی آتش خود را روی مواضع آلمانی ها اجرا کردند صدا های گوشخرابی شبیه زمین لرزه و شکافت زمین بوجود آمد. طوفانی از آتش و دود و حرارت مواضع آلمانیها در بر گرفت. شاعر خیره کننده و بیرحم پروژکتور ها سکنه آلمانی را در جای خود میخکوب کرده بود و گلوله های مرگبار چون دیواری مذاب روی آنها فرو میریخت. تمام قصبات آلمانی آن منطقه بکلی از هم پاشیده شدند. زمین، ساختمان های بتونی، تیرآهن و قطعات درختان از هم پاشیده شده بهوا پخش شدند. شدت انفجار بحدی بود که هوای منعلقه بسیار ناراحت کننده شده و گردبادی بوجود آمد. سالها بعد آلمانیهای که زنده مانده بودند می‌گفتند که باد غیرمنتظره گرمی در میان درختان جنگل جریان یافت و

تعدادی از آنها در اثر اصابت گلوله های ضد تانک آلمانی آتش گرفته بودند و در حالی که شعله های آتش از بالای آنها زبانه میکشید به پیشروی خود ادامه میدادند. چایکوف اضافه کرد که تا این دقیقه ارتش هشتم گارد فقط ۱۵۰۰ یاره پیشروی کرده است. بنا به گفته ژنرال پوپیل، ژوکف جلوی خشم و غصب خود را نگرفته و هرچه دهش میآمد نشار میکرد.

مارشال قبول نمیکرد که پیشروی واحد های مهیب او در اثر چند تپ آلمانی متوقف شوند و حاضر نبود در برلین با سربازان مارشال کونیف رقیبیش برخورد نماید. بنابراین فوراً یکسری دستورات جدید صادر کرد.

بمب افکنها باید آتش خود را روی مواضع دفاعی آلمانیها متصرف سازند؛ توپخانه باید مواضع مرتفع توپخانه آلمانی را بکوبد. ارتشهای تانک بخصوص باید تلاش خود را فقط در تسخیر ارتفاعات اشغالی آلمانیها بکار برد. ژوکف تصمیم گرفت فوراً این دستورات را از واحد ها بخواهد. کلnel ژنرال کاتاکوف فرمانده ارتش یکم تانک گارد که بطور اتفاقی در پناهگاه حضور داشت شخصاً دستورات صادره را دریافت کرد. ژوکف باز هم خواسته خود را تکرار کرد: ارتفاعات سیلو بهر قیمت شده باید تسخیر شود.

سپس در حالیکه افسران ستاد دنبالش بودند این مارشال خپل کوتاه پست فرماندهی خود را ترک گفت ولی همچنانکه افسران بحال سیماش نمودار بود سر راه پناهگاه زیر زمینی همچنانکه افسران بحال احترام بدو طرف ایستاده بودند ناگهان رو به کاتاکوف گرده گفت «بسیار خوب! پیشروی را ادامه دهید! به پیش!»

ناتمام

خودکار در اختیار داشت. با وجود کمبود پشتیبانی هوائی و نداشتن نیروی زرهی احتیاط و قلت مهمات و سوخت، هنریسی میدانست که باید دشمن را متوقف کند.

زمین بهترین موقعیت را برای او فراهم کرده بود بخصوص ارتفاعات نعلی شکل سیلو که دامنهای جلوئی آن باطلاعی و ذوق عارضه بود. روتها ناچار بودند از این دامنه بالا ببروند و توپهای هنریسی در شکافها و معابر دامنه کار گذاشته شده بود.

با وجود آن هنریسی میدانست که او مدت زیادی نمیتواند جلوی روتها را بگیرد و همچنین قادر بهحمله مقابله نخواهد بود چون با خاطر حفظ مناطق حساس مجبور شده بود واحد های قلیل زرهی و توپخانه خود را در نقاط مختلف و دور از هم مستقر گردد و گسترش دهد. در ترتیب مواضع و استقرار سلاحها و نفرات او حداقل تلاش را بکار برد و با در نظر گرفتن تجهیزات و وسائل و موقعیت بهترین راه کار را انتخاب گردد بود ولی وقت کافی در اختیار نداشت.

ژوکف ابتدا اخبار و اسله را باور نمیکرد. در حالی که در پست فرماندهی ایستاده بود و افسران ستادش دور او جمع بودند غضب‌آلود خیره نکاهی به چایکوف انداده و با صدائی کم خشم و نفرت از آن میبارید چنین گفت: «واحد های شما به زمین چسبیده‌اند و قادر به پیشروی نیستند؟».

چایکوف شرح داد که واحد های هجومی وقتی به نزدیکی دامنه های ارتفاعات سیلو رسیدند با آتش شدید و سنگین توپخانه دشمن روبرو شده و مجبور به توقف گردیده‌اند. در جویبارها و زمین های باتلاقی تانک های روسی بسته حرکت کرده و

پوپیل و کسب اخبار پیروزی با یک دست چایکوف را جلو کشیده گفت: «عالیست! عالیست! خیلی خوبست! ولی همچنانکه از شنیدن مطالب تلفنی خوشحال بود او در مورد آلمانی‌ها تجربیات فراوانی داشت و میدانست که آنها باین سادگی مواضعی را رها نمیکنند و این مارشال خپل و کوتاه قد وقتی ارتفاعات سیلو را تصرف میکرد بهتر باین حقیقت بی برد. او فکر میکرد که تصرف و اشغال آن ارتفاعات مدت زیادی طول‌نخواهد کشید. بمبافکن‌های روسی در این موقع مناطق جلوتری را بمباران می‌کرند. برابر طرح پیش‌بینی شده ۶۵۰۰ هواپیمای روسی این حمله را پشتیبانی هوائی میکرد. ساعت ۶ صبح قرار بود که نیروهای مارشال کونیف خود را ببرود نیسه رسانیده و حملات شدیدتر خود را آغاز نمایند.

«به پیش»

با این که اکثر افسران هنریسی از شدت بمباران سخت مروع شده بودند معهداً او خوش یهیچ‌گونه تعجب و یا ناراحتی بخود راه نداده بود. طرح دفاعی او تا اینجا بخوبی پیشرفت کرد و بود. اکثریت واحد های ارتش نهم آلمان و توپخانه دست نخوردده بدون یهیچ‌گونه آسیبی به مواضع بعدی رسیده و منتظر پیشروی روتها ایستاده بودند.

فقط یک مشکل اساسی سر راه هنریسی قرار داشت و آن کمبود نفرات و سلاح توپخانه بود. در مقابل ۲۰۰۰ توب روسی گروه ارتشهای ویستولا که تحت فرماندهی هنریسی بود فقط ۳۵۰ عراده توب سحرائی و ۶۰۰ تفنک خد هوائی وجود داشت که در این موقع بنچار بجای توب از آنها استفاده نمیشد. بعلاوه هنریسی کمتر از ۷۰۰ تانک قابل استفاده و مسلح

عصر انقلاب در دنیای طب

پیوند کلیه و بیماریهای کلیوی

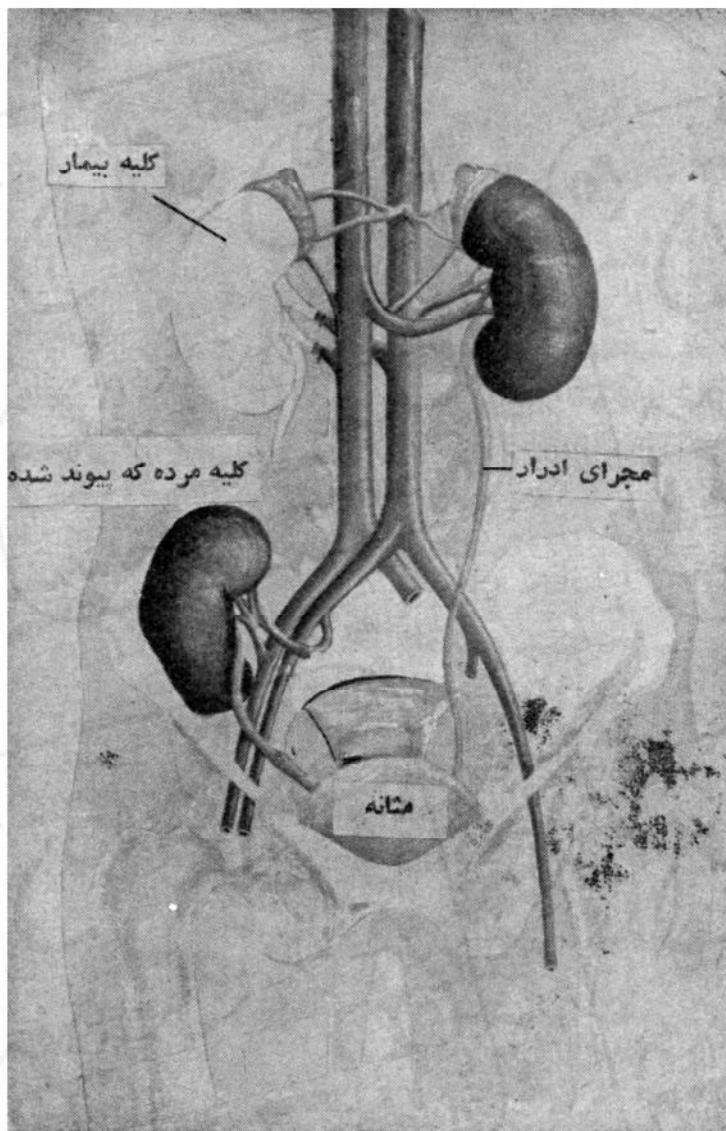
داروئی برایم تجویز کرد که از قضا بسیار موثر واقعشده و از آن پس دیگر دکتر نرفتم» بطوریکه هی بینید یک ناراحتی کلیه در عرض چند سال میتواند چنان بیسر و صدا پیشرفت کند که دکتر و بیمار اصلاً متوجهش نشوند.

«سالهاست سر درد دارم و این سردرد بقدرتی شدید است که اکثر روز ها بیشتر از ده تا قرص میخورم سه سال پیش دکتر مخصوص فنار خونم را اندازه گرفت و گفت: خیلی بالا است.

پیوند کلیه مانند پیوند قلب امری پیش پا افتاده شده و در حال حاضر برای پیوند میتوان هم از کلیه مردگان استفاده نمود و هم از کلیه های مصنوعی داکترونی، یا پلاستیکی. پروفوسور زوخر آلمانی تعریف کرده است:

من طبیب یک بیمارستان دولتی هستم. چندی پیش در حوالی غروب روزی بیمار ۴۴ ساله ای را به بیمارستان ما اعزام داشتم که رئیس یکی از ادارات پست بود. و روی ورقه ای که طبیب فامیلی اش بدستش داده بود نوشته شده بود: بنظر من بیمار مبتلی به ناراحتی کیسه صفر است ولی ما در حین معاینه فهمیدیم این تشخیص درست نبود. آتشب بیمار خیلی باعث دردرس ما شد و خیلی کار و فعالیت روی دست ما گذاشت قیافه اش تقریباً مسخ شده و رنگش پریده و زرد بنظر میرسید. و فشار خوش بنحوی غیر عادی بالا بود تشخیص دادیم باید به یک ناراحتی کلیه ای مزمن مبتلا باشد. هرچه به حال عمومی بیمار بیشتر توجه کردیم و هر چه در معاینات خود بیشتر دقیق میشدیم تشخیصمان را تایید شده تر مییافتیم. در خون بیمار آن ماده هائی جمع شده بود که معمولاً از ادرار صادر میگردد حالت تهوع بیمار نیز بهمین دلیل بود. در بدنش تعداد گلبول های سرخ بحداقل رسیده بود و بهمین نسبت بدنش تقریباً دیگر ماده رنگی خون نداشت او بما گفت:

طرز قرار گرفتن کلیه های طبیعی ما در دو سوی ستون فقرات و در پائین کلیه ای پیوندی دیده میشود

بیهوشی یا خواب آور — به بدن خود خورانده‌اند . ولی تاکنون عالم طب توانسته کشف کند که فناستین از چه راهی به کلیه ها آسیب می‌رساند . عده‌ای حدس میزند ماده فناستین در کار گلbul های سرخ خون اخلاق میکند .

لازم بتدکرست که کلیه ها در زمرة مهمترین اعضای بدن ما بشمار می‌آیند . آنها پشت پوست شکمیه یعنی در دو طرف ستون فقرات قرار دارند . شکلشان عین شکل لوپیا است هر کدامشان ۱۲۰ الی ۲۰۰ گرم وزن دارند رنگشان سرخ آتشی است و در حدود ۱۱ سانتی متر طول دارند . کلیه ها بسادگی تفاله های خون را میگیرند و به مثابه نمیفرستند بلکه بطرق های شیمیائی کلیه ترکیبات مهم — از جمله نمک و قند را میگیرند و دوباره به دستگاه گردش خون پس میفرستند . فقط یاک در صد در کلیه ها میماند که در آنجا به اوره مبدل میشود و سپس دفع میگردد . از ۱۵۰۰ لیتر خونی که در هر روز از کلیه ها جریان میکند فقط یاک تا یاک و نیم لیتر ادار اشکیل میشود . بدن اگر بخواهد آبش تمام و خشک نشود ، و ضمناً به استفراگ شدید ، عرق ریزی ، و کم خونی مبتلى نگردد باید بهر قیمتی هست کلیه هایش را سالم نگهدارد .

فعالیت کلیه هامستقل از دستگاه گردش خون است . کم خونی همیشه با پائین آمدن فشار خون همراه است . پائین آمدن فشار خون کلیه ها را دچار اشکال میکند زیرا فشار خون آنقدر قوی نیست که به اندازه کافی خون به ریه ها تلمبه بزنند . از طرف دیگر اگر مایعات بدن خیلی کم شوند کلیه ها در معرض تهدید خشک شدن قرار میگیرند . یعنی نه تنها عمل تصفیه خون مشکل میگردد . بلکه مواد سمی نیز در خون انبار میگردند . و در این موقع است که عارضه خطرناک

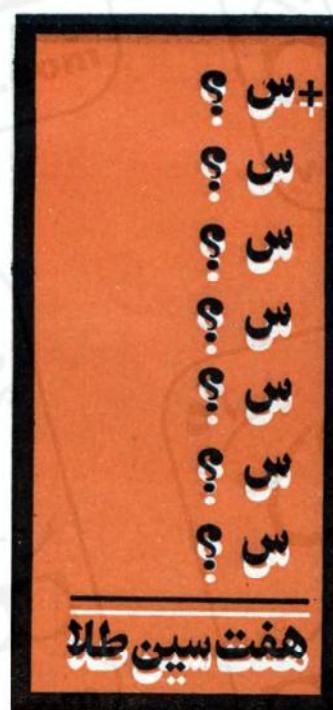
مثال ممکن است چند سال پیش بیمار لوزیتیش را عمل کرده باشد و بعد بی آنکه خودش فهمیده باشد به ورم کلیه مبتلى شده باشد . یا اینکه ممکن است بالا رفتن فشار خون علت دیگری داشته باشد و به کلیه ها آسیب برساند .

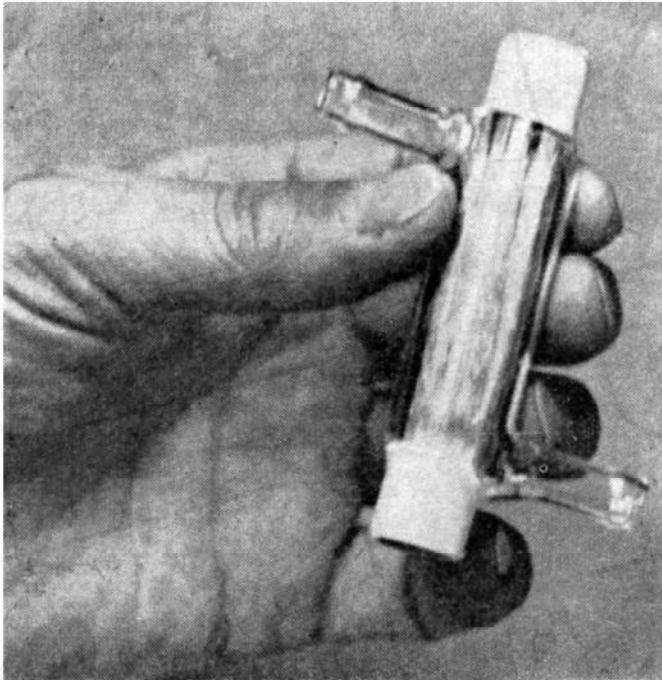
سومین چیزی که میتواند به یک آسیب کلیوی منجر گردد عبارت است از خوردن بیش از اندازه قرص های مسکن . در سال ۱۹۵۳ برای اولین بار پزشکان سویسی بودند که کشف کردند اگر شخصی قرص سردد زیاد بخورد به کم خونی وابسته به ناراحتی کلیوی مبتلى میگردد .

اینگونه بیماران کلیوی معمولاً رنگی کبود دارند ، همیشه خسته هستند زود از کوره در میروند و بد می— خوابند . حقیقت اینست که این بیماران در طول فقط چند سال چند هزار گرم (فناستین) — ماده‌ای موجود در داروهای

و طبیعی است که بالاخره روزی مسموم شدن ادرار همه حقایق را بر ملا میکند و وقتی کار باین مرحله برسد معنی اش آنست که جان بیمار در خطر قرار دارد . بیمار ما نیز به چنین مرحله‌ای رسیده بود لازم بود او را فوری به ماشین کلیه مصنوعی می‌ستیم و با این ماشین زهر بدن را میکشیدیم و بازی سرگین از دوش هر دو کلیه بر میداشتیم . ولی متابفانه ما چنان ماشینی نداشتیم زیرا بطور کلی در سراسر آلمان غربی فقط بیست مرکز درمانی هستند که ماشین کلیه مصنوعی دارند . چون دستیمان از هر جهت کوتاه بود به آخرین چاره پناه بردهیم ، در صدد برآمدیم دست به اقدام (پریتونال دیالیز) بینیم یعنی خون بیمار را بطور مصنوعی شستشو دهیم طرز عمل شستشوی خون بدینقرار است . دو لوله وارد شکم بیمار می— کنند از طریق یاک لوله بطور لاینقطع مایع مخصوص شستشوی خون که گرم شده است وارد شکم میشود و سپس از طریق لوله دوم دوباره به قرعی بر میگردد که زیر تختخواب بیمار قرار دارد .

با اینکار نتیجه زیر بدست می— آید : مواد سمی که در خون حل شده‌اند و در سراسر بدن با خون گردش میکنند و قبل از راه کلیه ها دفع میشند ، حالا از راه خوبیریزی دادن پرده صفاق . در مایع مخصوص شستشو حل شده و بخارج دفع میگردند . پرده صفاق یا پوست شکمیه (پریتونوم) که روی جدار حفره شکم کشیده شده است و تمام اعضا در آن قرار دارند . مساحتی برابر دو متر مربع دارد . بدینطریق است که طی چند روز میتوان زهر بدن بیمار را کشید و اورا از خطر و بحران رهانید . ولی مراحلی هم وجود دارند که اگر کمترین بی توجهی یا سهل انگاری شود ممکن است جان بیمار را بمخاطره بیندازند .

کوچکترین کلیه مصنوعی جهان ساخت پزشکان امریکا

بزنی) حق دارند زیرا ممکن است مثانه بچه ورم کند. این خطر بیشتر پس از مثانه های تهدید میکند. ورم مثانه که در دختر بچه ها فقط بصورت یک سرمه خورده گی بروز مینماید و مادران با آن اهمیت نمیدهند در سالهای بعد منشاء ناراحتی های کلیوی میگردد.

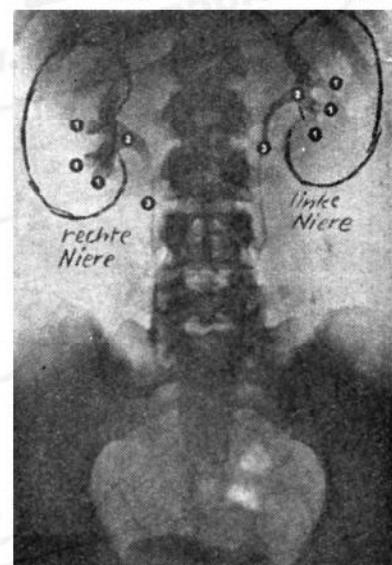
زن در دوران بارداری بیش از هر موقع دیگر در معرض انسواع افسکسیون ها قرار دارد. زیرا در دوران آستنی هر دو مجرای ادرار بشدت گشاد میشوند و چون رحم بزرگ شده به مجرای ادرار فوکانی انبار میگردد در مجرای ادرار فوکانی انبار میگردد و هر انبار شدن ادرار فرستمناسبی پیش پای افسکسیون ها میگذارد که تیجه اش تورم مجرای ادرار و تورم کلیه ها است. مردانی که سنتان از شست تجاوز میکند معمولاً هنگام ادرار کردن دچار اشکال میشوند زیرا که (فوراشهر دروزه) روی مجرای ادرار فشار وارد میآورد و ممکن است منجر باش بند شدن گردد.

هائی نازک و عضلانی هستند ۲۸ تا ۳۰ سانتیمتر طول دارند و جدا از هم به مثانه میپیوندند. گنجایش مثانه بد اندازه نیم لیتر ادرار است. مثانه مرد تقریباً بالای بیضه و در زن جلوی رحم قرار دارد. مجرای ادراری که ادرار را بخارج دفع میکند در مرد تقریباً ۲۴ سانتیمتر و در زن بر عکس فقط سه تا چهار سانتیمتر طول دارد. تازه وقتی انسان با آناتومی کلیه ها آشنا شد میتواند بفهمد که بیماری های کلیوی چگونه بوجود می آیند: همیشه اتفاق می افتد که باکتری ها از خارج و از طریق مجرای ادرار وارد مثانه میگردند، ورم مثانه را موجب می شوند و سپس از طریق مجرای ادرار خودشان را به کلیه ها میرسانند. آغاز خطر از دوران کودکی است. (کلی باکتری) های روده ای از طریق قنات فوزاد وارد مجرای ادرار میشوند از آنجا به کلیه ها راه پیدا میکنند. مادران وقتی به بچه ها نهیب میزنند (بچه تو نباید با این شلوار نازک پرسه

سمومیت ادراری بروز میکند. تنها در آلمان غربی سالی ۱۷۰۰ نفر بعلت ابتلاء به سمومیت ادراری میمیرند. سن اکثر تلف شوندگان بین ۱۵ تا ۵۰ سالگی نوسان دارد، تنها راه چاره بستن بیمار به ماشین کلیه مصنوعی است.

کلیه های ما اگر باتمام قوا کار کنند فقط میتوانند مقدار معینی از قند و آب را دوباره به دستگاه گردش خون برگردانند و اگر مقدار قند موجود در خون زیاد باشد، یعنی از حد معین تجاوز کند غافتان در ادرار نیز قند پیدا میشود. بهمین طریق است که دکتر میتواند بفهمد بیمارش مبتای به بیماری قند هست یا نه.

هر چه کدما به بدنمان وارد میکنیم از غذا ها، نوشیدنی ها، داروها گرفته تا تریقات بنحوی از اتحاء وارد خون میشود و از کلیه ها عبور میکند بهمین مناسبت هم داروهای معینی باعث آسیب های کلیوی میشوند. ادرار، ابتدا در محفظه کلیدهای جمع میشود و سپس از طریق دو مجرای ادرار به مثانه میزند. مجرای های ادرار که لوله

در این عکس رونگن دو ریه سالم دیده میشود: کلیه راست و کلیه چپ

استاد پلی تکنیک (کیف) درشوروی

نویسنده : یوری فیالکوف

در جستجوی عنصر خالص (۳۶)

مسئله سرعت کهکشان ها و موضوع سرعت سیر نور

باشد و خشکسالی یا نزول باران های زیاد مطیع قوانین است و شاید هردو از یک قانون پیروی میکند.

اساس نظریه اشتینین بر دو پایه گذاشته شده یکی قانونی که ذکر شد و دیگری سرعت سیر نور که هر ثانیه سیصد هزار کیلومتر است.

اشتینین عقیده داشت که سرعت متبوعی که نور را تولید میکند هرچه باشد، سرعت سیر نور همان ثانیهای سیصد هزار کیلومتر است.

فی المثل کهکشان (الف) اگر با سرعت ساعتی یک میلیون کیلومتر حرکت کند نوری که از آن ساطع میشود با سرعت ثانیهای سیصد هزار کیلومتر حرکت خواهد نمود.

از رقم یک میلیون کیلو مترا (در ساعت) در مورد کهکشان مفروض الف حیرت نکنید و در دنیا کهکشان هائی وجود دارد که سرعت حرکتشان از یک میلیون کیلومتر در ساعت بیشتر است.

خورشید ما که در هر ثانیه دویست و پنجاه کیلومتر حرکت دارد در هر ساعت نهصد هزار کیلومتر حرکت میکند.

حتی سرعت دو میلیون کیلومتر در ساعت، در جهان، یک پدیده استثنای نیست و بعضی از اجرام، دارای یک چنین سرعت هستند ولی نور آنها در هر ثانیه سیصد هزار کیلومتر سرعت دارد و اشتینین اظهار میکرد که سرعت سیر نور، تغییر نمیکند.

ولی اگر جرمی و فی المثل ستاره ای با سرعتی حرکت کرد که بانداز سرعت

خلاصه قسمت های قبل

(یوری فیالکوف) دنبال عنصر خالص که موضوع اصلی بحث علمی اوست ما را با خود بسوی کهکشان همیبرد و با زبانی ساده که امروز علمای شوروی در مجلات آن کشور پیش گرفته اند (تا این که همه از آن استفاده کنند) اطلاعاتی علمی بما میدهد و اکنون بحث او در مورد عنصر خالص به یک نکته دقیق رسیده که در این شماره از نظر خوانندگان میگذرد.

مجذور را ما در قانون تبدیل ماده به انرژی و قانون قوه جاذبه و قوانین مربوط به گازها و قوانین مکانیکی و قانون های دیگر میبایم و بقول (ادینکتون) دانشمند فیزیکدان انگلیسی مثل این است که اساس قوانینی را که اداره کننده کائنات میباشد بر مجذور نهاده اند.

اگر اشتینین قانون تبدیل ماده را به انرژی کشف نمیکرد شاید تا یکصد سال دیگر آن قانون کشف نمی شد همچنانکه اینک در طبیعت پدیده هائی وجود دارد که ما هنوز توانسته ایم قوانین آنها را کشف کنیم و شاید تا مدتی آن قوانین کشف نشود.

مثلما هنوز توانسته ایم قوانین مربوط به نزول باران و برف و وزش باد و بوجود آمدن طوفان را کشف کنیم در صورتی که این پدیده های طبیعی در زندگی نوع بشر خیلی موثر است و امروز در متمدن ترین کشورهای جهان وضع خواربار از حیث کمی یا زیادی بسته است به نزول باران و برف.

نباید تصور کرد که نزول باران و برف و وزش باد و ایجاد طوفان، دارای قانون نیست.

چون گفته شد محال است در طبیعت پدیده ای بنظر برسد که قانون نداشته

یکی از دانشمندان بزرگ این عصر (اشتینین) آلمانی است که بعد از روی کار آمدن نازیها در آلمان، مطرود شده و اموالش را مصادره کردند و آن دانشمند با امریکا رفت و اهلیت آن کشور را پذیرفت.

اشتینین کاشف قانون تبدیل ماده به انرژی است و میدانیم که استفاده از نیروی انفجار مای هسته ای در این عصر بر اساس قانونی که او کشف کرده صورت میگیرد.

کشف آن قانون که این است (انرژی مساوی است با جرم ضرب در صد مجذور سرعت سیر نور) بدون تردید منتوج مفرز یک نابغه علمی است.

بی مناسبت نیست که بگوئیم مجذور در قوانین فیزیک و ساده تر بگوئیم در قوانین کائنات نقشی بزرگ بر عهده دارد و انسان، از روزی که در صد برابر آمده به قوانین کائنات بی برد در بسیاری از موارد به مجذور بر میخورد.

(توضیح - مجذور یعنی ضرب کردن یک عدد در نفس خود و فی المثل بیست و هفت مجذور رقم (۹) میباشد و شصده بیست و پنج مجذور عدد (۲۵) است - مترجم.)

شاید چیزی که بعد از مرک از انسان باقی میماند بر اثر تحولات طبیعی مبدل به موج شود و آن موج با سرعت ثانیه‌ای سیصد هزار کیلومتر بحرکت در آید ولی موجود زنده و بطور کلی ماده اعم از جاندار یا بیجان نمیتواند با سرعت سیر نور حرکت کند.

چون هیچ جرم قادر نیست با سرعت سیر نور حرکت کند مگر این که نور باشد پس هیچ جرم نمیتواند در عین این که تولید روشانی میکند با سرعتی بیش از سرعت سیر نور حرکت کند.

هیچ ستاره و هیچ کهکشان، نمیتواند بدیلی که در فوق گفته شد با سرعت سیر نور حرکت کند تا چه رسد باین که سریع‌تر از امواج نور حرکت نماید.

آیا در جهان چیزی هست که سریع‌تر از سرعت سیر نور و سرعت سیر امواج برقی و مغناطیسی (امواج بی‌سیم و غیره) حرکت کند؟

در پاسخ میگوئیم بلی و امواج نیروی جاذبه سریع‌تر از امواج نور و بی‌سیم حرکت مینماید و سرعت حرکت امواج نیروی جاذبه بقدری زیاد است که تا امروز توانسته‌اند که آن سرعت را اندازه بگیرند و بعضی از داشتمدان میگویند که سیر امواج نیروی جاذبه نا محدود است و یک سرعت نامحدود، قابل اندازه دیگری نیست.

اگر وسعت جهان را بطوری که در صفحات گذشته گفته شد ده‌هزار میلیون سال نوری بدانیم امواج نور، برای این که از یک طرف دنیا بطرف دیگر بروند ده هزار میلیون سال در راه است ولی امواج نیروی جاذبه آن مسافت را در یک لحظه می‌پیماید

اگر سخنران بعنوان یک محقق علمی راجع بیک موضوع علمی صحبت نمیکرد . بحثی بر او نبود.

در یک افسانه همه چیز را میتوان گفت ولی در یک بحث علمی ، مردی که خود را محقق جلوه میدهد نباید بگویید که در آینده فرزندان ما با کشتی های فضائی که با سرعت سیر نور حرکت خواهد کرد به کهکشان‌ها مسافت خواهند نمود .

چون محال است که بتوان سفینه‌ای ساخت که با سرعت نور (در هر ثانیه سیصد هزار کیلومتر) حرکت کند و ماده ، قادر با آن سرعت نیست مگر این که مبدل به موج شود (و نور یکی از امواج است).

نه مصالحی که یک کشتی فضائی با آن ساخته میشود قادر است که با سرعت سیر نور حرکت کند و نه یک موجود جاندار چون انسان نمیتواند که سرعت سیر نور را تحمل نماید یعنی سلول های بدن آدمی برای تحمل آن سرعت باید مبدل به نور شود .

یا این که ما افراد بشراکنون با سرعت ساعتی نهصد هزار کیلومتر با خورشید حرکت میکنیم و دور کهکشان میگردیم (یا این که اطراف یکی از کانون‌های کهکشان میگردیم) باز سرعت ما در مقابل سرعت سیر نور خیلی کم است و سرعت نور ، یک‌هزار و دویست برابر سرعت حرکت ما یا خورشید میباشد (خورشید ثانیه‌ای ۲۰۰ کیلومتر حرکت میکند).

ما در هیچ عصر ، از ادوار دنیا نخواهیم توانست با سرعت سیر نور حرکت کنیم مگر این که انسان و ماده نباشیم . این افسانه را که مناسفانه گاهی بشکل یک نظریه علمی ابراز میشود باید بکلی دور کرد.

سیر نور یا بیش از سرعت نور بود ، در آن صورت وضع آن ستاره از لحاظ سرعت سیر روشانی اش چگونه خواهد بود ؟ این مسئله بدیهی است که هیچ جرم نمیتواند با سرعتی به اندازه سرعت سیر نور حرکت کند مگر این که خود مبدل به نور شود .

گاهی شنیده میشود که مشغول مطالعه راجع به ساختن یک سفینه فضائی هستند که بوسیله (نوترون) - یکی از دو قسمت هسته اتم که از لحاظ الکتریکی خنثی میباشد یعنی نه دارای شارژ مثبت است نه منفی - حرکت خواهد کرد و سرعت آن مساوی با سرعت سیر نور خواهد بود و مسافرین را از جهان خورشیدی خارج خواهد کرد و وارد کهکشان‌های دیگر خواهد نمود .

یک چنین سفینه هرگز از حدود صفحات افانه‌ها خارج نخواهد شد زیرا نمیتوان سفینه‌ای ساخت که با سرعت سیر نور حرکت کند و برای این که سفینه‌ای بتواند به سرعت سیر نور حرکت کند باید خود ، نور شود و هرچه در خصوص این نوع سفاین (که با سرعت سیر نور باید حرکت کنند) بگویند افسانه است.

نه فقط انسان قادر نیست که سرعت سیر نور را تحمل نماید (ما از تحمل سرعت های خیلی کمتر عاجز هستیم) بلکه سلول های بدن قادر نیست که با سرعت سیر نور حرکت کند مگر این که خود ، مبدل به نور شود .

چندی قبل ، من مشغول استماع یک بحث علمی از یکی از رادیو های اروپائی بودم و شنیدم که سخنران میگوید در آینده فرزندان مامی - توانند با کشتی‌های فضائی که با سرعت سیر نور حرکت میکنند خود را به کهکشان‌های دیگر برسانند .

خطر نابود کردن بمب‌های هیدروژنی در فضا

بنابراین این که دولت آمریکا مشغول ساختن موشک ضد موشک است تا این که موشک‌های حامل بمب‌هیدروژنی را که از طرف چین یا شوروی در جنگ احتمالی آینده با آمریکا کافرستانه می‌شود، در فضا نابود نماید دکتر (فین - لارس) آمریکایی یکی از متخصصین اتمی چنین می‌گوید: نابود کردن بمب‌های هیدروژنی خصم در فضای آمریکا، بتوسط موشک ضدموشک، برای سکنه شهرهای بزرگ و کوچک و مردم صحرائی آمریکا خطرناک است.

چون یک بمب هیدروژنی که نیروی آن فقط یک مگاتون (یعنی باندازه یک میلیون تن از مواد منفجره) باشد اگر در ارتفاع صد میلی زمین، در فضا، بوسیله موشک ضد موشک منفجر شود، یک آفتاب مصنوعی بوجود خواهد آورد بطول و عرض یکم میل (یکصد و شصت کیلومتر) و تمام مردمی که در زیر آن آفتاب مصنوعی زندگی می‌کنند، هر گاه نظر پا ان بیندازند کورخواهند شد و اگر نظر را متوجه آفتاب هیدروژنی نکنند باز گرفتار اختلالات بصری خواهند گردید زیرا نور آن آفتاب مصنوعی بقدری زیاد است که بچشم تمام سکنه منطقه زیرین آسیب، میزند.

وقتی یک بمب هیدروژنی بسایری این که مگاتون در ارتفاع یکم میلی زمین منفجر گردد تمام سکنه منطقه‌ای که بمب بالای آن منفجر گردیده دوچار سوختگی جلدی می‌شوندو ممکن است کدموی سر و ابرو و مژگان آنها و اگر عریان باشند موی سایر قسمت‌های بدن بسوزد و بطريقاً اولی گرفتار قسمتی از تائیرناگوار تشعیش خواهد شد که این ک انفجار بمب هیدروژنی باندازه انفجار بمب اتمی اشعه خطرناک بوجود نمی‌آورد.

اگر بمب هیدروژنی که در ارتفاع یکم میلی زمین از طرف موشک ضد موشک آمریکائی منفجر می‌شود نیروی بیش از یک (مگاتون) داشته باشد، برای سکنه شهرها و صحرائی‌های آمریکا مرکآور خواهد بود و یک بمب هیدروژنی با نیروی پنج مگاتون (نیروی انفجار پنج میلیون تن) ماده منفجره اگر در ارتفاع صد میلی زمین، منفجر شود تمام موجودات جاندار حیوانی و گیاهی را نابود می‌کند و تمام شهرها را از بین میرد، و عمارات سمنتی و سنگی بر اثر حرارت زیاد مبدل به گاز می‌شود و قشر سطحی زمین مبدل به گاز می‌گردد و از بین میرود و قشر پائین‌تر طوری می‌سوزد که از آن گیاه نمیرود.

بطريقاً اولی اگر بمب های هیدروژنی که از طرف موشک ضد موشک آمریکائی در فضای آمریکا منفجر شود نیروی بیشتر داشته باشد، در سطح زمین منطقه‌ای وسیع تر نابود خواهد شد.

از مجله علم چاپ آمریکا

و آن لحظه آن قدر کوتاه است که ما نمی‌توانیم اندازه بگیریم در صورتی که امروز، یک میلیاردیم گرم نیز اندازه گیری می‌شود.

ما از قانون قوه جاذبه اطلاع داریم و میدانیم که طبق آن قانون، (دو جسم به نسبت مستقیم جرم خود، و به نسبت معکوس مجدد فاصله فیما بین، یکدیگر را جذب می‌کنند). ولی از میزان سرعت حرکت امواج نیروی جاذبه بدون اطلاع هستیم.

ما در مقاله آینده راجع به قانون قوه جاذبه که در فوق ذکر شد توضیح خواهیم داد تا این که مفهوم آن روش شود.

زیرا این قانون که بتوسط (نیوتون) دانشمند انگلیسی کشف شد، با این فرمول که خود نیوتون وضع کرده قدری گذاشت و بعضی از اشخاص نمی‌توانند از روی این فرمول به فهمند که قوه جاذبه که نیروی محرك جهان است چگونه عمل می‌کند.

تمام حرکاتی که در اجرام جهان وجود دارد ناشی از این نیرو است و همین نیرو می‌باشد که زمین را بدور خورشید و خورشید را بدور مرکز کهکشان یا یکی از کانون‌های کهکشان می‌گرداند و در کهکشان ما چند کانون هست که در آنها تمرکز ماده بیش از جاهای دیگر غیر از مرکز کهکشان است و عده‌ای از منجمین بر آنند که خورشید ما با سرعت ثانیه‌ای دویست و پنجاه کیلومتر، در مدت دویست و چهل و پنج میلیون سال اطراف یکی از آن کانون‌ها می‌گردد و با تمام پیشرفت‌هایی که در علم نصیب آدمی گردیده هنوز، دانشمندان درخصوص ماهیت قوه جاذبه، کوچکترین اطلاع ندارند.

بقیه خبر و مطلبی است که تمام روزنامه های روزانه و هفتگی چندین بار آنرا چاپ کرده بودند متنه میر روزنامه بتصویر این که خیلی زرنک تشریف دارد و میخواهد مردم را گول بزند آنرا با عنوان و تیتر دیگر بخورد مردم میدهد. من که نمیدانم شما اسم اینگونه روزنامه ها را چه میگذارید! و چگونه حاضر میشوید با دادن آگهی و اعلان و رپورتاژ از نشرياتي حمایت کنید که اسم آنها را همه چیز میتوان گذاشت غیر از روزنامه! چرا از صد ها نویسنده و مترجم خوب که در اطراف و اکاف این کثور وجود دارد حمایت نمیکنید تا آثار بهتری بر شته تحریر در آورده یا ترجمه کنند که سطح فکر افکار عمومی را بالا برند؟ بهر حال همانطور که باقتضای زمان در تمام شون سیاسی و اقتصادی و اجتماعی کشور تغییرات و تحولاتی در شرف تکوین است. روزنامه نگاری نیز باید از وضع فعلی خارج شود و روزنامه و روزنامه نگار و نویسنده نیز باید در افکار و عقاید و طرز تفکر و متده کار خود تغییر و تحول ایجاد کند و یا این که کاملاً کنار بروند و میدان را برای روزنامه نگاران و نویسندگان مترقی و پیشرفته بازگذارند. روزنامه نگاری دکان آهنگری و نجاری و بقالی و یا دلالی نیست باید درب آن روزنامه هائی را که از روزنامه نگاری به عنوان دکان استفاده میکنند تخته کرد. باید روزنامه - نگاران غیر حرفا ای را از میدان خارج و تمام کمک های معنوی و مالی را متوجه روزنامه ها و روزنامه نگاران و نویسندگانی نمود که اولاً صلاحیت معنوی این کار را دارند ثانیاً برای روش شدن افکار عمومی و توسعه فکری آنها کار میکنند نه برای جیب مبارک و مسموم کردن افکار عمومی والا اگر وضع بهمین منوال بگذرد هیچیک از اقدامات اساسی شما مورد توجه مردم قرار نخواهد گرفت.

بقیه روزنامه نگاری

میدانند. برخلاف شایعات معمول ابداً تلویزیون و رادیو و سینما در کم شدن تیاراً روزنامه ها و مجلات اثر نکرده است بلکه نداشتن محتوى و مطلب ویا اصولاً مطلب قابل خواندن و مطالعه باعث انحطاط مطبوعات فعلی ایران شده است عدهای از روزنامه های قدیمی و معروف به تقليد از مطبوعات اروپا و آمریکا که قسمتی از صفحات خود را وقف آگهی و اعلان میکنند تقریباً دو ثالث روزنامه های خود را وقف آگهی و یک ثالث و گاهی کمتر از آن را صرف چاپ مطلب مینمایند غافل از این هستند که مردم روزنامه را خریداری نمیکنند که فی المثل برای میلیونر کردن فلان تاجر کارخانه دار پسی کولا یا بیسکویت مینو خریداری کنند و یا عکس معاون فلان اداره سازمان را که به عنوان رپورتاژ چاپ شده است تماشا کنند. مردم روزنامه و مجله را خریداری میکنند که مطلب بخوانند به بینند در داخل و خارج چه خبر است. اگر در آمریکا و اروپا روزنامه ها و مجلات هر روز شامل صد ها آگهی و اعلان هستند مردم در این کشورها اصولاً بعض اوقات روزنامه ها را برای خاطر آگهی و اعلانات آن خریداری میکنند

مضحك تر از همه این که هر روز و هر هفته روزنامه هائی در این شهر منتشر میگردد که گاهی از دو صفحه تشکیل شده است که یک چهارم آن آگهی و رپورتاژ دولتی است و

و چاپ مطالب خوب و جدی و مطلوب و آموزنده سلیقه مردم را عوض کنید. شما با روزنامه نگاری فکر و سلیقه روحی و فکری مردم را رهبری میکنید شما این رهبری را صحیح انجام بدید آنوقت خواهید دید که مردم شنه مطالب مفید و جدی و آموزنده خواهند شد.

هر روز صد ها فیلم و داستان اخلاقی و آموزنده در اروپا و آمریکا تهیه و چاپ میشود که هم مشغول - کننده است، هم تفریحی و هم آموزنده و اخلاقی. ولی شما میروید کشیف ترین فیلم ها را برای نمایش وارد این کشور میکنید و یا کشیف ترین داستان ها را ترجمه مینمائید. برای این که زودتر و سریع تر میلیونر شوید. غافل از این که اجتماعی را با انتشار اینگونه مطالب گمراهمینمائید. اگر مطالعه های در تیاراً روزنامه ها و مجلات منتشره در کشورهای خارجی بکنید (خصوصاً تیاراً مجلات و روزنامه های کشور هائی که همسایه ایران هستند و هنوز از نظر اجتماعی و سیاسی با ایران در یک سطح هستند) ملاحظه خواهید کرد که در این کشورها تیاراً روزنامه ها و مجلات هر روز در حال توسعه میباشد. ولی در ایران تیاراً بسیاری از روزنامه ها و مجلات که تا ۱۵ الی ۲۰ سال پیش فوق العاده زیاد بود بطرز قابل ملاحظه ای پائین آمده است علت آنرا شاید ناشرین و مدیران و اداره کنندگان اینگونه روزنامه ها و مجلات ندانند ولی آنها که اهل مطالعه هستند کاملاً

هفت سین طلا

در این ضمن اخبار گوناگون در میان جمیعت تماشچی شایع گردید و کسانی که از خارج شهر میآمدند میگفتند که چهارقد قالبی (روسی) بر سر جعفر قلی بسته و اورا سوار یابوی پالانی کردند و بهمین وضع مضحك وارد شهر میکنند . این شایعه

باقیه سرنوشت رضا جوزانی

ستون هنرمند پیشود به صف ایستاده بودند و برای دیدن جعفر قلی که سالهای متعددی نعمت آسايش واهنیت را از مردم اصفهان و دهات اطراف سلب کرده بوده ، انتظار میکشیدند .

را که در جنک کشته میشوند بشهر انتقال دهد و برای اطمینان و رفع هرگونه سوء تفاهم در معرض نمایش عموم بگذارد .
جمعیت انبوهی از زن و مرد و خرد و کلان طرفین جاده ایکه از خارج شهر و خیابان نجف آباد به کاخ چهل

یک فتواره
فاستوف
کُت و
شلواری
مردانه
از پشم خالص خارجی
فقط

۱۲۷ تومان
در

فروشگاه
بزرگ
ایران

تهران - چهارراه شاه

جنس عالی

زنگنه متنوع

طرحهای مختلف

از شهرستان اسفارش قبول میشود

فروشگاه بزرگ ایران

با جمیعت از کلاه‌های پرگزیده در خدمت خانزاده

«نصیر خان سردار جنک در دوره دو سال حکمرانی و تسلط بر اصفهان به خرد و بزرگ و یتیم و صغیر و زن و مرد ابعاً نکرد و بیش از سه چهار کرور تنها خودش از این شهر و توابع آن به غارت برداشت . البته تا سردار جنک چهار کرور ببرد کارکنان و عمال وی که بیش از هزار نفر بوده‌اند لااقل چهل کرور اموال مردم را به یغما برده و در نتیجه بیش از هزار کرور خسارت به یک شهر و بلوکات آن وارد آمده است . شاید کسی تصور کند که در آن چه مینگارم راه اغراق پیموده شده برای رفع این توهمند بلوک فریدن اصفهان را شاهد می‌آورم که در دوره سردار جنک ده پانزده نایب - «الحکومه در این بلوک رفته‌اند .»

«پس از مشاهده اوضاع و احوال قریه دستگرد با یک دنیا تاثیر و تحریر ناگاه شنیدم سردار جنک از بختیاری به اصفهان آمده و خیال مسافرت فرنگ دارد برای معالجه درد بی دوائی که جز کیفر خداوند و مکافات دهر چیز دیگری نیست . من از نظر اندرز و نصیحت بنام مظلومین بدیخت و هم از لحظه رهای خودش از چنگال کیفر و قهر خداوند مکنوب ذیل را به او نوشتم ولی با این که در موقع خواندن دستش لرزیده و مکنوب از دستش افتاد و رنک سیاهش از وحشت گاهی سفید و گاهی زرد میشده بخل و شقاوت نگذاشت تا این اندرز طبیعت را پذیرفته به بدیختی و مرض خود و گرفتاری هزار ها مظلوم بی‌گناه خاتمه بددهد .»

***

سردار جنک سرانجام بسال ۱۳۱۰ شمسی دور از دیار و در ولایت غربت یعنی در شهر برلن وفات یافت و جنازه او را به نجف اشرف حمل و در آن جا دفن کردند .

دوره چهارم از چهار محال وبختیاری به وکالت مجلس انتخاب گردید و کسی که در زمان محمد علی شاه با مجلس و مشروطه مخالف بود و با آزادی خواهان و مشروطه طلبان مجاهده‌میکرد قدم بمعارضت بهارستان نهاد . گویا حاجت به تذکر نباشد که میرزا حسن خان وثوق‌الدوله رئیس‌الوزرای وقت در انتخابات دوره چهارم باتمام قوا اعمال نفوذ کرد و در صدد بود که بدبست وکلای این دوره قرارداد ۱۹۱۹ را به تصویب برساند که خوشبختانه بقول مرحوم سید حسن مدرس و به اصطلاح اصفهانیها «نمایسید». در دوره چهارم میرزا مهدی خان سید‌الملک هم که در دستگاه بختیاریها به خدمت اشتغال داشت و مدتی حاکم یزد بود از قمیه (شهرضا) بوکالت مجلس انتخاب شد . سید‌الملک برادر ارشد‌الدوله (سردار ارشد بعد) معروف به علی خان کاردی است که در اوایل سلطنت احمد شاه در همان تاریخی که محمد علی میرزا به گمش تپه وارد شده بود به حمایت شاه مخلوع برخاست و با عده‌ای ترکمن تصمیم به فتح طهران گرفت و تا خوار و ورامین نیز پیشروی کرد ولی در امام زاده جعفر بدبست قوای بختیاری و مجاهدین پیرم خان ارمنی کشته شد .

مرحوم سردار جنک در اواخر ۱۳۰۳ شمسی به بیماری مهلكی مبتلا گردید و پس از چندی از بختیاری به اصفهان رفت و در بیمارستان مرسلین انگلیسی بستری شد و چون مداوای پزشکان معالج افقه‌ای نکرد به تجویز چند نفر از اطبای اصفهان روانه آلمان گردید . در همان اوقاتی که سردار جنک عازم آلمان بود مرحوم وحید دستگردی که تصادفاً از طهران به اصفهان رفت ، می‌گوید :

حقیقت نداشت و چون جعفر قلی از ناحیه کتف و گردن آسیب دیده بود پارچه نازکی بر سرو گردن او پیچیده بودند تا زخم‌های او ناسور نشود و احياناً اتیام پذیرد . جعفر قلی بهمین وضع در حالی که میرزا غلامی میرغضب معروف سابق اصفهان با آن هیکل چهارشانه و سینه فراخ و سبیله‌ای کلفت از بناگوش در رفته قبای قرمز رنگ برتن کرده و خنجر به کمر بسته و پیش‌بیش استر سواری او پیاده و صلانه صلانه و لنگر انداز در حرکت بود، وارد شهر شد .

جعفر قلی بر سر هر گذر که میرسید ، صدای هلهله جمعیت در فضا طنین انداز می‌گردید و مردم کیل میزندند و به اصطلاح بختیاریها گاله می‌کشیدند . چند روز بعد جعفر قلی در اثر زخم‌های گلوله در زندان اصفهان در گذشت . لاشه اورا بدستور سردار جنک برای اثبات حقیقت قضیه و جلوگیری از شیوع اخبار بی‌اساس یک روز تمام در وسط میدان شاه اصفهان بدار آویختند .

یک هفته بعد رضا جوزانی سرکرده اشار ریاغی و علینقی چی راوارد شهر کردند و پس از چند روز هر دو را بدار مجازات آویختند . در موقع اعدام رضا جوزانی مرحوم سردار جنک و میرزا حسن علی خان سراج‌الملک یکی از محترمین اصفهان از تالار عمارت عالی قاپو ناظر اجرای مراسم اعدام بودند . در همان اوقات شایع شد که زندانیان را شکنجه فراوان میدهند و بقراریکه قبل از تذکر داده شد در این میان گروهی بی‌گناه نیز که با سردار جنک و اتباع او خرد و حساب داشتند از تحمل رنج و عذاب و شکنجه و عقاب بی‌نصیب نماندند . سردار جنک در انتخابات فرمایشی

باقیه تکلیف هر ز لهستان...

این چهار میلیون آلمانی منطقه سیلزی مانند خیلی از آلمانی های پروس شرقی و پورانی از آنجا ها کوچ کردند و بمناطق دیگری رفتند. البته در حدود هشتاد هزار نفر از آنها هنوز هم در سیلزی حضور دارند ولی با ایننصف موضوع سرحد لهستان با آلمان با این تصمیم موctسی دول بزرگ که بصورت یک تصمیم دائمی درآمد همچون آتشی در زیر خاکستر پنهان شده و از حرارت الحاق به مام میهن نیفتاده است تا چه روزی این خاکستر برکنار رود و آن آش سوزان بار دیگر جهانیان را دربر گیرد.

باقیه نخستین خبرنگار

آن دفعه شلیک خمپاره ها بیش از دو دقیقه طول کشید و بعد من سر را متوجه باچل کردم که بینم وضع او چگونه است و مشاهده نمودم که تکان نمیخورد. آهسته سرش را بلند کردم تا صورتش را بینم و مشاهده نمودم که زبان از دهانش بیرون آمده اما نفس میکشد.

گفتم باچل آیا صدای مرا میشنوی؟ سرباز جوان پاسخ نداد و من برخاستم و نشتم و پشت او را معاینه کردم و بعد، وی را آهسته برگردانیدم که سینه و شکم و پاهایش را از جلو معاینه کنم و اثر خون ندیدم و دانستم که قطعات خمپاره وارد بدنش نشده بلکه گاز ناشی از انفجار خمپاره او را بشدت بر زمین زده است و فریاد زدم و به گلین گود گفتم که باچل بشدت زمین خورد، و بیهوده است و سرجوخه ما آمد و او نیز مثل من باچل را معاینه کرد و گفت اومجروح نشده بلکه زمین خورده است.

ناتمام

باقیه در کارگاه نمد مالی

خوب روزگارما در زمینه طنز که شاعر از من خواست نامش را ذکر نکنم. من از زبان بزرگان هزار وعده شنیدم هزار شکر که هرگز خلاف وعده ندیدم بوعده ای که رها میشوم زخانه بدوشی بوعده قرض نمودم بوعده خانه خریدم به وعده برس بیموی خود کلام نهادم بوعده برو تن عربیان خودلباس بریدم بوعده گشت مرتب باسط فصل بهارم بوعده گشت فراهم مخارج شب عیید چوگشت قسمت من مرغ وعده، ماهی وعده

به بحر شوق شناور شدم به چرخ پریدم شدم بوعده قوی پنجه همچوسامن فریمان برای رستم و سهراب شاخشانه کشیدم بوعده در نظرم شدکویر لوت گلستان کنار سبزه نشتم بروی گل پلکیدم بیال موشک اگر دیگران بیام رسیدند بزور وعده من اینک به آفتاب رسیدم

اگر چه بخت سیه دست برنداشته ازمن هنوز در گرو وعده است ریش سفیدم الهی از سرمن کم مباد سایه وعده که وعده داد بمن هرچه از خدا طلبیدم

هنر زیبا نهاد شدن! هنر زیبا نهاد شدن!

۶ - جناب آقای داریوش همایون مفسر معروف برای بررسی روابط دختر و پسر از لحاظ سیاسی و تعیین موقعیت سوق الجیشی طرفین !!

۷ - جناب آقای ناصر خدایار به خاطر ساقهای که در امر سپرستی جوانان دارند.

۸ - ... و یک نفر دیگر .... (اگر گفتید؟)

***

الهی از سرمن کم مباد سایه وعده که وعده داد بمن هرچه از خدا طلبیدم

هفت سین طلا

باقیه مسئولیت انگلستان

و اکنون تنها ما نیستیم که باید شرایط قابل دوامی در خلیج فارس برقرار کنیم . یک قدرت خارجی در صد و پنجاه سال گذشته یک فضای خالی در خلیج فارس بوجود آورده است که تنها خود از عهدہ پرکردن آن بر می‌آمده امروز جام توانانی آن لبریز می‌شود و غم فردای کشور - هائی را که فشارها بیش از همه بر دوش آنها خواهد افتاد ندارد . این انگلیسها نیستند که باید با مخاطرات آینده در خلیج فارس ، با دورنمای کشمکشهای داخلی ، تحریکات خارجی ، دست‌اندازی های دولتهای دیگر ، بر هم خوردن نظام و تهدید جدی که متوجه صلح و آرامش در کرانه‌های جنوبی خلیج فارس است ، مقابله کنند . این انگلیسها نیستند که منافع حیاتیشان در معرض خطره باشد . سرمایه‌گذاری چند صد میلیونی آنان با مصالح ملتی که برای ادامه زندگی خود به خلیج فارس وابسته است چگونه طرف مقایسه خواهد بود ؟

آنها که به جای کوشش در جبران اشتباهات و بی‌انصافی های گذشته ، از ایران خرده‌گیری می‌کنند ، همچنان از یاد برده‌اند که ایران در همه شرایط نخستین عاملی است که در هرگونه حسابهای مربوط به خلیج فارس باید در نظر گرفته شود .

عقب‌نشینی آسوده انگلیسها از خلیج فارس ، محترم شمرده شدن تعهدات آنها ، ادامه منافع اقتصادی آنان ، همه بستگی به روش ایران خواهد داشت . امنیت خلیج فارس ، که همه بین‌سان پروای آن را دارند در رتبه اول امری مورد علاقه ایران است . چگونه انتظار دارند که ایران باز هم به یک نقش غیر فعال قانع باشد ؟

(آینده‌گان)

باقیه خواب برای خلیج

کمونیسم را نیز برخ زمامداران کشورهای نفتدار ساحل خلیج و کمپانیهای ذینفع و صاحب سهم کشیده مینویسد :

«خلیج فارس ممکن است چنان دچار تلاطم حوادث گردد که برای شوروی شاید مشکل باشد تا در برابر تمايل و ترغیب بهداخه در خلیج و گرفتن ماهی از آب های گل‌الود مقاومت کند!»

بنظر ما آمریکائیان اگر باندازه دریای کارائیب با وضع این دریا و ساکنان مجاور آن آشنائی داشتند ، میدانستند که در اینجا کوسه ماهی هست و نی ماهی خوارکی که باسانی بتوان آنرا فرو برد وجود ندارد !

مناطق دورتر هم کوشیده‌ایم ، شما انتظار دارید عکس العمل هم نشان ندهیم ؟

تازه اگر بعد از رفتن انگلستان از خلیج ، خلاء بوجود بیاید ، یک چنین خلاء و جای خالی را طبیعی است که هوای مجاور باید پر کند ، نه هوای سرد سیبری یا هواهای گرم و مرتبط آنور اقیانوسها !

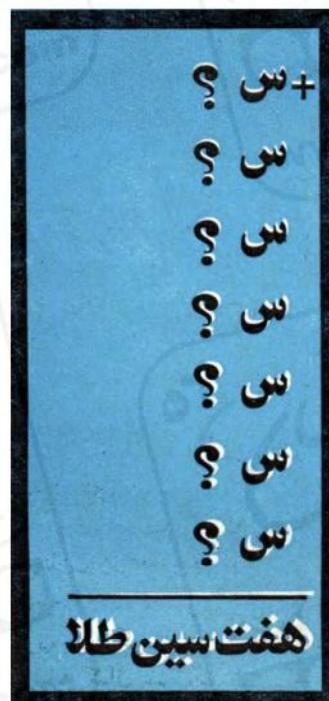
ما فرض می‌کنیم که این نوشته خواب و خیال نبوده و یک پیش‌بینی واقعی باشد شما که بدون مراجعه صاحب فال یک چنین قرآنی در طالع آن پیشگوئی می‌کنید از پیش‌بینی طوفان در چنین دریائی ازحالا که سه سال بوقوع آن مانده چه طرفی می‌بندید ؟ شما که باین روشی ووضوح وقایع و پیشامد هارا پیش‌بینی می‌کنید ، چرا در مورد ویتمام یک چنین روشن‌بینی را از دست داده‌اید ؟!

ساینس مونیتور بدون این که بتواند خواست خود را در پیشگوئی هایش استخار کند جای دیگری مینویسد :

(شاید مسیر طبیعی در جهت قبول و پذیرش سلط و فرمانفرمایی عربستان سعودی پیشبرود ، زیرا خاندان سلطنتی سعودی حداقل عرب است!)

اگر حداقل عرب بودن ، برای هر نوع ادعا و سلطه‌جوئی کافی است ، چرا در مورد فلسطین و سرزمین‌های اشغالی چنین چیزی نیست ؟!

روزنامه آمریکائی در پایان مقاله خود سرانجام شبح

برای خود حل کنیم که بازگرداندن این مغراها تا چه حد برای کشور ما ضرورت دارد و تا چه اندازه ارزش دارد؟ در پاره‌ای از محافل این نکته را شنیده‌ام که اگر این آقایان نمیخواهند بیایند، چه بهتر! صد سال سیاه نیایند! من شخصاً چنین واکنشی را اصولاً صحیح و منطقی تلقی نمیکنم. زیرا نگاهی به احتیاجات کشور باید ما را قانع کند، خوب این وقتی است که احتیاجی با آنها نیست ولی وقتی که فکر وجود چنین اشخاصی برای آینده مملکت حیاتی است، دیگرنی توان مسئله را از روی تعصب و شتاب مطرح کرد. مثلاً در بعضی رشته‌ها، ما آلان احتیاج بمتخصصین درجه يك داریم و همان متخصصین درجه يك اروپائی و آمریکائی را گاه حاضریم با حقوق‌های بسیار گراف که بر اساس بازار بین‌المللی معین شده، استخدام کنیم، ولی اگر يك چنین ایرانی همین تخصص را داشته باشد، میگوئیم نمیتوانیم آنرا با نصف آن حقوق استخدام کنیم. به نظر من این موضوع بسیار مهم باید از تو و بادیدی نو مطرح گردد. البته این فکر مخالفین زیاد دارد و عده‌ای بحق میگویند تغیر شما اگر بخواهید حقوقهای بسیار بالا باین آقایان بدھید، همه قوانین استخدمام را بهم میزنید. ولی بندۀ معتقدم که ما مسئله را نباید تنها از این نظر و بنحوی که با اصول انقلاب ایران تطبیق نکند، مطرح سازیم. آنچه برای ما حائز اهمیت است تأمین احتیاجات حیاتی آینده کشورمان است. آنچه مطرح است مربوط بزندگی و آینده کیاکی ما است و بنابراین باید آنرا با دید دیگری بمنگریم. باید مسئله را آنچنان که هست و با توجه باعده گوناگون آن مطرح کنیم و آنگاه راه حل مناسب را جستجو نماییم. من شخصاً معتقدم که برای آینده ایران بازگشت این افراد حیاتی است. و از طرفی دیگر اطمینان دارم که

باقیه سخنای تازه از ...

فیزیک که در انگلستان ماهی پانصد دلار حقوق میگیرد در آمریکا یکمتر به چندین هزار دلار بدهد، این شخص هرچه وطن پرست هم باشد، نمیتواند چنین تقاضا هنگفت حقوقی را ندیده بگیرد، بخصوص که این بهانه ناخودآگاه را هم خواهد داشت که بخود بگوید در آنجا وسائل مجهزتری در اختیار دارد و در نتیجه بهتر می‌تواند بعلم جهانی کمک کند. بنابراین هم یک توجیه روانی از لحاظ وجودش دارد و هم از لحاظ مالی میتواند با فراغت بال بکار خود ادامه دهد. در پاره‌ای از کشورهای در حال توسعه مسائل دیگری هم بر این ملاحظات اضافه میشود. یکی دیگر این که غالباً استفاده صحیح و منطقی نمیشود. خودم پریروز به لیست بعضی از کارمندان یکی از وزارت‌خانه‌ها برخوردم که در آن بیک متخصص شیمی آلمانی زیان که دارای درجه فوق لیسانس از یک دانشگاه معتبر آلمانی بود یک شغل بسیار نامناسب و کوچک در یک اداره کاربرد از داده‌بودند. قبول دارید که در این موارد نمیتوان گفت که استفاده صحیح و منطقی از نیروی انسانی موجود شده است. این قبیل موارد و از اینگونه نواقص غالباً دیده میشود و مناسفانه واقعیت دارد. این خطر نیز موجود است که از بعضی از آنها به محیط آمریکا و اروپا و محیط آزاد آکادمیک زیاد از حدگاه پدرجه‌ای عادت میکنند و آنچنان تبلیغ میشوند که نمیخواهند محیط پر تلاطم و دشوار دیگری را قبول کنند و در تیجه همچنان در خارج میمانند.

برای این که ما بتوانیم این قبیل اشخاص را بازگردانیم، ابتدا باید مسائل را با کمال صراحت مطرح کنیم. مثلاً این مساله را در درجه اول

مسئله فرار مغزها یا بهتر بگوئیم مهاجرت صلاحیت‌ها و استعداد‌ها، مسئله‌ای جهانی است و نه تنها گریانگیر کشورهای در حال توسعه است، بلکه متوجه کشورهای پیشرفته نیز میباشد. در حال حاضر ده درصد مغزهای ارزشمند اروپا به آمریکا کشیده میشود و این یک مسئله حیاتی برای قاره اروپا و سایر نقاط دنیا شده است کهچه کنند؟ چند وقت پیش شنیدم همان کسی که شغل مشابه مرا در انگلستان دارد برنامه مفصل و موثری را برای تشویق مغزهای فراری، بیازگشت آغاز کرده و خودش هم اکنون در آمریکاست تا با انواع و اقسام وسائل دانشمندان کشور خود را به انگلستان باز گرداند.

پس مسئله فرار مغزها، مسئله بغرنج و پیچیده‌ای است و اگر واقعاً میخواهیم آن را حل کنیم، باید مستقیماً بریشهای درد پیردادیم. این ریشه‌ها مختلف است، از یک طرف مسائلی است که به وسائل کار و ابزار تحقیق و محیط علمی مربوط میشود، مثلاً اگر شما یک دانشمند عالیرتبه را در نظر بگیرید که دارای تحصیلات مفصل و بالائی در رشته فیزیک اتمی باشد، بدیهی است که چنین شخصی نمیتواند در ایران به کلیه وسائل و آخرین دستگاه‌های تحقیقاتی لازم دسترسی داشته باشد. این آدم اگر واقعاً بخواهد کارش را بطور جدی دنبال کند. ناچار باید در یک آزمایشگاه درجه يك باشد و بهترین نوع این قبیل آزمایشگاه‌ها جز در آمریکا و شوروی وجود دارد.

حتی امروزه اروپا هم این وسائل را ندارد. در نتیجه آن دانشمند عالیرتبه بالطبع به کشوری کشیده میشود که وسائل کار در آن موجود است. مساله دیگری که مطرح میشود، مساله مالی است. وقتی به یک متخصص

بقيه بر آوردهای نادرست آمریکائیان

جنوب بیرند از فوریه ۱۹۶۵ آن را به ویتنام شمالی کشاندند و بهمین جهت بهانه حمله شمال بجنوب کم کم باورشان شد و آنرا جدی گرفتند. حمله اخیر ویتنام جمله‌ای را که مک نامارا در ماه اوتمی گذشته گفته بود بیادشان آورد: سرنوشت جنک ویتنام در جنوب و فقط در جنوب تعیین خواهد شد. باز هم مک نامارا در گزارش سالیانه‌ای که به کنگره فرستاد البته قبل از شروع حملات اخیر این مطلب را نوشت: «اگر از این هم بیشتر پول و سرباز به ویتنام بفرستیم باز هم خواهیم توانست یک احساس ملی را که بر روابط فامیلی، دوستی و بستگی‌های محلی فائق آید با آنها تلقین کیم. ما نمیتوانیم آن شایستگی حمله و نظم و اضباطی را که مستلزم ایجاد و ابقاء حکومت مستقل است در آنها بوجود بیاوریم».

اینک بار دیگر امریکا در مقابل واقعیت قرار گرفته است که نمی‌خواست آنرا برو بیاورد. حال آیا باز هم امریکائیها بدبناش افتخار، دامنه بمباران شمال را به شهرهای جنوب نیز خواهند کشید؟ و نشان خواهند داد که انهدام کامل کسانی را که بنجات آنها قادر نیستند بر ترکشان مرجع می‌شمارند یا آنکه بالآخره با توجه بآنچه پیش آمده است برس عقل خواهند آمد؟

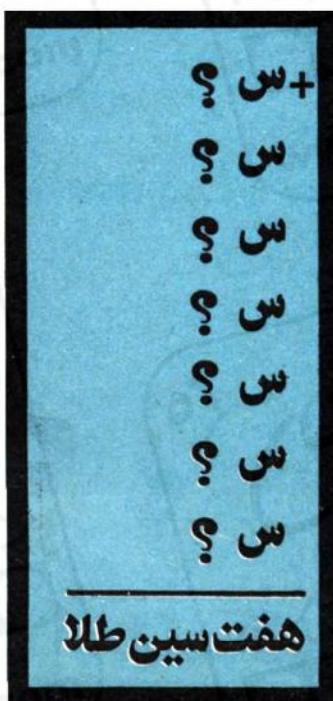
در حالی که جستجو و یافتن و انهدام دشمن بر عهده امریکائی‌ها سپرده شده بود.

* برنامه «آرام سازی» ایالات ویتنام جنوبی که با دقت فراوان وسیله مقامات آمریکائی تهیه و پیاده شده بود بعلت وضع خاص شدیداً مورد تهدید قرار گرفته است. ژئوگرافی ویتنام جنوبی خیلی زود اعلام حکومت نظامی را در سراسر مناطق بر روش دمکراتیکی که هیچوقت هم بدانها اعتقاد نداشتند و به آنها تحمیل شده بود، ترجیح دادند.

amerikaihā و قتی به این نتیجه رسیدند که نمیتوانند جنک را در

محصلین و دانشمندان ما، اگر ما بتوانیم حتی نصف وسائل موردنیاز شان را فراهم کنیم، بایران بازخواهند گشت و در تلاش مشترک ما بخاطر ساختن ایران فردا شرکت خواهند کرد. همانطور که گفتم ما اگر بتوانیم در ایران شرایط کار مثبت و محیط فکری مساعد را بوجود آوریم و فارغ-التحصیلان ما هم - همانطور که بسیاری از آنها در یکی دو سال اخیر بدان پی بردند. اطمینان حاصل کنند که تغییر محسوس و اساسی در اوضاع بوجود آمده و مسئولان امر جدا در صددند که بدردهای آنها رسیدگی کنند و آنها را در پستهایی که برایشان ساخته شده قرار دهند. بنده مطمئن بیشتر کسانی که در آمریکا با حقوقهای بسیار بالا مشغول کار هستند، اگر حتی نصف آن حقوق به آنها داده شود حاضرند به ایران برگردند. و باز بنظر من میتوان راههایی پیدا کرد که بدون بر هم زدن اصول کلی استخدام مزایای استثنائی در سالهای اول برای آنها برقرار شود. اتفاقاً دیروز در همین زمینه با آقای نخست وزیر صحبت میکردیم و گفتم مثلاً چه مانع دارد اگر دولت ایران در مواردی استثنائی، مثلاً بیکمتخصص طراز اولشیمی که مورد احتیاج حیاتی ماست، حقوقی که بین حداکثر حقوقهای رایج خودمان و حقوق او در موسسه آمریکائی که در آن کار میکرده است بدهد و مثلاً تفاوت بین دو راه بطور «موقت» و بنحوی که در حقوق بازنگشتگی او محسوب نشود پیردادزد؟ بنظر من اگر این راه هم عملی نباشد، بی شک میتوان راههای دیگری پیدا کرد. مهم آن است که مساله با دیدی تازه و با توجه به اولویت های ناشی از احتیاجات آینده ما مطرح گردد نه با دید یک پشت میزنشین اداری و استخدامی.

ناتمام

هفت سین طلا

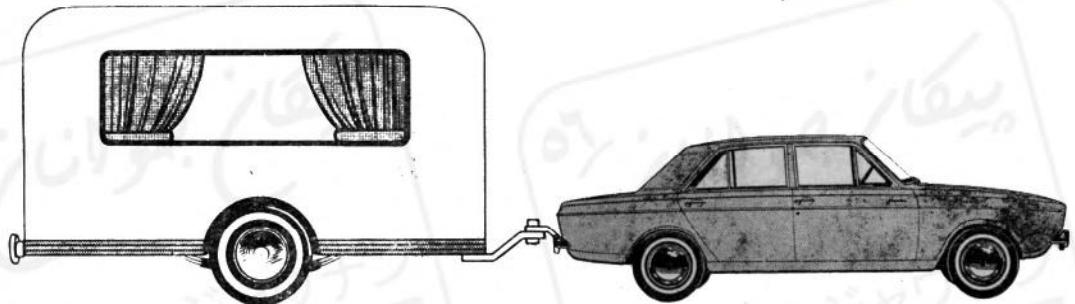
پلیط های مخصوص

اعانه ملی

باجایزه

پیکان پیشامنگ و خانه متحرک کاروان

چهارشنبه ۲ اسفند قرعه کشی می شود

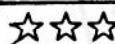
بیماری و حشتناک روز

که خانم ها در برابر آن حساسیت دارند چیست؟

داروهای بسیاری از این قبیل می‌سازند و براحتی بفروش هم میرسانند.

دکتر «ب» ضمن بحث درباره این اقدامات عقیده داشت اگر چه ساخت و فروش این داروهای مالیدنی یا عملیات بی ترتیب است اما باز باید گفت پول مردم بیخبر است اما بخواهد گفت در مقابل کارهای دیگر اینها اموری بسیار بی ضرر و بی خطر است. خطر جای دیگر است و باید با شهامت تمام اعتراف کرد که پارهای از اطباء متناسفانه مسئله لاغری را وسیله کاسپی قرار داده و اصولاً از طب و معالجه مردم دست کشیده اند. البته ازینرا عواید هنگفتی هم بچنگ کرد. او هم ۱۶ ساله ای بمن مراجعه کرد. او هم نسخه ای از یک پزشک گرفته بود که لاغر شود و در عوض پول هنگفتی نیز پرداخته بود. اما با مشاهده نسخه او دود از سر من بلند شد. با دستور داده بودند برای لاغر شدن روزی شش قرص بخورد... و این قرصها از انواع قرصهایی است که به محض خوردن ادرار شخص را با سرعتی عجیب زیاد میکند. و این جنایت است! این قرصها بشدت خطرناک است و حتی خطر مرگ دارد مارتين کارول و ماتیلا کاسادوس بر اثر استعمال همین قرصها جان سپردند... و چه بسا افراد دیگری که بیصدا مردند و از علت مرگ آنها کسی خبر نشد.

بیمار دیگری داشتم که آقای دکتر اورا با استعمال آرسنیک لاغر کرده بود و ازینرا خانم ۱۰ کیلو لاغر شده ولی در یک حالت بحرانی عجیب قرار گرفته بود. تمام زنها

لاغری در میان باشد بکلی عقل خود را از دست میدهد آنها حاضرند برای از دست دادن اند کی گوشت و چربی تن به رکاری در دهنده هر قدر پول از آنها بخواهند بپردازند... از این نقطه ضعف است که هوچی ها و کلاه بردارها استفاده میکنند.

در پاریس، خانمی که یکی از این موسسات را میگرداند مدعی است که زنها را لاغر میکند و گوشت های زیادی گردن، غبغ و بازو از آب میکند. پیش از عملیات و بعد از آن از مشتری عکس میگیرد و هر کس میتواند با مقایسه عکسها معجزه را با چشم مشاهده نماید. اما واقعیت اینست که اصلاً معجزه ای در کار نیست. خانم همسری دارد که عکاس قابلی است. با تنظیم نور بصورتی خاص پیش از شروع عملیات و بعد از آن از یک زن فریب خورده دوچور عکس با دو تنظیم نور مختلف میگیرد و با کمال بیطرفی و بی نظری در اختیار ایشان میگذارد.

این خانم از هر مشتری پنج هزار فرانک (در حدود هشت هزار تومان) نقد میگیرد و بعد عملیات معجزه آسای خود را شروع میکند.

یکی از مجلات انگلستان طی بحثی بعنوان مواد لاغر کننده ترتیبه آزمایش این داروهای را روی ۳۰۰ نفر مورد بررسی قرار داده و سرانجام ترتیبه میگیرد که چگونه میتوان باور کرد که با مالیدن دارویی بروی پوست امکان دارد وزن انسان کم شود؟ سوال بسیار بجایی است ولی با اینحال

یکدسته بسوی روزه روی آور میشوند و گرسنگی میکنند، دسته دیگر با عملیات عجیب و غریب عرق از سرایای خود روانه میسازند... برخی نیز متول بادویه میشوند.. عده ایهم در این زمینه ها هر اعلانی که در جراید بیینند قیچی میکنند: «در ظرف ۱۵ روز ۱۰ سانتیمتر از قطر شکم شما کم میشود. در ازاء ارسال سه تمبریست تفصیلات مطمئنی را دریافت خواهید داشت!» علاوه بر ایندسته از کسانیکه بورزش و روزه و معجزه روی آورده اند افراد دیگری هم هستند که به موسسات زیبائی مراجعت میکنند: در اینجا ها دیگر قضایا خیلی طول و تفصیل دارد: ماساز، دوش آب سرد، جریان شدید هوا، تسمه های لاغری... همه روزه حد ها خانم پولدار از چهل بیلا وارد این موسسات میشوند و اندام گوشت آسود خود را بدست انواع و اقسام آلات شکنجه میسپارند.

اما نباید این جریانات را با خنده و مسخره نگاه کرد زیرا تمایل شدید به لاغر شدن گذشته از اینکه صورت یک بیماری خطرناک در بین افراد شیوع یافته خمنا کاسپی برسودی هم برای بسیاری از موسسات بوجود آورده است.

در سال ۱۹۶۷ انگلیسها ۶۰۰ میلیون فرانک (در حدود یک هزار میلیون تومان) در راه لاغر شدن خرج کرده اند فرانسویها نیز در همین حدود و امریکانیها خیلی بیش از اینها پول تلف کرده اند.

یکی از کسانیکه در همین موسسات کار میکرد اظهار میداشت زنها، هزاریهم که عاقل باشند وقتی پای

نشود محال است صدایش در بیايد ولی برای کوچکترین موقیتی فوراً بوق و کرنا بدت میگیرند و همه را خبر میکنند...

درین باره سخن را کوتاه کنیم تاریخچه لاغری و کاسی افرادیکه از موضوع سوء استفاده میکنند فقط یک چیز را نشان میدهد: اگر خانها و گاهی نیز آقایان برای لاغر شدن این همه پول و وقت خود را صرف میکنند و تن بهر زجر و شکنجهای میدهند معلوم میشود که آنها احتیاج مبرم و ضروری دارند که لاغر بمانند

با قیمتی گرانتر از طلا بنوشند. فقط روزهای یکشنبه برای آنها عید بزرگ محسوب میشده زیرا در آنروز با آنها تخم مرغ میداده اند همین بیمار میگوید

من در سویس سلامت، تعادل عصبی، خلاق و خوی خوش و مقدار هنگفتی از پول خودم را از دست دادم و تازه پس از اندک مدتی مجدد وزنم چهار کیلو بالا رفت...

عاملی که نمیگذارد چنین دکان هائی تخته شود سکوت خانها در برابر پیشنهادی است که بسر آنها میآورند. اگر خانمی هزار در بزن و موفق

باید بدانند که در طب اعجاز وجود ندارد و دوا و دارو نیز نمیتوانند معجزه کنند. بهمین دلیل حتماً باید باین نکات که هم نادرست و هم خطرناک است تمام خانها توجه نمایند:

داروهای ملین انسان را چاق می‌کند و اگر میزان مصرف آنها را زیاد کنیم امعاء و احشاء را بشدت آسیب میرساند.

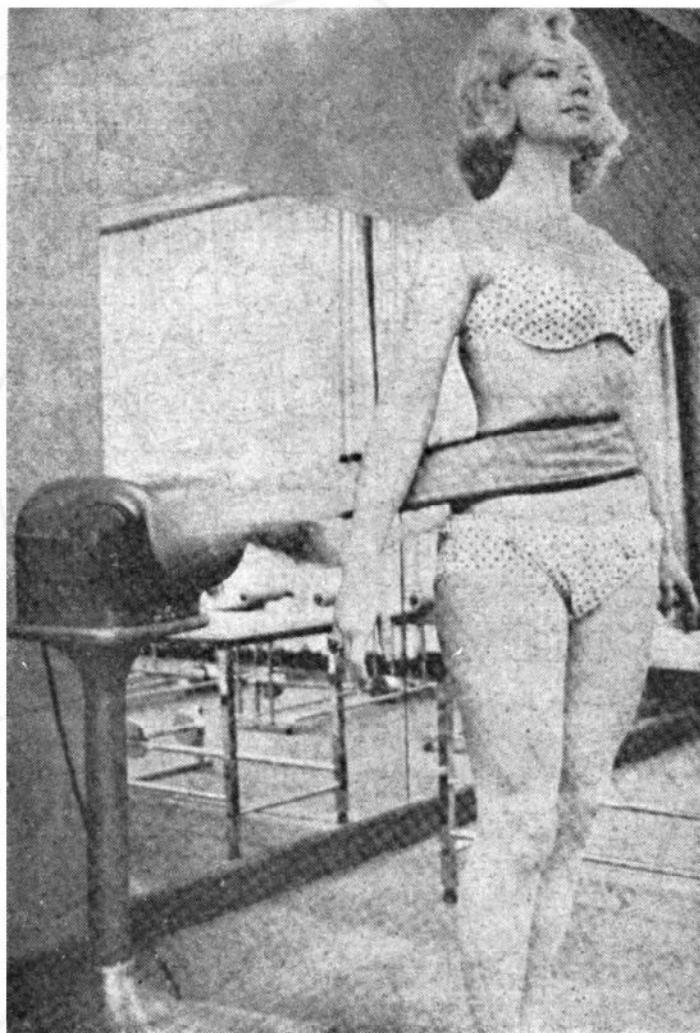
پرهیز از آشامیدن آب نیز موجب چاقی میشود به کلیه ها صدمه میزند و تعادل عادی بین پتابیم و سدیم بدنشا بهم میریزد. بهمین جهت بر عکس آنچه که مردم عادی تصویر میکنند باید مصرف آبرا زیاد کرد.

مازای اگر بترتیب صحیحی انجام نشود امکان دارد ضایعاتی روی نسوج وجود آورد.

ورزشی های سنگین و زیاد که تا حد خستگی مفرط ادامه یابد امکان دارد مایه چاقی شود.

تنها داروهایی که میتوانند کمکی در امر لاغری بنمایند ترکیباتی است که از عصاره عدد تیروئید تهیه میشود، داروهای ادرار آور نیز اگر مقدار ناچیز استعمال شوند موثرند و همچنین دواهایی که اشتها را کم میکند در لاغر شدن اثراً دارد. تازه مصرف این داروها نیز حتماً باید با تجویز وکتورل طبیب ها صورت گیرد. دواها فقط وقتی اثربخش هستند که توام با رژیم غذایی پاشند.

یکی از طرق لاغر شدن - متنها با بهائی بسیار سنگین - مسافت بکنار دریاچه لوسرن واقع در سویس است. یکی از خانمهایی که پایش پانجا کشیده شده نقل میکرد که در بهار سال ۱۹۶۵ مجبور شد برای کم کردن چهار کیلو از وزن خود سه هفته در آنجا بماند. تعداد بیماران در حدود ۱۲ نفر بوده اند و برای معالجه اجبارا بایستی روزانه سه لیوان شیره ستریجات

در یکی از موسسات زیبائی برای لاغر کردن شکم از این دستگاه استفاده میکنند

ماه باید ادامه یابد و گاهی نیز بیشتر در بعضی موارد نیز رژیم غذائی در تمام عمر باید رعایت شود . آنچه که بعنوان کمک رژیم می-تواند مورد استفاده قرار گیرد ورزش های سبک و در برخی موارد ماساژ است .

اما آنچه که درین باره خیلی اهمیت دارد مداومت و پیگیری در رژیم و ورزش است و متناسبه اکثر مردم این نکته را فراموش میکنند و پس از یکی دو ماه احساس خستگی نموده هم رژیم را کنار میگذارند و هم ورزش را از یاد میبرند ...

۲- جنبه روانی موضوع = درین مورد یکی از روانشناسان بزرگ بما گفت : وقتی کسی درباره چاقی و لاغری با من صحبت میکند و از وضع خود گله دارد باو میگوییم :

شخصیت و موجودیت خود را در نظر بگیرید ، عادت کنید که با همین شخصیت خودتان دمساز شوید، خواه لاغر باشید یا چاق ، وقتیکه به شخصیت و معنویت خود، اندیشیدید آنوقت احساس میکنید که در نظر دیگران محظوظ و موفق جلوه گر میشوید دیگر وسوس اینکه هر روز چند کیلو بر وزن شما اضافه میشود از بین میرود ... در جهان امروز که هزاران مشکل اجتماعی و سیاسی در برابر هر زن و مرد متفکری قرار دارد سرگرم شدن با چنین مسائلی یا ناشی از بیکاری و بیفکری است و یا اینکه نتیجه آنست که بطور صاف و پوست کنده انسان آلت دست شارلاتان ها و هوچی هائی شده که با استفاده از هوس بچگانه خانمهای دکان و کار و کسی برای خود میخواهند راه بیاندازند .

در پی آنند که از وزن خود بگاهند . اگر دوا ، ماساژ ، و سایر چیز ها دوای قطعی قضیه نیست پس چه باید کرد که تا حدود امکان احتیاج صروری و فعلی خانمهای و برخی از آقایان مرتفع گردد ؟

برای این موضوع پس از بحث ومذاکره با دودسته از علمای روانشناسی و نیز پزشکان شرافتمدی که بخوبی مسئله را می شناسند پاسخهای دو گانه زیر را بدست آورده ایم :

۱- رژیم غذائی - ورزش = اگر شما چند کیلوئی اضافه وزن دارید میتوانید برایتی آنرا کم کنید . راه آنهم اینست که رژیم غذائی سبکی با توصیه پزشک انتخاب کنید . شرط لازم برای موثر بودن رژیم دو چیز است اولاً باید بسلامت و تندرنستی شما آسیب برساند ثانیاً گرفتن رژیم کار یک روز دو روز نیست . اقلام هشت

رانهای چاف را میخواهند بوسیله قطار جریان هوای شدید لاغر نمایند . وسیله ای پر هزینه و بی نتیجه

و یا لاغر شوند : چاق شدن یعنی پیری ! حالا دیگر سن شما را از روی وزستان معلوم میکنند !

***

اما درین باره اهل فن چه عقیده ای دارند ؟ توجه بفرمایند . دکتر «ل» که در بیمارستان همکنکار میکنند بما اظهار داشت : «افرادی که واقعاً چاق باشند تعدادشان نادر است و ما نیز فقط از طریق رژیم های طولانی غذائی بمعالجه آنها میپردازیم تحقیقاتی که تا بحال درباره موضوع بعمل آمده هنوز علت واقعی چاقی را برما مکشوف ناخته است . ما وضع و حالت افرادیرا که رو بچاقی می-رونند می بینیم ولی تابحال وسیله ای برای جلوگیری و معالجه آن بدست نیاورده ایم بنابراین فقط عوارض و حالات بیمار را تحت مطالعه قرار میدهیم و معالجه هم فقط بوسیله رژیم و آن هم در بیمارستان انجام میشود .. اما هیچکدام ازین مسائل علت واقعی پیدایش چاقی را برای ما توضیح نمیدهد »

با عقیده اطباء از کسانی که خود را چاق می پنداشند فقط ۲۰ تا ۳۰ درصد واقعاً گرفتار بیماری چاقی میباشند . بقیه تماماً کسانی هستند که بیک مسئله ایکه بشکل غلطی طرح شده پاسخ نادرستی میدهند . درین باره تمام پزشکان جدی هم عقیده هستند : تمایل باینکه همیشه انسان کمتر از میزان بهداشتی هم وزن داشته باشد بصورت یک بیماری درآمده است .

علل قضیه نیز از نظر افراد مختلف است . مدد ، ترس از پیری و بیرنمایی ، احتیاج باندام و قامت دلفریب ....

همه اینها در پیدایش بیماری بنحوی از انحصار موثر است این حقیقتی است و بهر حال گروه انسووهی از مردم

یک پزشک ایرانی برای نخستین بار بعضیوت کمیته پزشکی (یاتا) انتخاب گردید

سازمان بهداشت جهانی در امور پزشکی هوائی همکاری بسیار تزدیکی دارد و کلیه مسائل مربوط به رشته پزشکی هوائی توسط این کمیته بررسی و تصمیمات لازم اتخاذ میگردد.

بود که از فرستنده تلویزیونی استفاده خواهد کرد.

اعتبار ساختمان فرستنده مذکور ببلغ شصت و هفت میلیون ریال تامین شده و برنده مناقصه ساختمان نیز اعلام شده و از اوایل سال آینده کار ساختمان آن آغاز خواهد شد.
«خالک نفت»

آقای دکتر عایب موید مدیر خدمات پزشکی هوایی ملی ایران به عضویت کمیته پزشکی انجمن بین-المللی حمل و نقل هوائی (یاتا) انتخاب گردید. آقای دکتر موید نخستین پزشک ایرانی و دومین پزشک از کشور های آسیائی و افریقائی است که باین پست منصوب گردید. در این کمیته از یکصد و چهار شرکت هوایی ملی کشور های مختلف جهان که عضو (یاتا) میباشند تنها بیست نفر از پزشکان رشته پزشکی هوائی شرکتهای هوایی ملی جهان عضویت دارند. انتخاب اعضای این کمیته شرایط خاصی دارد که دارا بودن تخصص در رشته بهداشت و سابقه در پزشکی هوائی از آنجلمه میباشد. کمیته پزشکی (یاتا) با

بقیه روابط با عراق

هماییگان دیگر خود را ندیده بگیرد و آن را پایه ای برای بسط مناسبات نمازد؟

مطالعه گذشته روابط ایران و عراق برای همه کشور های دیگر عربی از این جهت سودمند خواهد بود. این گذشته نشان می دهد که تا آنچه که به ایران ارتباط دارد هیچ فرستنی برای دوستی از دست نمی رود. در استحکام موقعیت ایران و عدم راسخ آن به حفظ حقوق خود تردیدی نیست. ولی این امر مانع از آن نشده است که در هرجا امکانی پیش آمده از آن بهره برداری گردد و نمونه عراق از این نظر کاملاً گویاست.

با وجود این اگر دوستان عراقی زود تر در باره باقیمانده اختلافات دو کشور که چندان هم اساسی نیست، تصمیم بگیرند و اجازه ندهند پرونده های گذشته همچنان باز بماند، کمکی به تعیین ادامه روابط نیکویی کنونی کرده اند. حتی در میان بهترین دوستان فیز نباید اجازه داد مایه های کدورت باقی بمانند و کهنه شوند. آیندگان

بقیه شایعات روز

* هفته گذشته اعلام شد که دومین فرستنده تلویزیونی کشور در شهرستانها تا پایان سال ۱۳۴۸ آغاز بکار خواهد کرد. این فرستنده در بندر فرحنار بوجود می آید و بعداز آبادان رشت دومین شهر ایران خواهد

تهران : اول خیابان فردوسی
تلفن دفتر : ۳۳۳۶۰ - ۳۶۴۵۱
تلگرافی : خواندنیها
تلکس : ۳۱۶۳

خواندنیها

هر هفتاد و شماره روزهای شنبه و شنبه منتشر می شود
شماره ۴ سال بیست و هشت شماره مسلسل ۲۴۱۸
تک شماره در تهران پانزده ریال
و در شهرستانها ده ریال

صاحب امتیاز ، مدیر مسئول و
سردبیر
علی اصغر امیرانی

سه شنبه اول استناده ۱۳۴۶ مطابق ۲۱ ذیقعده ۱۳۸۷ و برابر ۲۰ فوریه ۱۹۶۸
بهای آگهی ها هر سطر پنجاه ریال - رپر تازه های تبلیغاتی سطحی یکصد ریال - حق چاپ و انتشار کتب و رسالات
مخصوص خواندنیها بطور جداگانه منحصر با اداره مجله می باشد

بای بای ایوالله ...

آریا و شاهین

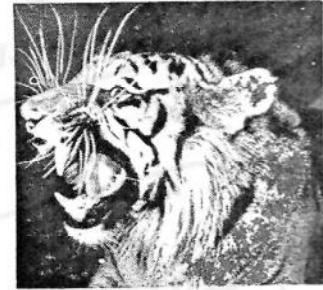
اتومبیل آریا و شاهین مدل‌های ۱۹۶۸

از منم تند روتره

از منم قشنگتره

از منم قویتره

مشخصات فنی

آریا و شاهین به جعبه دندۀ سینکرو نیز ۵ کامل (هماهنگ) محیط است بدین ترتیب حتی هستگام تعویض معکوس دندۀ ها ایجاد صدا نمی‌نماید.

آریا و شاهین به داشبورد چرمی مجهز است و درون آن از مواد ابری انبساطه شده است تا در موقع بروز حوادث و ترمز های ناگهانی بر زنینان آسیبی نرسد.

آریا و شاهین به رادیاتورهای بزرگ که مختص مناطق کوهستانی و گرم‌سیری است مجهز است. این رادیاتور با شرائط آب و هوای مناطق مختلف ایران کاملاً تطبیق می‌کند.

آریا به آئینه شب مجهز است و بدین جهت نور اتومبیل هایی که از پشت سر حر کت می‌کنند هر گز در چشم راننده معکس نمی‌شود.

بالاخره آریا و شاهین با فضای بیشتر. جای پای بیشتر و دید بیشتر و احساس اینسانی بیشتر انساط و نشاط بیشتری در سرنشینان خود بوجود می‌آورد.

موتور ۱۲۸ اسب در ۴۰۰ دور در دقیقه است و با طاقان آن طوری تعیینه شده است که موتور با کمال نرمی و بدون لرزش کار کند.

آریا و شاهین در هر صد کیلو متر فقط ۵ لیتر مصرف بنزین دارد.

آریا و شاهین به قرمز دوبل مجهز است. بدین ترتیب در این دو اتومبیل خطر برین ترمز بکلی منتفی شده است.

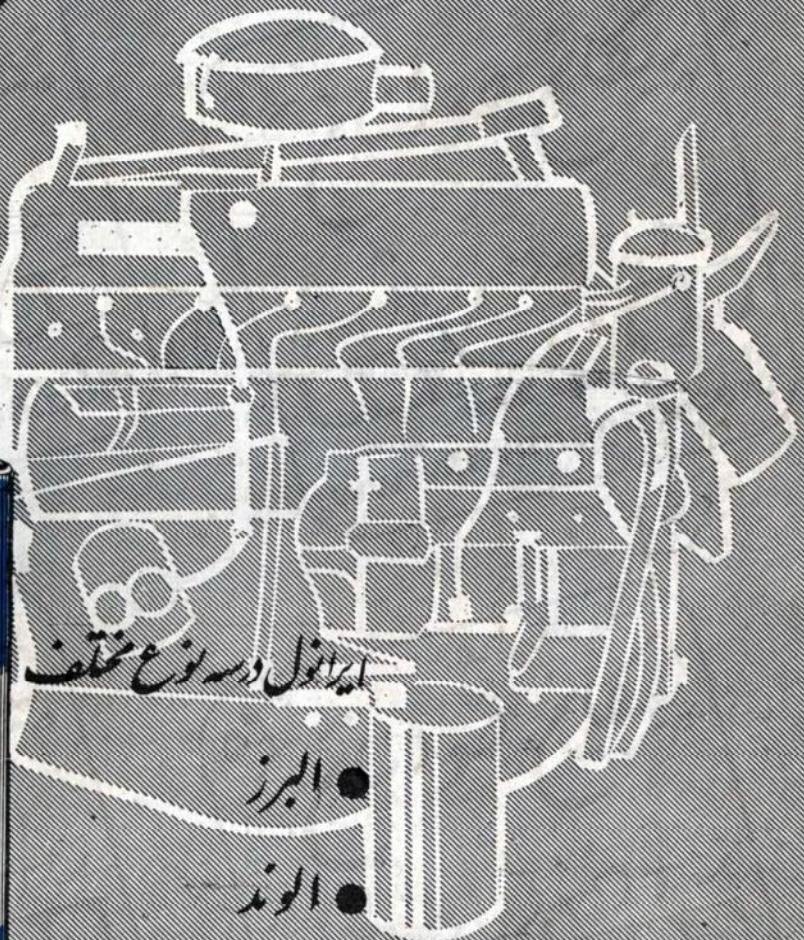
آریا و شاهین به چراگهای فلاش چهار طرفه مجهز است تا هستگام توقف های اصراری در کنار جاده های تاریک راندگان و سائنت دیگر را متوجه نماید.

آریا و شاهین دارای فرمان تلسکوپی است و بدین ترتیب هستگام بر روی حاده هیچ‌گونه آسیبی بر آنده وارد نمی‌شود.

آریا و شاهین هر گز بصدأ نمی‌افتد زیرا قسم راست و چپ رانه یکپارچه ساخته شده است و فاصله درها همیشه یکسان است.

ایرانول عمر موتور را زیاد نمیکند

● الموت